શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમ

શ્રી પંચપ્રતિક્રમણ મૂળ

નવસ્મરણ, ચૈત્યવંદનો, સ્તવનો,
છંદો, સજ્ઝાયો તથા વિધિ
વગેરેનો સંગ્રહ

પ્રકાશક

સોમચંદ ડી. શાહ

જીવનનિવાસ સામે — પાલીતાણા.

મૂલ્ય—

વીરસં ૨૪૭૪] ૧-૮-૦ [વી સં ૨૦૦૪

કંઈક

પાઠ્ય પુસ્તકમાં પ્રસ્તાવનાની આવશ્યકતા જણાતી નથી પણ થોડું લખવા જેવું લાગે છે તે લખું છું.

પોકેટ સાઈઝમાં પંચપ્રતિક્રમણની માગણી રહેતી હોવાથી મહીનાઓ પહેલાં પ્રેસમાં છાપવા આપેલ પણ પ્રેસની મુશ્કેલીઓને અંગે જલ્દિ બહાર પાડી શકયા નથી.

સૂત્રો વગેરે છપાવવામાં બનતી બધી કાળજી અમે રાખીએ છીએ, છતાં દોષ રહી જવા સંભવ છે તેની ક્ષમા પ્રાર્થીએ છીએ અને તે સ્ખલના અભ્યાસી અમને જણાવશે એવી અમે આશા રાખીએ છીએ.

સખ્ત મોઘવારીને અ ગે પાઠયપુસ્તકો મોંઘા પડે છે બીજા વિશ્વયુદ્ધ પહેલા જે પ ચપ્રતિક્રમણુ પોકેટ પુસ્તક ચારથી પાચ આને ઘરમા પડતુ તે આજે ૧-૨-૦ ઘરમા પડે છે

પોકેટમા સૂત્રો ઉપરાત બીજો ઘણો સ ગ્રહ કરવામા આવ્યો છે, તે અનુક્રમણિકા જોવાથી ખ્યાલમા આવશે

અમે મોટે ભાગે પાઠશાળા ઉપયોગી પાઠય પુસ્તકોજ છપાવીએ છીએ પ ચપ્રતિક્રમણુ સાર્થ ૩૨ ફર્મામા તૈયાર થઇ ગયુ છે કોઇપણુ પાઠ-શાળા ઉપયોગી પ્રકાશન માટે અમને પૂછાવો.

સમ્યગ્‌જ્ઞાનના પુસ્તકને જ્યા-ત્યા ગબડતુ મૂકી આશાતના ન કરવી આ અભ્યાસીઓ પ્રત્યે નમ્ર ભલામણુ છે

પાલીતાણા. સોમચ દ ડી. શાહ

વિષયાનુક્રમણિકા.

મહામાંગલિક નવસ્મરણાદિ.

વિધિઓ ૨૩૬ થી ૨૫૮

ચૈત્યવંદનો

પ્રાચીન સ્તવનો

સ્તુતિ–થોય

સજ્ઝાયો

છંદો

આરતી

મંગળ દીવો

જીવવિચાર સાર્થ	૧૦૦ ના	૭૫-૦-૦
નવતત્ત્વ સાર્થ	,,	૧૫૦-૦-૦
દંડક-સંગ્રહણી સાર્થ	,,	૧૫૦-૦-૦
કર્મગ્રંથ ભાગ. ૨	,,	૨૫૦-૦-૦
વિવિધ પૂજાસંગ્રહ ભા. ૧ થી ૯	,,	૪૦૦-૦-૦
તત્ત્વાર્થ ઉષા	,,	૫૦-૦-૦
દેવવંદન માળા	,,	૨૦૦-૦-૦
સ્નાત્ર પૂજા	,,	૨૦-૦-૦
સુધારસ સ્તવનાવલિ	,,	૪૦-૦-૦
ભક્તિરસઝરણાં	,,	૭૫-૦-૦
પ્રાચીન સ્તવનાવલિ	,,	૧૫૦-૦-૦

સોમચંદ ડી. શાહ

જીવનનિવાસ સામે—**પાલીતાણા**

ॐ श्री सखेश्वर-पार्श्वनाथाय नम

શ્રી પંચ પ્રતિક્રમણ

१. श्री नवकार महामंत्र [पंचमगल सूत्र]

નમો અરિહંતાણં. ॥ ૧ ॥
નમો સિદ્ધાણં. ॥ ૨ ॥
નમો આયરિયાણં. ॥ ૩ ॥
નમો ઉવજ્ઝાયાણં. ॥ ૪ ॥
નમો લોએ-સવ્વ-સાહૂણં. ॥ ૫ ॥
એસો પંચ નમુક્કારો. ॥ ૬ ॥
સવ્વ પાવ-પ્પણાસણો. ॥ ૭ ॥
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥
પઢમં હવઈ મંગલમ્ ॥ ૯ ॥

२. पंचिन्दिय. [गुरुस्थापना]

પંચિંદિય સંવરણો,
તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો.
ચઉવિહ કસાય મુક્કો,
ઇઅ અટ્ઠારસ-ગુણેહિં સંજુત્તો. ॥ ૧ ॥
પંચ-મહવ્વય જુત્તો,
પંચ-વિહાયાર પાલણ સમત્થો.
પંચ-સમિઓ-તિગુત્તો,
છત્તીસ--ગુણો ગુરૂ મજ્ઝ. ॥ ૨ ॥

---

३. खमासमण (प्रणिपात) सूत्र

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં,
જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ
વંદામિ. ॥ ૧ ॥

---

४. सुगुरु सुखशाता पृच्छा सूत्र.

ઈચ્છકાર સુહરાઈ [સુહદેવસિ]. સુખતપ શરીર નિરાબાધ સુખસંજમ જાત્રા નિર્વહો છોજી ? સ્વામી શાતા છેજી ? ભાતપાણીનો લાભ દેજોજી.

---

५. इरियावहियं.

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ૧ ॥ ઈરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ. ॥૨॥ ગમણાગમણે. ॥૩॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા-ઉત્તિંગ-પણગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા સંતાણા–સંકમણે. ॥ ૪ ॥ જે મે

જીવા-વિરાહિયા. ॥૫॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા પંચિંદિયા. ॥ ૬ ॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા. સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં, સંકામિઆ, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. ॥ ૭ ॥

---

૬. तस्स उत्तरी

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં, પાયચ્છિત્ત કરણેણં; વિસોહી કરણેણં, વિસલ્લી કરણેણં, પાવાણં કમ્માણં, નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ॥ ૮ ॥

---

७. अन्नत्थ ऊससिएणं.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં છીએણં. જંભાઇએણં. ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ પિત્તમુચ્છાએ. ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ-સંચાલેહિં. સુહુમેહિં ખેલ-સંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિ-સંચાલેહિં. ॥૨॥ એવમાઇએહિં, આગારેહિં. અભગ્ગો, અવિરાહિઓ, હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો. ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ.॥૪॥ તાવ કાયં, ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥ ૫ ॥

૮. લોગસ્સ (નામસ્તવ) સૂત્ર

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે,
ધમ્મ-તિત્થયરે જિણે;
અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવીસંપિ કેવલી. ॥ ૧ ॥

ઉસભ મજિઅં ચ વંદે,
સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ;
પઉમપ્પહં સુપાસં,
જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥ ૨ ॥

સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં,
સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ;
વિમલ મણંતં ચ જિણં,
ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥ ૩ ॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં,
વંદે મુણિસુવ્વય નમિજિણં ચ;
વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥ ૪ ॥
એવં મએ અભિથુઆ.
વિહુય રય-મલા પહીણ જર મરણા;
ચઉવીસંપિ જિણવરા,
તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥ ૫ ॥
કિત્તિય-વંદિય-મહિયા.
જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા;
આરૂગ્ગ બોહિલાભં.
સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥
ચંદેસુ નિમ્મલયરા,
આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા;

સાગરવર ગંભીરા,
સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥ ૭ ॥

९, करेमिभंते (सामायिक पच्चक्खाण) सूत्र.

કરેમિ ભંતે સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ; જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ, દુવિહં, તિવિહેણં; મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ.

---

१० सामाइअ-वयजुतो (सामायिक पारवानुं)सूत्र.

સામાઇઅ વય જુત્તો,
જાવ મણે હોઇ નિયમ સંજુત્તો;

છિન્નઇ અસુહં કમ્મં
સામાઇય જત્તિઆ વારા. ॥ ૧ ॥
સામાઇઅંમિ ઉ કએ,
સમણો ઇવ સાવઓ હવઇ જમ્હા;
એ એણ કારણેણં,
બહુસો સામાઇઅં કુજ્જા. ॥ ૨ ॥

સામાયિક વિધિએ લીધું; વિધિએ પાર્યું; વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ હુઓ હોય, તે સવિ હું મન-વચન-કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના, એ બત્રીશ દોષોમાં જે કોઇ દોષ લાગ્યો હોય, તે સવિ હું મન, વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

११. जग-चिंतामणि चैत्यवंदन

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ચૈત્યવંદન કરૂં? ઇચ્છં.

જગ-ચિંતામણિ જગ-નાહ, જગ-ગુરુ જગ-રક્ખણ, જગ-બંધવ જગ-સત્થવાહ. જગ-ભાવ વિઅક્ખણ, અટ્ઠાવય સંઠવિય રૂવ, કમ્મટ્ઠ વિણાસણ, ચઉવીસંપિ જિણવર જયંતુ, અપ્પડિહય સાસણ. ॥ ૧ ॥

કમ્મભૂમિહિં કમ્મભૂમિહિં, પઢમ-સંઘયણિ, ઉક્કોસય સત્તરિસય, જિણ-વરાણ વિહરંત લબ્ભઇ, નવ કોડિહિં કેવલીણ, કોડિ સહસ્સ નવ સાહૂ

ગમ્મઇ, સંપઇ જિણવર વિસ મુણિ, બિહુ કોડિહિં વર નાણું, સમણહ કોડિ સહસદુઅ, થુણિજ્જઇ નિચ્ચ વિહાણિ. ॥ ૨ ॥

જયઉ સામિય જયઉ સામિય, રિસહ સત્તુંજિ, ઉજ્જિંતિ પહુ નેમિ-જિણ, જયઉ વીર સચ્ચઉરિમંડણ, ભરૂઅચ્છહિં મુણિસુવ્વય, મુહરિ પાસ દુહ-દુરિઅ-ખંડણ; અવર વિદેહિ તિત્થ-યરા, ચિહુ દિસિ વિદિસિ જિંકેવિ, તીઆણાગય સંપઇઅ, વંદુ જિણ સવ્વેવિ. ॥ ૩ ॥

સત્તાણવઇ સહસ્સા,
લક્ખા છપ્પન્ન અટ્ઠ કોડિઓ;

બત્તીસયં બાસિઆઇં;
તિઅલોએ ચેઇએ વંદે. ॥ ૪ ॥
પનરસ કોડિસયાઇં,
કોડિ બાયાલ લક્ખ અડવન્ના;
છત્તીસ સહસ અસિઇં;
સાસય બિંબાઇં પણમામિ. ॥ ૫ ॥

---

१२. जंकिंचि.

જંકિંચિ નામ તિત્થં,
સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ;
જાઇં જિણ-બિંબાઇં,
તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ. ॥ ૧ ॥

---

१३. नमुत्थुणं (शक्रस्तव) सूत्र.

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં.

॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયં-
સંબુદ્ધાણં, ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિ-
સસીહાણં, પુરિસવર પુંડરીઆણં, પુરિ-
સવર ગંધહત્થીણં. ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં,
લોગનાહાણં; લોગહિઆણં, લોગ પઇ-
વાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં; ॥ ૪ ॥
અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદ-
યાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં. ॥૫॥
ધમ્મદયાણં; ધમ્મદેસયાણં, ધમ્મનાય-
ગાણં; ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરં-
ત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય-વર-
નાણ-દંસણધરાણં, વિયટ્ટ-છઉમાણં. ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં,
બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં,

॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં, સિવ-મયલ—મરૂઅ--મણંત—મક્ખય—મવ્વા-બાહ-મપુણરાવિત્તિ-સિદ્ધિગઇ નામધેયં, ઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં, જિઅભયાણં. ॥ ૯ ॥

જે અ અઇઆ સિદ્ધા,
જે અ ભવિસ્સંતિ ણાગએ કાલે;
સંપઈ અ વટ્ટમાણા,
સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ. ॥ ૧૦ ॥

૧૪, जावंति चेईआइं;

જાવંતિ ચેઇઆઇં,
ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ,
સવ્વાઇં તાઇં વંદે,
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં. ॥ ૧ ॥

१५ जावत केवि साहू

જાવંત કેવિ સાહૂ,
ભરહે-રવય મહાવિદેહે અ;
સવ્વેસિં તેસિં પણઓ.
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥ १ ॥

---

१६ परमेष्ठि नमस्कार सूत्र

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યો-પાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ ॥ १ ॥

---

१७ उवसग्गहर स्तवन, स्तोत्र

ઉવસગ્ગહરં પાસં,
પાસં વંદામિ કમ્મ ઘણ મુક્કં;
વિસહર વિસ નિન્નાસં,
મંગલ કલ્લાણ આવાસં ॥ १ ॥

વિસહર ફુલિંગ મંતં,
કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ;
તસ્સ ગહ રોગ મારી,
દુટ્ઠ જરા જંતિ ઉવસામં. ॥ ૨ ॥
ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો,
તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઇ;
નર તિરિએસુ વિ જીવા,
પાવંતિ ન દુક્ખ દોગચ્ચં. ॥ ૩ ॥
તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે,
ચિંતામણિ કપ્પપાય-વબ્ભહિએ;
પાવંતિ અવિગ્ઘેણં,
જીવા અયરામરં ઠાણં. ॥ ૪ ॥
ઇઅ સંથુઓ મહાયસ !
ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિયએણ;

દુક્ખક્ખઓ કમ્મક્ખઓ,
સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભો અ:
સંપજ્જઉ મહ એઅં;
તુહ નાહ ! પણામ કરણેણં. ॥ ૪ ॥
સર્વમંગલ માંગલ્યમ્,
સર્વ કલ્યાણ કારણમ્;
પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં,
જૈનં જયતિ શાસનમ્. ॥ ૫ ॥

---

१९. अरिहंत चेइयाणं (चैत्यस्तव) सूत्र.

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. ॥૧॥ વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઅણ-વત્તિઆએ, સક્કાર-વત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ, બોહિલાભ-વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ-વત્તિઆએ,॥૨॥ સદ્ધાએ, મેહાએ,

धिइए, धारणाए, अणुप्पेहाए, वड्ढ-
माणीए, ठामि काउस्सग्गं. ॥ ३ ॥

२० कल्लाणकंदनो स्तुति.

कल्लाणकंदं पढमं जिणिंदं;
संतिं तओ नेमिजिणं मुणिंदं;
पासं पयासं सुगुणिक्कठाणं,
भत्तीइ वंदे सिरि वद्धमाणं. ॥१॥
अपार संसार समुद्द पारं;
पत्ता सिवं दिन्तु सुइक्कसारं;
सव्वे जिणिंदा सुरविंद वंदा,
कल्लाण वल्लीण विसाल कंदा. ॥२॥
निव्वाणमग्गे वरजाणकप्पं,
पणासिया सेस कुवाइ दप्पं;
मयं जिणाणं सरणं बुहाणं,
नमामि निच्चं तिजगप्पहाणं. ॥३॥

કુંદિંદુ ગોક્ખીર તુસાર વન્ના,
સરોજ હત્થા કમલે નિસન્ના;
વાગ્એસિરી પુત્થય વગ્ગ હત્થા,
સુહાય સા અમ્હ સયા પસત્થા. ॥૪॥

---

૨૧. સંસારદાવા સ્તુતિ

સંસાર દાવા નલ દાહ નીરં,
સંમોહ ધૂલી હરણે સમીરં;
માયા–રસા–દારણ–સાર–સીરમ્,
નમામિ વીરં ગિરિસારધીરં. ॥ ૧ ॥
ભાવાવનામ સુર–દાનવ–માનવેન,
ચૂલા વિલોલ-કમલા-વલિ-માલિતાનિ;
સંપૂરિતા-ભિનત લોક સમીહિતાનિ,
કામં નમામિ જિનરાજ પદાનિ તાનિ. ॥૨

ઓઘાગાધં સુપદપદવી નીરપૂરાભિરામં,
જીવાહિંસા-વિરલ-લહરી-સંગમાગાહદેહં;
ચુલાવેલં ગુરુગમ મણી સંકુલં દૂરપારં,
સારં વીરાગમ જલનિધિં સાદરં સાધુ
સેવે ॥ ૩ ॥
આમૂલા-લોલ-ધૂલી-બહુલ-પરિમલા-
લીઢ લોલાલિ-માલા,
ઝંકારારાવ સારા-મલ-દલ-કમલા-
ગાર ભૂમી નિવાસે;
છાયા-સંભાર-સારે ! વર-કમલ-કરે !
તાર-હારાભિરામે !
વાણી-સંદોહ-દેહે ! ભવ-વિરહવરં
દેહિ મે દેવિ સારમ્. ॥ ૪ ॥

२२. पुक्खरवरदीवड्ढे (श्रुतस्तव).

પુક્ખર વરદી વડ્ઢે,
ધાયઇ સંડે અ જંબૂદીવે અ;
ભરહેરવય વિદેહે,
ધમ્માઇગરે નમંસામિ. ॥ ૧ ॥
તમ તિમિર પડલ વિદ્ધં-,
સણસ્સ-સુરગણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;
સીમા ધરસ્સ વંદે,
પપ્ફોડિય મોહ જાલસ્સ. ॥ ૨ ॥
જાઇ જરા મરણ સોગ પણાસણસ્સ,
કલ્લાણ પુક્ખલ વિસાલ સુહાવહસ્સ,
કો દેવ દાણવ નરિંદ ગણચ્ચિઅસ્સ,
ધમ્મસ્સ સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ? ॥૩॥
સિદ્ધે ભો ! પયઓણમો જિણમએ
નંદી સયા સંજમે.

દેવંનાગ સુવન્ન કિન્નર ગણ—
સ્સબ્ભૂઅ ભાવચ્ચિએ;
લોગો જત્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં
તેલુક્ક મચ્ચાસુરં;
ધમ્મો વડ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ
ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ. ॥ ૪ ॥
સુઅસ્સ ભગવઓ, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં.
વંદણવત્તિયાએ૦ ॥

૨૨ सिद्धाण बुद्धाण (सिद्धस्तव)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં,
પારગયાણં પરંપર—ગયાણં;
લોઅગ્ગ મુવગયાણં.
નમો સયા સંવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥
જો દેવાણ વિ દેવો,
જં દેવા પંજલી નમંસંતિ;

તં દેવ દેવ મહિઅં.
સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥
ઇક્કોવિ નમુક્કારો,
જિણવર વસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ;
સંસાર સાગરાઓ,
તારેઇ નરં વ નારિં વા. ॥ ૩ ॥
ઉજ્જિંત સેલ સિહરે.
દિક્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ;
તં ધમ્મ ચક્કવટ્ટિં.
અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ. ॥ ૪ ॥
ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દો ય,
વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં;
પરમટ્ઠ નિટ્ઠિ અટ્ઠા,
સિદ્ધા સિદ્ધિમ્ મમ દિસંતુ. ॥ ૫ ॥

२४: वेयावच्चगराणं

વેયાવચ્ચગરાણં, સંતિગરાણં;
સમ્મદિટ્ઠિ સમાહિગરાણં, કરેમિ,
કાઉસ્સગ્ગં. અન્નત્થ૦ ॥

२५ भगवानादि वंदन

ભગવાનહં, આચાર્યહં.
ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં.

२६ देवसिअ पडिक्कमणे-ठाउं सूत्र

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ !
દેવસિઅ પડિક્કમણે ઠાઉં ? ઇચ્છં,
સવ્વસ્સવિ દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ
દુબ્ભાસિઅ દુચ્ચિટ્ઠિઅ, મિચ્છામિ
દુક્કડં.

૨૭. इच्छामि ठामि.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ અઇયારો કઓ; કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે ચરિત્તા-ચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં, કસાયાણં, પંચણ્હમણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણવ્વયાણં; ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણં, બારસ-વિહસ્સ સાવગ-ધમ્મસ્સ; જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં

૨૮ અતિચારની આઠ ગાથા

નાણંમિ દંસણંમિ અ
ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વિરિયંમિ
આયરણં આયારો,
ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ. ॥ ૧ ॥
કાલે વિણએ બહુમાણે.
ઉવહાણે તહ અનિન્હવણે;
વંજણ અત્થ તદુભએ,
અટ્ઠવિહો નાણમાયારો. ॥ ૨ ॥
નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ;
નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢ દિટ્ઠિ અ;
ઉવવૂહ થિરીકરણે.
વચ્છલ્લ—પભાવણે અટ્ઠ. ॥ ૩ ॥
પણિહાણ—જોગ—જુત્તો,

પંચહિ સમિઈહિં તીહિં ગુત્તીહિં;
એસ ચરિત્તાયારો.
અટ્ઠવિહો હોઈ નાયવ્વો ॥ ૪ ॥
બારસવિહંમિ વિ તવે,
સબ્ભિંતર બાહિરે કુસલ દિટ્ઠે;
અગિલાઈ અણાજીવી.
નાયવ્વો સો તવાયારો. ॥ ૫ ॥
અણસણ મૂણોઅરિયા,
વિત્તી-સંખેવણં રસ-ચ્ચાઓ;
કાય—કિલેસો સંલી—
ણયા ય, બજ્ઝો તવો હોઈ. ॥ ૬ ॥
પાયચ્છિત્તં વિણઓ,
વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ;
ઝાણં ઉસ્સગ્ગોવિ અ,
અબ્ભિંતરઓ તવો હોઈ, ॥ ૭ ॥

૨૦ દેવસિઅં આલોઉં

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ જો મે દેવસિઓ અઇઆરો કઓ૦ ॥

૨૧ સાત લાખ

સાત લાખ પૃથિવિકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઇંદ્રિય, બે લાખ તેઇંદ્રિય, બે લાખ ચઉરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યંચ

ભે ! કિલામો અપ્પકિલંતાણં બહુસુ-
ભેણ ભે ! દિવસો વઇક્કંતો, જત્તા ભે,
જવણિજ્જં ચ ભે, ખામેમિ ખમાસ-
મણો ! દેવસિઅં વઇક્કમ્મં, આવસ્સિ-
આએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં;
દેવસિઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નય-
રાએ, જંકિચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્ક-
ડાએ, વય-દુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ,
કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
સવ્વ-કાલિઆએ, સવ્વ-મિચ્છોવયા-
રાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસા-
યણાએ જો મે અઇયારો કઓ, તસ્સ
ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ નિંદામિ
ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

३०. देवसिअं आलोउं

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ જો મે દેવસિઓ અઇઆરો કઓ૦ ॥

---

३१ सात लाख

સાત લાખ પૃથિવિકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય. બે લાખ બેઇંદ્રિય, બે લાખ તેઇંદ્રિય, બે લાખ ચઉરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યંચ

પંચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય એવં-કારે, ચોરાશી લાખ જીવાયોનિમાંહિ મ્હારે જીવે જે કોઇ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યો હોય, તે સર્વે મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

---

३२. अढार पापस्थानक.

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષા-વાદ; ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન; પાંચમે પરિગ્રહ; છટ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા; નવમે લોભ, દશમે રાગ, અગ્યારમે દ્વેષ, બારમે કલહ; તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ અરતિ,

સોલમે પર-પરિવાદ, સત્તરમે માયા-મૃષાવાદ; અઢારમે મિથ્યાત્વ-શલ્ય, એ અઢાર પાપસ્થાનક માંહિ મ્હારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય તે સર્વે મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

૨૩ सव्वस्सवि सूत्र.

સવ્વસવિ દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૨૪ इच्छामि पडिक्कमिउं-सूत्र

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં !

જો મે દેવસિઓ અઇયારો કઓ૦

३१ वंदित्तु [श्राद्ध-प्रतिक्रमण] सूत्र.

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે,
ધમ્માયરિએ અ સવ્વ સાહૂ અ.
ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં,
સાવગ-ધમ્મા-ઇઆરસ્સ. ॥૧॥
જો મે વયાઇઆરો,
નાણે તહ દંસણેચરિત્તે અ,
સુહુમો અ બાયરો વા.
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ. ॥૨॥
દુવિહે પરિગ્ગહમ્મિ,
સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે,
કારાવણે અ કરણે,
પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં. ॥૩॥
જં બદ્ધ-મિં દિએહિં,

ચઉહિં કસાએહિં અપ્પ-સત્થેહિં;
રાગેણ વ દોસેણ વ,
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ. ॥૪॥
આગમણે નિગ્ગમણે,
ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે;
અભિઓગે અ નિઓગે,
પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં. ॥૫॥
સંકા-કંખ-વિગિચ્છા,
પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ;
સમ્મત્તસ્સ-ઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૬॥
છક્કાય સમારંભે,
પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા;
અત્તટ્ઠા ય પરટ્ઠા
ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે. ॥૭॥

પંચણ્હ મણુવ્વયાણં,
ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હમઇયારે;
સિક્ખાણં ચ ચઉણ્હં. પડિક્કમે૦ ॥૮॥
પઢમે અણુવ્વયંમિ,
થૂલગ પાણાઇવાય વિરઇઓ;
આયરિઅ મપ્પસત્થે.
ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં. ॥૯॥
વહ બંધ છવિચ્છેએ,
અઇભારે ભત્ત પાણ વુચ્છેએ;
પઢમ વયસ્સ ઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૧૦॥
બીએ અણુવ્વયંમિ,
પરિથુલગ અલિય વયણ વિરઇઓ;
આયરિઅ મપ્પસત્થે,
ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં, ॥૧૧॥

મહસા રહસ્સ દારે,
મોસુવએસે અ કૂડ લેહે અ;
બીય-વયસ્સ-ઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૧૨॥
તઇએ અણુવ્વયંમિ;
થૂલગ પર દવ્વ-હરણ-વિરઇઓ;
આયરિઅ મપ્પસત્થે,
ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં. ॥૧૩॥
તેનાહડ-પ્પઓગે,
તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ;
કૂડતુલ કૂડમાણે, પડિક્કમે૦ ॥૧૪॥
ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ,
નિચ્ચં પર-દાર-ગમણ-વિરઇઓ;
આયરિઅ-મપ્પસત્થે,
ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં. ॥૧૫॥

અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર,
અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે;
ચઉત્થ વયસ્સ ઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૧૬॥
ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમંમિ;
આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ,
પરિમાણ પરિચ્છેએ,
ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં. ॥૧૭॥
ધણ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ,
રૂપ્પ-સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે;
દુપએ ચઉપ્પયંમિ. પડિક્કમે૦ ॥૧૮॥
ગમણસ્સ ય પરિમાણે,
દિસાસુ ઉડ્ઢં અહે અ તિરિઅંચ;
વુડ્ઢિ સઇ-અંતરદ્ધા;
પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે. ॥૧૯॥

મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ,
પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધ મલ્લે અ;
ઉવભોગ-પરિભોગે,
બીયંમિ ગુણવ્વએ નિંદે. ॥૨૦॥
સચિત્તે પડિબદ્ધે,
અપોલિ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે;
તુચ્છોસહિ ભક્ખણયા. પડિક્કમે૦ ॥૨૧॥
ઇંગાલી-વણ-સાડી-
ભાડી-ફોડી સુવજ્જએ કમ્મં;
વાણિજ્જં ચેવ દંત,
લક્ખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં. ॥૨૨॥
એવં ખુ જંત પિલ્લણ,
કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવ-દાણં,
સર-દહ-તલાય-સોસં,

અસઇ પોસં ચ વજ્જિજ્જા. ॥૨૩॥
સત્થગ્ગિ-મુસલ-જંતગ,
તણ કટ્ઠે મંત-મૂલ-ભેસજ્જે;
દિન્ને દવાવિએ વા; પડિક્કમે૦ ॥૨૪॥
ન્હાણુ-વટ્ટણ-વન્નગ,
વિલેવણે સદ્દ-રૂવ-રસ-ગંધે;
વત્થાસણ-આભરણે, પડિક્કમે૦ ॥૨૫॥
કંદપ્પે કુક્કુઇએ,
મોહરિ અહિગરણ ભોગ અઇરિત્તે
દંડંમિ અણટ્ઠાએ,
તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે. ॥૨૬॥
તિવિહે દુપ્પણિહાણે,
અણવટ્ઠાણે તહા સઇવિહૂણે;
સામાઇય વિતહકએ,

પઢમે સિક્ખાવએ નિંદે. ॥૨૭॥
આણવણે પેસવણે,
સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગ-લક્ખેવે;
દેસાવગાસિઅંમિ;
બીએ સિક્ખાવએ નિંદે. ॥૨૮॥
સંથા રૂચ્ચાર-વિહિ—
પમાય તહ ચેવ ભોયણાભોએ;
પોસહ વિહિ વિવરીએ,
તઇએ સિક્ખાવએ નિંદે ॥૨૯॥
સચિત્તે નિક્ખિવણે;
પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ;
કાલાઇક્કમ દાણે.
ચઉત્થે સિક્ખાવએ નિંદે ॥૩૦॥
સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ.

જા મે અસ્સંજએસુ અણુકંપા;
રાગેણ વ દોસેણ વ,
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ. ॥૩૧॥
સાહૂસુ સંવિભાગો,
નં કઓ તવ-ચરણ-કરણ-જુત્તસુ,
સંતે ફાસુઅ દાણે,
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ. ॥૩૨॥
ઇહલોએ પરલોએ,
જીવિઅ મરણે અ આસંસ-પઓગે,
પંચવિહો અઇઆરો,
મા મજઝ હુજજ મરણંતે. ॥૩૩॥
કાએણ કાઇઅસ્સ,
પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ;
મણસા માણસિઅસ્સ,

સવ્વસ્સ વયા-ઇઆરસ્સ, ॥૩૪॥
વંદણ-વય-સિક્ખાગારવેસુ,
સન્ના-કસાય-દંડેસુ
ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ;
જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥
સમ્મદિટ્ઠી જીવો,
જઇ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ;
અપ્પોસિ હોઇ બંધો,
જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ. ॥૩૬॥
તંપિ હુ સ-પડિક્કમણં,
સ-પ્પરિઆવં સ-ઉત્તર ગુણં ચ;
ખિપ્પં ઉવસામેઈ,
વાહિવ્વ સુ-સિક્ખિઓ વિજ્જો. ॥૩૭॥
જહા વિસં કુટ્ઠ-ગયં,

મંત-મૂલ-વિસારયા;
વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં,
તો તં હવઇ નિવ્વિસં. ॥૩૮॥
એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં,
રાગ-દોસ-સમજ્જિઅં;
આલોઅંતો અ નિંદંતો
ખિપ્પં હણઇ સુ-સાવઓ ॥૩૯॥
કય-પાવો વિ મણુસ્સો,
આલોઇઅ નિંદિઅ ગુરૂ-સગાસે;
હોઇ અઇરેગ લહુઓ.
ઓહરિઅ-ભરૂવ્વ ભારવહો. ॥૪૦॥
આવસ્સએણ એએણ,
સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ,
દુક્ખાણ-મંત-કિરિઅં;

કાહી અચિરેણ કાલેણ. ॥૪૧॥
આલોયણા બહુવિહા;
ન ય સંભરિઆ પડિક્કમણ કાલે;
મૂલગુણ-ઉત્તરગુણે,
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥
તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્નત્તસ્સ,
અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ;
વિરઓમિ વિરાહણાએ,
તિવિહેણ પડિક્કંતો,
વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં. ॥૪૩॥
જાવંતિ ચેઇઆઈ,
ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએઅ;
સવ્વાઈ તાઇ વંદે,
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇ ॥૪૪॥

જાવંત કેવિ સાહૂ,
ભરહે રવય મહાવિદેહે અ;
સવ્વેસિં તેસિં પણઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૪૫॥
ચિર–સંચિય-પાવ-પણાસણિઇ;
ભવ--સય–સહસ્સ-મહણીએ;
ચઉવીસ-જિણ-વિણિગ્ગય-કહાઇ;
વોલંતુ મે દિઅહા, ॥૪૬॥
મમ મંગલ–મરિહંતા,
સિદ્ધા સાહૂ સુઅંચધમ્મો અ;
સમ્મ-દિટ્ઠી-દેવા;
દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ. ॥૪૭॥
પડિ–સિદ્ધાણં કરણે,
કિચ્ચાણ–મકરણે પડિક્કમણં,

અસદ્દહણે અ તહા,
વિવરીય-પરૂવણાએ અ. ॥૪૮॥
ખામેમિ સવ્વ-જીવે,
સવ્વે જીવા ખમંતુ મે,
મિત્તી મે સવ્વ-ભૂએસુ,
વેરં મજ્ઝ ન કેણઇ. ॥૪૯॥
એવમહં આલોઇઅ,
નિંદિય ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં,
તિવિહેણ પડિક્કંતો,
વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં. ॥૫૦॥

૨૬ અબ્ભુટ્ઠિઓ [ગુરુખામણા] સૂત્ર.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર - દેવસિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ દેવસિઅં,

જંકિંચિ અપત્તિઅં પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેયાવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજ્ઝ વિણય-પરિહીણં, સુહુમં વા, બાયરં વા; તુબ્ભે જાણહ, અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૨૭ आयरिय उवज्झाय सूत्र.

આયરિય ઉવજ્ઝાએ,
સીસે સાહમ્મિએ કુલગણે અ;
જે મે કેઇ કસાયા
સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ. ॥૧॥
સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ,
ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે;

સવ્વં ખમાવઇત્તા,
ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ. ॥ ૨ ॥
સવ્વસ્સ જીવરાસિસ્સ,
ભાવઓ ધમ્મ-નિહિઅ-નિઅચિત્તો;
સવ્વં ખમાવઇત્તા,
ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ. ॥ ૩ ॥

૩૮ नमोऽस्तु वर्द्धमानाय स्तुति.

ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં.
નમો ખમા-સમણાણં, નમોઽર્હત્૦
નમોઽસ્તુ વર્દ્ધમાનાય,
સ્પર્દ્ધમાનાય કર્મણા;
તજ્જયા-વાપ્ત મોક્ષાય,
પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્. ॥ ૧ ॥

ચેષાં વિકચાર વિદ્દ-રાજ્યા.
જ્યાયઃ ક્રમ-કમલાવલિં દધત્યા;
સદશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં,
કથિતં સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ ॥૨॥
કષાય-તા પાર્દિત-જંતુ-નિર્વૃત્તિં,
કરોતિ યો જૈન-મુખામ્બુદોદ્દગતઃ ॥
સ શુક્ર-માસોદ્દ્ભવ-વૃષ્ટિ-સન્નિભો,
દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરામ્ ॥૩॥

३९ विशाल-लोचन स्तुति.

વિશાલ લોચન દલં,
પ્રોદ્યદ્ તાંશુ-કેસરં;
પ્રાતર્વીર-જિનેંદ્રસ્ય,
મુખપદ્મં પુનાતુ વઃ ॥ ॥ ૧ ॥
યેષામભિષેક-કર્મ કૃત્વા,

મત્તા હર્ષભરાત્ સુખં સુરેંદ્રાઃ ॥
તૃણમપિ ગણયંતિ નૈવ નાકં,
પ્રાતઃ સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ ॥ ૨ ॥
કલંક નિર્મુક્તમ મુક્ત પૂર્ણતં,
કુતર્ક-રાહુ-ગ્રસનં સદોદયં;
અપૂર્વ-ચંદ્રં જિન ચંદ્ર ભાષિતં.
દિનાગમે નૌમિ બુધૈ-ર્નમસ્કૃતમ્. ॥૩॥

૫૦ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ.

સુય-દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં,
અન્નત્થ ઉસસિએણં૦;
સુઅદેવયા ભગવઈ,
નાણાવરણીય-કમ્મ-સંઘાયં,
તેસિં ખવેઉ સયયં,
જેસિં સુઅ સાયરે ભત્તી, ॥ ૧ ॥

૪૧ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ.

ખિત્ત-દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં;
અન્નત્થ ઉસસિએણં૦;
જીસે ખિત્તે સાહૂ.
દંસણ-નાણેહિં ચરણ સહિએહિં:
સાહંતિ મુક્ખમગ્ગં,
સા દેવી હરઉ દુરિઆઇં.

૪૨ [1]કમલદલ સ્તુતિ.

કમલ દલ-વિપુલ નયના,
કમલ મુખી કમલ ગર્ભસમ ગૌરી;
કમલે સ્થિતા ભગવતી.
દદાતુ શ્રુત-દેવતા સિદ્ધિમ્. ॥ ૧ ॥

---

૧ આ સ્તુતિ સ્ત્રીઓએ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિને બદલે કહેવાની છે.

४३ अड्डाइज्जेसु-[मुनि वंदन] सूत्र

અડ્ઢાઇજ્જેસુ દિવસમુદ્દેસુ, પનરસસુ-કમ્મભૂમિસુ, જાવંત કેવિ સાહૂ, રયહરણ-ગુચ્છ-પડિગ્ગહ ધારા. પંચમહવ્વય,-ધારા. અટ્ઠારસ-સહસ્સ સીલંગ-ધારા, અક્ખુયાયાર ચરિત્તા. તે સવ્વે સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ.

४४ वरकनक [१७० जिनस्तुति]

વર કનક-શંખ-વિદ્રુમ—
મરકત-ઘન-સન્નિભં વિગતમોહં;
સપ્તતિ શતં જિનાનામ્,
સર્વામર પૂજિતં વંદે. ॥ १ ॥

---

૪૫. લઘુશાંતિ સ્તવ.

શાંતિં શાંતિ-નિશાંતં,
શાંતં શાંતા-શિવં નમસ્કૃત્ય;
સ્તોતુઃ શાંતિ-નિમિત્તં,
મંત્રપદૈઃ શાંતયે સ્તૌમિ, ॥ ૧ ॥
ઓમિતિ નિશ્ચિત-વચસે,
નમો નમો ભગવતેઽર્હતે પૂજાં;
શાંતિજિનાય જયવતે,
યશસ્વિને સ્વામિને દમિનામ્. ॥ ૨ ॥
સકલાતિ શેષકમહા,
સંપત્તિ સમન્વિતાય શસ્યાય;
ત્રૈલોક્ય પૂજિતાય ચ,
નમો નમઃ શાંતિ દેવાય. ॥ ૩ ॥
સર્વામર સુસમુહ,

સ્વામિક સંપૂજિતાય ન જિતાય;
ભુવન-જન-પાલનોદ્યત.
તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ. ॥ ૪ ॥
સર્વ દુરિતૌ ઘનાશન,
કરાય સર્વાશિવ-પ્રશમનાય,
દુષ્ટ-ગ્રહ-ભૂતપિશાચ,
શાકિનીનાં પ્રમથનાય ॥ ૫ ॥
યસ્યેતિ નામ મંત્ર,
પ્રધાન વાક્યો પયોગ કૃત તોપા.
વિજયા કુરૂતે જનહિત,
મિતિ ચ નુતા નમત તં શાંતિમ્. ॥૬॥
ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ,
વિજયે ! સુજયે ! પરાપરૈરજિતે,
અપરાજિતે ! જગત્યાં,

જયતીતિ જયાવહે ! ભવતિ. ॥ ૭ ॥
સર્વસ્યાપિ ચ સંઘસ્ય,
ભદ્ર-કલ્યાણ-મંગલ-પ્રદદે,
સાધુનાં ચ સદા શિવ,
સુતુષ્ટિ પુષ્ટિ પ્રદે જીયાઃ ॥ ૮ ॥
ભવ્યાનાં કૃત સિદ્ધે,
નિર્વૃતિ-નિર્વાણ જનનિ ! સત્વાનાં,
અભય-પ્રદાન નિરતે,
નમોઽસ્તુ સ્વસ્તિ પ્રદે ! તુભ્યમ્, ॥૯॥
ભક્તાનાં જંતૂનાં,
શુભાવહે ! નિત્યમુદ્યતે ! દેવી,
સમ્યગ્દૃષ્ટીનાં ધૃતિ,
રતિ-મતિ બુદ્ધિ પ્રદાનાય. ॥ ૧૦ ॥
જિન-શાસન-નિરતાનામ્,

શાંતિર્નતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્;
શ્રીસંપત્-કીર્તિં યશો-
વર્દ્ધનિ ! જય દેવિ ! વિજયસ્વ. ॥૧૧॥
સલિલા-નલ-વિષ-વિષધર,
દુષ્ટ ગ્રહ-રાજ-રોગ-રણ ભયતઃ ॥
રાક્ષસ-રિપુગણ-મારી—
ચૌરેતિ શ્વાપદાદિભ્યઃ ॥ ૧૨ ॥
અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવ,
કુરૂ કુરૂ શાતિં ચ કુરૂ કુરૂ સદેતિ,
તુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ પુષ્ટિં,
કુરૂ કુરૂ સ્વસ્તિ ચ કુરૂ કુરૂ ત્વમ્. ॥૧૩॥
ભગવતિ ગુણવતિ શિવ શાન્તિ,
તુષ્ટિ પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કુરૂ કુરૂ જનાનામ્;
ૐમિતિ નમો નમો હ્રૂઁ,

હ્રૌં હ્રૂઁ હ્રૂ યઃ ક્ષઃ હ્રીં ફુટ્ ફુટ્ સ્વાહા. ॥૧૪॥
એવં યન્નામાક્ષર,
પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયાદેવી;
કુરૂતે શાંતિં નમતાં,
નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ. ॥ ૧૫ ॥
ઇતિ પૂર્વ-સૂરિ-દર્શિત,
મંત્રપદ-વિદર્ભિતઃ સ્તવઃ શાંતેઃ ॥
સલિલાદિ-ભય-વિનાશી,
શાંત્યાદિ કરશ્ચ ભક્તિમતામ્. ॥ ૧૬ ॥
યશ્ચૈનં પઠતિ સદા,
શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગં;
સહિ શાંતિ પદં યાયાત્,
સૂરિઃ શ્રી-માનદેવશ્ચ, ॥ ૧૭ ॥
ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ,

છિદ્યંતે વિઘ્ન-વલ્લયઃ ॥
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ,
પુજ્યમાને જિનેશ્વરે; ॥ ૧૮ ॥
સર્વ-મંગલ-માંગલ્યમ્
સર્વ કલ્યાણ કારણમ્;
પ્રધાનં સર્વ ધર્માણામ્;
જૈનં જયતિ શાસનમ્. ॥ ૧૯ ॥

૫૬ ચઉક્કસાય

ચઉક્કસાય-પડિમલ્લુ-લ્લૂરણુ,
દુજ્જય-મયણ-બાણ-મુસુમૂરણુ,
સરસ-પિયંગુ વન્નુ-ગય-ગામિઉ,
જયઉ પાસુ ભુવણ-ત્તય-સામિઉ ॥૧॥
જસુ તણુ-કંતિ-કડપ્પ-સિણિદ્ધઉ,
સોહઈ ફણિ-મણિ-કિરણા-લિદ્ધઉ,

નં નવ-જલહર-તડિલ્લય-લંછિઉ,
સો જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વંછિઉ ॥૨॥

४७. भरहेसरनी सज्झाय.

ભરહેસર બાહુબલી,
અભય-કુમારો અ ઢંઢણ-કુમારો;
સિરિઓ અણિઆ ઉત્તો,
અઇમુત્તો નાગદત્તો અ. ॥ ૧ ॥
મેઅજ્જ થૂલિભદ્દો,
વયર-રિસી નંદિસેણ સીહગિરી,
કયવન્નો અ સુકોસલ,
પુંડરિઓ કેસી કરકંડુ. ॥ ૨ ॥
હલ્લ વિહલ્લ સુદંસણ,
સાલ મહાસાલ સાલિભદ્દો અ,
ભદ્દો દસણ્ણ ભદ્દો,

પસન્નચંદો અ જસભદ્દો ॥ ૩ ॥
જંબુપહૂ વંકચૂલો,
ગયસુકુમાલો અવંતિ સુકુમાલો;
ધન્નો ઇલાઇપુત્તો,
ચિલાઇપુત્તો અ બાહુમુણી. ॥ ૪ ॥
અજ્જગિરિ અજ્જરક્ખિઅ,
અજ્જસુહત્થી ઉદાયગો મણગો;
કાલયસૂરી સંબો,
પજ્જુન્નો મૂલદેવો અ. ॥ ૫ ॥
પભવો વિણ્હુ કુમારો,
અદ્દકુમારો દઢપ્પહારી અ,
સિજ્જંસ કૂરગડૂ અ.
સિજ્જંભવ મેહ-કુમારો અ. ॥ ૬ ॥
એમાઇ મહાસત્તા,

દિંતુ સુહં ગુણ-ગણેહિં સંજુત્તા;
જેસિં નામગ્ગહણે,
પાવ-પ્પબંધા વિલયંજંતિ. ॥ ૭ ॥
સુલસા ચંદનબાલા,
મણોરમા મયણરેહા દમયંતી;
નમયા સુંદરી સીયા,
નંદા ભદ્દા સુભદ્દાય. ॥ ૮ ॥
રાઇમઇ રિસિદત્તા;
પઉમાવઇ અંજણા સિરિદેવી;
જિટ્ઠ સુજિટ્ઠ મિગાવઇ,
પભાવઇ ચિલ્લણાદેવી. ॥ ૯ ॥
બંભી સુંદરી રૂપ્પિણી,
રેવઇ કુંતી સિવા જયંતી ય,
દેવઇ દોવઇ ધારણી,

કલાવઈ પુપ્ફચુલા ય. ॥ ૧૦ ॥
પઉમાવઇ ય ગોરી,
ગંધારી લક્ખમણા સુસીમા ય,
જંબૂવઇ સચ્ચભામા,
રૂપ્પિણી કણ્હટ્ઠ મહિસીઓ. ॥ ૧૧ ॥
જક્ખા ય જક્ખદિન્ના,
ભૂઆ તહ ચેવ ભૂઅદિન્ના અ,
સેણા વેણા રેણા,
ભયણીઓ થૂલીભદ્દસ્સ. ॥ ૧૨ ॥
ઇચ્ચાઇ મહાસઇઓ,
જયંતિ અકલંક સીલ કલિઆઓ,
અજ્જવિ વજ્જઇ જાસિં,
જસ પડહો તિહુઅણે સયલે. ॥ ૧૩ ॥

---

४८. मण्ह जिणाणंनी सज्झाय.

મન્હ જિણાણં આણં,
મિચ્છં પરિહરહ ધરહ સમ્મત્તં,
છવ્વિહ આવસ્સયંમિ,
ઉજ્જુત્તો હોઇ પઇદિવસં. ॥ ૧ ॥
પવ્વેસુ પોસહ વયં,
દાણં સીલં તવો અ ભાવોઅ,
સજ્ઝાય નમુક્કારો,
પરોવયારો અ જયણા અ. ॥ ૨ ॥
જિણ પૂઆ જિણ થુણણં,
ગુરૂ થુઅ સાહમ્મિઆણ વચ્છલ્લં,
વવહારસ્સ ય સુદ્ધી,
રહજત્તા તિત્થ જત્તાય. ॥ ૩ ॥
ઉવસમ વિવેગ સંવર—
ભાસાસમિઇ છજીવકરૂણા ય

ધમ્મિઅ-જણ-સંસગ્ગો,
કરણ-દમો ચરણ પરિણામો. ॥૪॥
સઘોવરિ બહુમાણો,
પુત્થય-લિહણં પભાવણા તિત્થે;
સડ્ઢાણ કિચ્ચમેઅં,
નિચ્ચં, સુગુરૂ-વએસેણં. ॥૫॥

૪૯ તીર્થવંદના સૂત્ર.

સકલ તીર્થ વંદું કર જોડ;
જિનવર નામે મંગલ કોડ;
પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ,
જિનવર ચૈત્ય નમું નિશદિશ. ॥૧॥
બીજે લાખ અઠ્ઠાવીશ કહ્યાં.
ત્રીજે બાર લાખ સદહ્યાં,

ચોથે સ્વર્ગે અડલખ ધાર,
પાંચમે વંદું લાખજ ચાર ॥૨॥
છઠ્ઠે સ્વર્ગે સહસ પચાસ;
સાતમે ચાલીસ સહસ પ્રાસાદ;
આઠમે સ્વર્ગે છ હજાર,
નવ દશમે વંદું શત ચાર ॥૩॥
અગ્યાર બારમે ત્રણસેં સાર,
નવ ગ્રૈવેયકે ત્રણસેં અઢાર.
પાંચ અનુત્તર સર્વે મળી,
લાખ ચોરાશી અધિકાં વળી. ॥૪॥
સહસ સત્તાણું ત્રેવીશ સાર,
જિનવર ભુવન તણો અધિકાર,
લાંબા સો જોજન વિસ્તાર,
પચાસ ઉંચાં બહોંતેર ધાર. ॥૫॥

એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ,
સભા સહિત એક ચૈત્યે જાણ;
સો કોડ બાવન કોડ સંભાલ,
લાખ ચોરાણું સહસ ચૌંઆલ. ॥૬॥
સાતસેં ઉપર સાઠ વિશાલ;
સવિ બિંબ પ્રણમુ ત્રણ કાલ;
સાત કોડને બહોંતેર લાખ,
ભુવનપતિમાં દેવલ ભાખ. ॥૭॥
એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ,
એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણ;
તેરસેં કોડ નેવ્યાસી કોડ,
સાઠ લાખ વંદું કર જોડ. ॥૮॥
બત્રીસેં ને ઓગણસાઠ,
તિર્ચ્છા–લોકમાં ચૈત્યનો પાઠ;

ત્રણ લાખ એકાણું હજાર,
ત્રણસેં વીશ તે બિંબ જુહાર, ॥૧૯॥
વ્યંતર જ્યોતિષીમાં વળી જેહ,
શાશ્વતા જિન વંદું તેહ,
ઋષભ ચંદ્રાનન વારિષેણ,
વર્દ્ધમાન નામે ગુણસેણ. ॥૨૦॥
સમેતશિખર વંદું જિન વીશ.
અષ્ટાપદ વંદું ચોવીશ;
વિમલાચલ ને ગઢ ગિરનાર,
આબુ ઉપર જિનવર જુહાર. ॥૨૧॥
શંખેશ્વર કેસરીયો સાર,
તારંગે શ્રી અજિત જુહાર;
અંતરિક વરકાણો પાસ,
જીરાવલો ને થંભણ પાસ. ॥૨૨॥

ગામ નગર પુર પાટણ જેહ,
જિનવર ચૈત્ય નમું ગુણગેહ,
વિહરમાન વંદું જિન વીશ,
સિદ્ધ અનંત નમું નિશદિશ. ॥૧૩॥
અઢીદ્વીપમાં જે અણગાર.
અઢાર સહસ સિલાંગના ધાર,
પંચ-મહાવ્રત સમિતિ સાર,
પાળે પળાવે પંચાચાર. ॥૧૪॥
બાહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાલ.
તે મુનિવંદું ગુણ મણિમાલ,
નિત નિત ઉઠી કીર્તિ કરું,
જીવ કહે ભવસાયર તરું. ॥૧૫॥

---

૫૦ ભુવનદેવતાની સ્તુતિ.

ભુવણદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં,
અન્નત્થ ઊસસિએણં૦

જ્ઞાનાદિ-ગુણ-યુતાનાં,
નિત્યં સ્વાધ્યાય-સંયમ-રતાનામ્;
વિદધાતુ ભુવનદેવી.
શિવં સદા સર્વસાધૂનામ્. ॥૧॥

૫૧ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ.

ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં:
અન્નત્થ ઊસસિએણં૦

યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય,
સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયા,
સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં,
ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની.

૫૨ પોસહ લેવાનુ પચ્ચક્ખાણ

કરેમિ ભંતે! પોસહ, આહાર પોસહ, દેસઓ સવ્વઓ, સરીરસક્કાર પોસહ સવ્વઓ બંભચેર પોસહ સવ્વઓ, અવ્વાવાર પોસહ સવ્વઓ, ચઉવ્વિહે પોસહે ઠામિ, જાવ દિવસ અહોરત્ત પજ્જુવાસામિ, દુવિહ, તિવિહેણ મણેણં, વાયાએ, કાયેણ, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણ વોસિરામિ

૫૩ પોસહ પારવાનુ સૂત્ર

સાગરચંદો કામો,
ચંદવડિંસો સુદંસણો ધન્નો,
જેસિં પોસહ પડિમા,
અખંડિયા જીવિઅંતેવિ. ॥૧॥

ધન્ના સલાહણિજ્જા,
સુલસા આણંદ કામદેવા ય,
જાસ પસંસઇ ભયવં,
દઢવ્વયત્તં મહાવીરો, ॥૨॥

પોસહ વિધિયે લીધો, વિધિયે પાર્યો, વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન-વચન-કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

---

૫૪ સ્નાતસ્યાની [શ્રી વીર-જિન] સ્તુતિ

સ્નાતસ્યા-પ્રતિમસ્ય મેરુ શિખરે,
શચ્યા વિભોઃ શૈશવે;
રૂપાલોકનવિસ્મયાહૃતરસ-
ભ્રાન્ત્યા ભ્રમચ્ચક્ષુષા

ઉન્મૃષ્ટં નયન-પ્રભા-ધવલિતં,
ક્ષિરોદકાશંકયા,
વકત્રં યસ્ય પુનઃ પુનઃ સ જયતિ,
શ્રી વર્દ્ધમાનો જિનઃ ॥ ॥૧॥
હંસાંસાહતપદ્મરેણુકપિશ—
ક્ષીરાર્ણવાંભોભૃતૈઃ ॥
કુંભૈરપ્સરસાં પયોધરભર-
પ્રસ્પર્દ્ધિભિઃ કાંચનૈઃ ॥
યેષાં મંદરરત્ન-શૈલશિખરે,
જન્માભિષેકઃ કૃતઃ ॥
સર્વૈઃ સર્વસુરાસુરેશ્વરગણૈ-
સ્તેષાં નતોઽહંક્રમાન્. ॥૨॥
અર્હદ્વક્ત્રપ્રસૂતં ગણધરરચિતં,
દ્વાદશાંગં વિશાલં.

ચિત્રં બહ્વર્થયુક્તં મુનિગણવૃષભૈ-
ર્ધારિતં બુદ્ધિમદ્ભિઃ ।।
મોક્ષાગ્રદ્વારભૂતં વ્રતચરણફલં,
જ્ઞેયભાવપ્રદીપં,
ભક્ત્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહમખિલં,
સર્વલોકૈકસારમ્ ।।૩।।
નિષ્પંક-વ્યોમનીલદ્યુતિમલસદૃશં
બાલચંદ્રાભ-દંષ્ટ્રં,
મત્તં ઘંટારવેણ પ્રસ્રુતમદજલં,
પૂરયંતં સમંતાત્,
આરૂઢોદિવ્યનાગં વિચરતિ ગગને,
કામદઃ કામરૂપી,
યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિર્દિશતુ મમ સદા,
સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિમ્. ।।૪।।

५५ सकलार्हत् चैत्यवदन सूत्र

સકલાર્હત્પ્રતિષ્ઠાન—
મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ ।।
ભૂર્ભુવઃસ્વસ્ત્રયીશાન—
માર્હન્ત્યં પ્રણિદધ્મહે. ।।૧।।
નામાકૃતિ-દ્રવ્ય-ભાવૈઃ ।।
પુનતસ્ત્રિજગજ્જનં;
ક્ષેત્રેકાલે ચ સર્વસ્મિ—
ન્નર્હતઃ સમુપાસ્મહે, ।।૨।।
આદિમં પૃથિવીનાથ—
માદિમં નિષ્પરિગ્રહમ્,
આદિમં તીર્થનાથં ચ,
ઋષભ-સ્વામિનં સ્તુમઃ ।। ।।૩।।

અર્હન્તમજિતં વિશ્વ-
કમલા-કર ભાસ્કરમ્,
અમ્લાન-કેવલાદર્શ—
સંક્રાંત-જગતં સ્તુવે. ॥૪॥
વિશ્વ-ભવ્ય-જનારામ-
કુલ્યા-તુલ્યા જયન્તિ તાઃ ॥
દેશનાસમયે વાચઃ ॥
શ્રીસંભવજગત્પતેઃ ॥ ॥૫॥
અનેકાન્ત-મતામ્ભોધિ—
સમુલ્લાસન-ચન્દ્રમાઃ ॥
દદ્યાદમંદમાનન્દં,
ભગવાન-ભિનંદનઃ ॥ ॥૬॥
દ્યુસત્કિરીટ-શાણાગ્રો,—
ત્તેજિતાંઘ્રિ-નખાવલિઃ

ભગવાન્ સુમતિસ્વામી,
તનોત્વભિમતાનિ વઃ ॥૭॥
પદ્મપ્રભપ્રભોર્દેહ-
ભાસઃ પુષ્ણન્તુ વઃ શ્રિયમ્;
અન્તરંગારિ—મથને,
કોપાટોપાદિ વારૂણાઃ ॥ ॥૮॥
શ્રીસુપાર્શ્વ-જિનેન્દ્રાય.
મહેન્દ્ર-મહિતાંઘ્રયે;
નમશ્ચતુ-ર્વર્ણ-સંઘ-
ગગનાભોગ-ભાસ્વતે. ॥૯॥
ચંદ્રપ્રભ-પ્રભોશ્ચંદ્ર-
મરીચિ-નિચયોજ્જવલાઃ
મૂર્તિર્મૂર્ત સિત-ધ્યાન-
નિર્મિતેવ શ્રિયેઽસ્તુ વઃ ॥ ॥૧૦॥

કરામલ-કવદ્-વિશ્વં,
કલયન્ કેવલ-શ્રિયા;
અચિન્ત્ય-માહાત્મ્યનિધિઃ ॥
સુવિધિર્બોધયેઽસ્તુ વઃ ॥૧૧॥

સત્ત્વાનાં પરમાનન્દ—
કન્દોદ્‌ભેદ-નવામ્બુદઃ ॥
સ્યાદ્વાદામૃત-નિસ્યન્દી,
શીતલઃ પાતુ વો જિનઃ ॥ ॥૧૨॥

ભવરોગાર્ત્ત-જન્તૂના—
મગદંકારદર્શનઃ ॥
નિઃશ્રેયસ-શ્રીરમણઃ ॥
શ્રેયાંસઃ શ્રેયસેઽસ્તુ વઃ ॥૧૩॥

વિશ્વોપકારકીભૂત-
તીર્થકૃત્કર્મનિર્મિતિઃ ॥

સુરાસુરનરૈઃ પૂજ્યો.
વાસુપૂજ્યઃ પુનાતુ વઃ ॥૧૪॥
વિમલસ્વામિનો વાચઃ ॥
કતક-ક્ષોદ-સોદરાઃ ॥
જયન્તિ ત્રિજગચ્ચેતો-
જલનૈર્મલ્યહેતવઃ ॥ ॥૧૫॥
સ્વયંભૂરમણસ્પર્દ્ધિ-
કરૂણા-રસ-વારિણા,
અનન્તજિદનન્તાંવઃ ॥
પ્રયચ્છતુ સુખશ્રિયમ્. ॥૧૬॥
કલ્પદ્રૂમ-સધર્માણ-
મિષ્ટપ્રાપ્તૌ શરીરિણામ્,
ચતુર્દ્ધા ધર્મદેષ્ટારં,
ધર્મનાથમુપાસ્મહે. ॥૧૭॥

સુધાસોદર-વાગ્જ્યોત્સ્ના-
નિર્મલીકૃતદિઙ્મુખઃ ॥
મૃગલક્ષ્મા તમઃશાન્ત્યૈ,
શાંતિનાથજિનોઽસ્તુ વઃ ॥ ॥૧૮॥
શ્રી કુંથુનાથો ભગવાન્,
સનાથોઽતિશયર્દ્ધિભિઃ ॥
સુરાસુરનૃનાથાના—
મેકનાથોઽસ્તુ વઃ શ્રિયે. ॥૧૯॥
અરનાથસ્તુ ભગવાઁ--
શ્ચતુર્થાર-નભોરવિઃ ॥
ચતુર્થપુરુષાર્થશ્રી-
વિલાસં વિતનોતુ વઃ ॥૨૦॥
સુરાસુરનરાધીશ-
મયુર નવવારિદમ્;

કર્મદ્રુમૂલને હસ્તિ—
મલ્લં મલ્લિ-મભિષ્ટુમઃ ।: ॥૨૧॥
જગન્મહામોહનિદ્રા—
પ્રત્યુષ-સમયોપમમ્,
મુનિસુવ્રત-નાથસ્ય,
દેશનાવચનં સ્તુમઃ ॥૨૨॥
લુઠંતો નમતાં મૂર્ન્નિ,
નિર્મલીકારકારણમ્;
વારિપ્લવા ઇવ નમેઃ ॥
પાન્તુ પાદ-નખાંશવઃ ॥ ॥૨૩॥
યદુવંશ-સમુદ્રેન્દુઃ ॥
કર્મ- [illegible] શનઃ ॥
અ[illegible] ગવાન્,
[illegible] નઃ ॥

કમઠે ધરણેન્દ્રે ચ,
સ્વોચિતં કર્મ કુર્વતિ;
પ્રભુસ્તુલ્ય-મનોવૃત્તિઃ ॥
પાર્શ્વનાથઃ શ્રિયેઽસ્તુવઃ ॥૨૫॥
શ્રીમતે વીરનાથાય,
સનાથાયાદ્‌ભુતશ્રિયા;
મહાનંદ-સરોરાજ—
મરાલાયાર્હતે નમ : ॥ ॥૨૬॥
કૃતાપરાધેઽપિ જને,
કૃપા-મન્થર-તારયોઃ ॥
ઈષદ્‌બાષ્પાર્દ્રયોર્ભદ્રં.
શ્રી વીરજિન-નેત્રયોઃ ॥ ॥૨૭॥
જયતિ વિજિતાન્યતેજાઃ ॥
સુરાસુરાધીશસેવિતઃ શ્રીમાન્‌;

વિમલજ્ઞાસવિરહિત,–
શ્રી-ભુવન-ચુડામણિ-ર્ભગવાન્. ॥૨૮॥
વીરઃ સર્વસુરાસુરેન્દ્રમહિતો,
વીરં બુધાઃ સંશ્રિતા ॥
વીરેણાભિહતઃ સ્વકર્મનિચયો,
વીરાય નિત્યં નમઃ ॥
વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં,
વીરસ્ય ઘોરં તપો,
વીરે શ્રીધૃતિકીર્તિકાન્તિનિચયઃ ॥ -
શ્રી વીર ભદ્રં દિશ. ॥૨૯॥
અવનીત-લગતાનાં, કૃત્રિમાકૃત્રિમાનાં
વરભવનગતાનાં દિવ્ય વૈમાનિકાનામ્;
ઇહ મનુજકૃતાનાં દેવરાજાર્ચિતાનાં;
જિનવરભવનાનાં-ભાવતોઽહંનમામિ. ૩૦

સર્વેષાં વેદ્ય-સામાદ્ય—
માદિમં પરમેષ્ઠિનમ્,
દેવાધિદેવં સર્વજ્ઞં,
શ્રીવીરં પ્રણિદધ્મહે. ॥૩૧॥
દેવોઽનેકભવાર્જિતોર્જિત-મહા-
પાપ-પ્રદીપાનલો,
દેવઃ સિદ્ધિ-વધૂ-વિશાલ-હૃદયા—
લંકાર-હારોપમઃ ॥
દેવોઽષ્ટાદશ-દોષ-સિંધુર-ઘટા—
નિર્ભેદ-પંચાનનો,
ભવ્યાનાં વિદધાતુ વાંછિત-ફલમ્,
શ્રી વીતરાગો જિનઃ ॥ ॥૩૨॥
ખ્યાતોઽષ્ટાપદપર્વતો ગજ-પદઃ ॥
સમ્મેતશૈલાભિધઃ ॥

શ્રીમાન્રૈવતકઃ પ્રસિદ્ધમહિમા,
શત્રુંજયો મંડપઃ ॥
વૈભારઃ કનકાચલોઽર્બુદગિરિઃ ॥
શ્રી ચિત્રકૂટાદ્દય-
સ્તત્ર શ્રી ઋષભોદયો જિનવરાઃ
કુર્વન્તુ વો મંગલમ્.

श्री पाक्षिकादि [विस्तृत] अतिचार

નાણમિ દસણમિ અ,
ચરણમિ તવમિ તહ ય વિરિયંમિ,
આયરણ આયારો
ઈય એસો પચહા ભણિઓ ॥૧॥

જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રા-ચાર, તપાચાર, વીર્યાચાર, એ પંચવિધ આચારમાંહિ અનેરો જે કોઇ

અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં,

તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર,
કાલે વિણએ બહુમાણે;
ઉવહાણે તહઅ નિન્હવણે,
વંજણ અત્થ તદુભએ,
અટ્ઠવિહો નાણમાયારો. ॥૧॥

જ્ઞાન કાલ વેળાએ ભણ્યો ગુણ્યો નહીં, અકાળે ભણ્યો, વિનયહીન, બહુ-માનહીન, યોગ ઉપધાનહીન, અનેરા કન્હે ભણી અનેરો ગુરૂ કહ્યો, દેવગુરૂવાંદણે, પ-ડિક્કમણે, સજ્ઝાય કરતાં, ભણતાં ગુણતાં

કૂડો અક્ષર કાને માત્રાએ અધિકો ઓછો ભણ્યો, સૂત્રકૂડું કહ્યું અર્થ કૂડો કહ્યો, તદુભય કૂડાં કહ્યાં, ભણીને વિસાર્યાં, સાધુતણે ધર્મે કાજો અણઉદ્ધર્યે, દાંડો અણપડિલેહ્યે વસતિ અણશોધ્યે, અણપવેસે, અસજ્ઝાય, અણોજ્ઝાયમાંહે શ્રીદશવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો ગુણ્યો, શ્રાવકતણે ધર્મે સ્થવિરાવલિ, પડિક્કમણાં, ઉપદેશમાળા પ્રમુખસિદ્ધાંત ભણ્યોગુણ્યો, કાલ વેળા કાજો અણઉધર્યે પઢ્યો, જ્ઞાનોપગરણ-પાટી, પોથી, ઠવણી, કવળી, નવકારવાળી, સાપડા-સાપડી, દસ્તરી, વહી, ઓલિયા પ્રમુખ પ્રત્યે પગ લાગ્યો, થૂંક લાગ્યું,

થુંકે કરી અક્ષર માંજ્યો, ઓશીસે ધર્યો, કન્હે છતાં આહાર નિહાર કીધો; જ્ઞાનદ્રવ્ય ભક્ષતાં ઉપેક્ષા કીધી, પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસતાં ઉવેખ્યો; છતી શક્તિએ સાર સંભાળ ન કીધી, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે દ્વેષ મત્સર ચિંતવ્યો. અવજ્ઞા આશાતના કીધી, કોઇ પ્રત્યે ભણતાં ગણતાં અંતરાય કીધો. આપણા જાણપણાતણો ગર્વ ચિંતવ્યો, મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન, મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવળજ્ઞાન-એ પંચવિધ જ્ઞાનતણી અસદ્દહણા કીધી, કોઇ તોતડો બોબડો હસ્યો, વિતકર્યો. અન્યથા પ્રરૂપણા કીધી. જ્ઞાનાચાર વ્રત વિષઇઓ અનેરો

જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસ૦ ॥૨॥
દર્શનાચારે આઠ અતિચાર,
નિસ્સંકિય નિક્કંખિય,
નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠી અ,
ઉવવૂહ થિરીકરણે.
વચ્છલ્લ પભાવણે અટ્ઠ. ॥૩॥
દેવગુરૂધર્મતણે વિષે નિઃશંકપણું ન કીધું, તથા એકાંતનિશ્ચય ન કીધો, ધર્મ સંબંધીયા ફળતણે વિષે નિઃસંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં. સાધુ-સાધ્વીનાં મલમલીન ગાત્ર દેખી દુગંચ્છા નિપજાવી, કુચારિત્રીયા દેખી ચારિત્રીયા ઉપર અભાવ હુઓ, મિથ્યાત્વી તણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદષ્ટિપણું કીધું, તથા સંઘમાહે

ગુણવંત તણી અનુપબૃંહણા કીધી, અસ્થિરીકરણ, અવાત્સલ્ય, અપ્રીતિ; અભકિત નિપજાવી, અબહુમાન કીધું, તથા દેવદ્રવ્ય ગુરૂદ્રવ્ય જ્ઞાનદ્રવ્ય; સાધારણદ્રવ્ય, ભક્ષિત ઉપેક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસતાં ઉવેખ્યો, છતી શકિતએ સાર સંભાળ ન કીધી. તથા સાધર્મિક સાથે કલહ કર્મબંધ કીધો; અધોતી, અષ્ટપડ મુખકોશ પાખે દેવપૂજા કીધી, બિંબ પ્રત્યે વાસકુંપી, ધુપધાણું કળશ તણો ઠબકો લાગ્યો; બિંબ હાથથકી પાડયું, ઊસાસ–નિઃસાસ લાગ્યો. દેહરે ઉપાશ્રયે મળ શ્લેષ્માદિક લોહ્યું, દેહરામાંહે હાસ્ય, ખેલ, કેલી, કુતૂહલ,

આહાર, નિહાર કીધાં, પાન, સોપારી, નિવેદીયાં ખાધાં, ઠવણાયરિય હાથથકી પાડ્યા, પડિલેહવા વિસાર્યા, જિનભુવને ચોરાશી આશાતના, ગુરૂ–ગુરૂણી પ્રત્યે તેત્રીશ આશાતના કીધી હોય, ગુરુવચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યું નહીં. દર્શનાચાર વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસ૦ ॥ ૨ ॥

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર,

પણિહાણ–જોગ–જુત્તો,
પંચહિં સમિઇહિં તીહિં ગુત્તીહિં,
એસ ચરિત્તાયારો,
અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો, ॥ ૧ ॥

ઇર્યાસમિતિ—તે અણજોયે હિંડયા.

ભાષા સમિતિ—તે સાવદ્ય વચન બોલ્યા એષણાસમિતિ—તે તૃણ ડગલ, અન્ન પાણી અસૂઝતું લીધું, આદાનભંડ-મત્તનિખ્ખેવણાસમિતિ—તે આસન, શયન, ઉપકરણ; માતરૂં અણપુંજી જીવાકુલ ભૂમિકાએ મૂક્યું લીધું, પારિષ્ટાપનિકાસમિતિ તે મળ, મૂત્ર શ્લેષ્માદિક અણપુંજી જીવાકુળ ભૂમિકાએ પરઠવ્યું. મનોગુપ્તિ-તે મનમાં આર્ત્તરૌદ્ર-ધ્યાન ધ્યાયાં. વચનગુપ્તિ-તે સાવદ્યવચન બોલ્યાં, કાયગુપ્તિ-તે શરીર અણપડિલેહ્યું હલાવ્યું, અણપુંજે બેઠા, એ અષ્ટ પ્રવચનમાતા સાધુતણે ધર્મે સદૈવ અને શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક પોસહ લીધે

રૂડી પેરે પાળ્યાં નહીં. ખંડણા વિરાધના હુઇ ચારિત્રાચાર વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ માંહિ૦

વિશેષતઃ શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રી સમ્યકૃત્વ મૂલ બાર વ્રત સમ્મકૃત્વ-તણા પાંચ અતિચાર સંકા કંખ વિ-ગિચ્છા૦ ॥ શંકા—શ્રી અરિહંત તણા બળ; અતિશય, જ્ઞાનલક્ષ્મી, ગાંભીર્યા-દિક ગુણ, શાશ્વતી પ્રતિમા, ચારિત્રી-ચાનાં ચારિત્ર, શ્રી જિનવચનતણો સંદેહ કીધો. આકાંક્ષા,—બ્રહ્મા, વિષ્નુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાલ, ગોગો, આસપાલ, પાદરદેવતા, ગોત્રદેવતા, ગ્રહપૂજા, વિ-નાયક, હનુમત, સુગ્રીવ વાલી નાહ,

ઇત્યેવમાદિક દેશ, નગર, ગામ, ગોત્ર, નગરી, જૂજૂઆ. દેવ દહેરાંના પ્રભાવ દેખી રોગ આતંક કષ્ટ આવ્યે ઇહલોક-પરલોકાર્થે પૂજ્યા માન્યા, સિદ્ધ વિ-નાયક જીરાઉલાને માન્યું ઇચ્છયું, બૌદ્ધ સાંખ્યાદિક સન્યાસી, ભરડા, ભગત લિંગિયા જોગીયા, જોગી, દર-વેશ, અનેરા દર્શનીયાતણો કષ્ટ, મંત્ર, ચમત્કાર દેખી પરમાર્થ જાણ્યા વિના ભૂલાવ્યાં, મોહ્યા, કુશાસ્ત્ર શીખ્યાં, સાંભ-ળ્યાં. શ્રાદ્ધ, સંવચ્છરી, હોળી, બળેવ, માહીપૂનમ, અજાપડવો, પ્રેતબીજ, ગૌરીત્રીજ, વિનાયક ચોથ, નાગપંચમી ઝીલણા છઠ્ઠી, શીલસાતમી, ધ્રૂવ અષ્ટમી,

નૌલી નવમી, અહવા દશમી, વ્રત અગ્યારશી, વત્સ બારશી ધનતેરશી, અનંત ચઉદ્દશી, અમાવાસ્યા, આદિત્યવાર ઉત્તરાયણ, નૈવેદ્ય કીધાં, નવોદક, યાગ, ભોગ ઉતારણા કીધાં કરાવ્યાં અનુમોધાં પીપલે પાણી ઘાલ્યાં ઘલાવ્યા. ઘર બાહિર ક્ષેત્ર ખલે, કુવે, તળાવે, નદીએ, દ્રહે, વાવીએ. સમુદ્રે, કુંડે, પુણ્યહેતુ સ્નાન કીધાં કરાવ્યાં અનુમોદ્યા દાન દીધા; ગ્રહણ, શનિશ્ચર માહ માસે નવરાત્રી નાહ્યાં, અજાણનાં થાપ્યાં, અનેરાઈ વ્રત-વ્રતોલાં કીધાં કરાવ્યા, વિતિગિચ્છા—ધર્મસંબંધીયા ફળતણે વિષે સદેહ કીધો.

જિન અરિહંત ધર્મના આગર, વિશ્વોપકારસાગર, મોક્ષમાર્ગના દાતાર; ઇસ્યા ગુણ ભણી ન માન્યા, ન પૂજ્યા; મહાસતી, મહાત્માની ઇહલોક પરલોક સંબંધીયાં ભોગવાંચ્છિતપૂજા કીધી. રોગ આતંક કષ્ટ આવે ખીણ વચન ભોગ માન્યા. મહાત્માના ભાત, પાણી, મલ શોભા તણી નિંદા કીધી. કુચારિત્રીયા દેખી ચારિત્રીયા ઉપર કુભાવ હુઓ. મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી પ્રશંસા કીધી; પ્રીતિ માંડી, દાક્ષિણ્ય લગે તેહનો ધર્મ માન્યો કીધો. શ્રીસમ્યક્ત્વવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ૦

પહેલે સ્થુલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ, વ્રતે પાંચ અતિચાર, વહ બંધ છવિચ્છેએ૦ ॥ દ્વિપદ ચતુષ્પદ પ્રત્યે રીસવસે ગાઢો ઘાવ ઘાલ્યો, ગાઢે બંધને બાંધ્યો; અધિક ભાર ઘાલ્યો. નિર્લાંછન કર્મ કીધાં. ચારા-પાણી તણી વેળાએ સારસંભાળ ન કીધી. લેહણે દેહણે કિણહિ પ્રત્યે લંઘાવ્યો, તેણે ભૂખે આપણે જમ્યા, કન્હે રહી મરાવ્યો. બંદીખાને ઘલાવ્યો, સળ્યાં ધાન્ય તાવડે નાખ્યાં; દળાવ્યાં, ભરડાવ્યાં, શોધી ન વાવર્યાં. ઈંધણ છાણાં અણશોધ્યાં બાળ્યાં. તે માંહિ સાપ, વીંછી, ખજુરા. સરવળા,

માંકડ, જુઆ, ગીંગોડા સાહતાં મુઆ, દુહવ્યા, રૂડે સ્થાનકે ન મૂકયા. કીડી-મંકોડીનાં ઇંડાં વિછોહ્યાં, લીખ ફોડી. ઉધેહિ, કીડી, મંકોડી, ધીમેલ, કાતરા, ચુડેલ, પતંગિયાં દેડકાં અલસીયાં, ઇયલ કુંતાં, ડાંસ, મસા, બગતરા, માખી, તીડ પ્રમુખ જીવ વિણઠ્ઠા, માળા હલાવતાં ચલાવતાં પંખી, ચકલાં, કાગતણા ઇંડાં ફોડયાં. અનેરા એકેંદ્રિયાદિક જીવ વિણાસ્યા, ચાંપ્યા, દુહવ્યા. કાંઈ હલાવતાં ચલાવતાં પાણી છાંટતાં, અનેરા કાંઇ કામકાજ કરતાં નિર્ધ્વંસપણું કીધું. જીવરક્ષા રૂડી ન કીધી. સંખારો સુકવ્યો રૂડું ગલણું ન કીધું. અળગણ પાણી

વાવર્યું. રૂડી જયણા ન કીધી. અળગણ પાણીએ ઝીલ્યા. લુગડાં ધોયાં, ખાટલા તાવડે નાખ્યા, ઝાટકયા. જીવાકુલ ભૂમિ લીંપી. વાશી ગાર રાખી, દલણે, ખાંડણે લીંપણે રૂડી જયણા ન કીધી. આઠમ ચૌદશના નિયમ ભાંગ્યા. ધૂણી કરાવી. પહેલે સ્થુલ પ્રાણાતિપાત-વિરમણ-વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર૦ ૧.

બીજે સ્થુલ મૃષાવાદ વિરમણ વ્રતે પાંચ અતિચાર સહસા રહસ્સદારે૦ ॥ સહસાત્કારે કુણહિપ્રત્યે અનુગતું આળ અભ્યાખ્યાન દીધું. સ્વદારા મંત્ર—ભેદ કીધો. અનેરા કુણહનો મંત્ર,

આલોચ મર્મ પ્રકાશ્યો, કુણહિને અનર્થ પાડવા કૂડી બુદ્ધિ દીધી, કૂડો લેખ લખ્યો, કૂડી સાખ ભરી; થાપણમોસો કીધો, કન્યા, ગૌ, ઢોર, ભૂમિ સંબંધિ લેહણે દેહણે વ્યવસાયે વાદ વઢવાડ કરતાં મોટકું જૂઠું બોલ્યા. હાથ પગતણી ગાળ દીધી, કડકડા મોડયા. મર્મ વચન બોલ્યા. બીજે સ્થુલ મૃષાવાદ વિરમણ-વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ૦ ૨.

ત્રીજે સ્થુલ અદત્તાદન વિરમણ-વ્રતે પાંચ અતીચાર, તેનાહડપ્પઓગે૦ ઘર બાહિર ક્ષેત્રે, ખલે પરાઇ વસ્તુ અણમોકલી લીધી, વાવરી, ચોરાઇ વસ્તુ

વહોરી, ચોર ધાડ પ્રત્યે સંકેત કીધો, તેહને સંબલ દીધું, તેહની વસ્તુ લીધી, વિરૂદ્ધરાજ્યાતિક્રમ કીધો; નવા પુરાણા સરસ વિરસ, સજીવ નિર્જીવ વસ્તુના ભેળસંભેળ કીધા. કૂડે કાટલે તોલે. માને, માપે, વહોર્યા. દાણચોરી કીધી. કુણહિને લેખે વરાંસ્યો સાટે લાંચ લીધી. કૂડો કરહો કાઢયો, વિશ્વાસઘાત કીધો. પરવંચના કીધી. પાસંગ કૂડાં કીધાં, દાંડી ચઢાવી. લહકે ત્રહકે કુડાં કાટલા માન માપાં કીધાં. માતા, પિતા, પુત્ર, મિત્ર, કલત્ર વંચી કુણહિને દીધું, જુદી ગાંઠ કીધી. થાપણ ઓળવી, કુણહિને લેખે પલેખે ભલવ્યું. પડી વસ્તુ ઓળવી લીધી

ત્રીજે સ્થુલ અદત્તાદાન વિરમણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ૦ ૩.

ચોથે સ્વદારાસંતોષ. પરસ્ત્રીગમન વિરમણ વ્રતે પાંચ અતિચાર. અપરિગ્ગહિયા ઇત્તર૦ અપરિગૃહિતાગમન ઇત્વરપરિગૃહિતાગમન કીધું, વિધવા, વેશ્યા, પરસ્ત્રી, કુલાંગના, સ્વદારા શોકતણે વિષે દૃષ્ટિવિપર્યાસ કીધો. સરાગ વચન બોલ્યા. આઠમ, ચૌદશ, અનેરી પર્વતિથિના નિયમ લઈ ભાંગ્યા, ઘરઘરણાં કીધાં, કરાવ્યાં. વર વહુ વખાણ્યાં. કુવિકલ્પ ચિંતવ્યો. અનંગક્રીડા કીધી. સ્ત્રીનાં અંગોપાંગ નિરખ્યાં. પરાયા વિવાહ

જોડયા. ઢીંગલા ઢીંગલી પરણાવ્યાં. કામ-ભોગતણે વિષે તીવ્ર અભિલાષ કીધો, અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિચાર અનાચાર સુહણે સ્વપ્નાંતરે હુઆ. કુસ્વપ્ન લાધ્યાં. નટ વીટ સ્રીશું હાંસુ કીધું. ચોથે સ્વદારાસંતોષ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર૦ ૪.

પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણ વ્રતે પાચ અતિચાર.—ધણધન્ન ખિત્તવત્થુ૦. ધન, ધાન્ય, ક્ષેત્ર, વાસ્તુ, રૂપ્ય સુવર્ણ કુપ્ય, દ્વિપદ, ચતુષ્પદ—એ નવવિધ પરિગ્રહતણા નિયમ ઉપરાંત વૃદ્ધિ દેખી, મૂર્ચ્છા લગે સંક્ષેપ ન કીધો. માતા, પિતા, પુત્ર, સ્રીતણે લેખે કીધો. પરિગ્રહ પરિમાણ લીધું નહીં. લેઇને પઢિયું નહીં, પઢતું વિસાર્યું.

અલીધું મેલ્યું, નિયમ વિસાર્યા. પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસ માંહિ૦ ૫.

છટ્ઠે દિગ્‌પરિમાણ વ્રતે પાંચ અતિ-ચાર. ગમણસ્સઉ પરિમાણે૦, ઉર્ધ્વ દિશિ, અધોદિશિ, તિર્યગ્‌દિશિએ જાવા આવવા તણા નિયમ લઇ ભાંગ્યા, અનાભોગે વિસ્મૃત લગે અધિક ભૂમિ ગયા પાઠવણી આધી પાછી મોકલી. વહાણ વ્યવસાય કીધો. વર્ષાકાળે ગામતરૂં કીધું. ભૂમિકા એક ગમા સંક્ષેપી, બીજી ગમા વધારી. છટ્ઠે દિગ્‌પરિમાણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર૦ ૬,

સાતમે ભોગોપભોગ વિરમણ વ્રતે ભોજન આશ્રયી પાંચ અતિચાર, અને કર્મહુંતિ પંદર અતિચાર, એવં વીશ અતિચાર, સચિત્તે પડિબદ્ધે૦, સચિત્ત નિયમ લીધે અધિક સચિત્ત લીધું. અપક્વાહાર, દુપક્વાહાર, તુચ્છૌષધિતણું ભક્ષણ કીધુ. ઓળા, ઉંબી, પોંક, પાપડી ખાધાં.

સચ્ચિત્ત દવ્વ વિગઇ-
વાણુહ તંબોલ વત્થ કુસુમેસુ;
વાહણ સયણ વિલેવણ-
બંભ દિસિ ન્હાણભત્તેસુ, ૧.

એ ચૌદ નિયમ દિનગત રાત્રિગત લીધા નહીં, લેઇને ભાંગ્યા; બાવીશ

અભક્ષ્ય, બત્રીશ અનંતકાયમાંહિ આદુ, મૂળા, ગાજર, પિંડ, પિંડાળુ, કચુરો, સૂરણ કુણી આંબલી, ગળો, વાઘરડાં, ખાધાં. વાશી કઠોળ પોળી, રોટલી, ત્રણ દિવસનું ઓદન લીધું, મધુ, મહુડાં, માખણ, માટી, વેંગણ, પીલુ, પીચુ, પંપોટા, વિષ, હિમ, કરહા, ઘોલવડાં અજાણ્યાં-ફળ, ટીંબરૂ, ગુંદા, મહોર; અથાણું, આંબલબોર, કાચું મીઠું, તિલ ખસખસ, કોઠિંબડાં ખાધાં, રાત્રિભોજન કીધાં, લગભગ વેળાએ વાળુ કીધું. દિવસ વિણ ઉગે શીરાવ્યા.

તથા કર્મતઃપંદર કર્માદાન-ઇંગાલકમ્મે, વણકમ્મે, સાડિકમ્મે, ભાડિકમ્મે,

કોડિકમ્મે, એ પાંચ કર્મ, દંતવાણિજ્જે, લક્ખવાણિજ્જે, રસવાણિજ્જે, કેસવાણિજ્જે, વિસવાણિજ્જે, એ પાંચ વાણિજ્ય જંતપિલ્લણકમ્મે, નિલ્લંછણકમ્મે, દવગ્ગિદાવણયા, સર-દહ-તલાય સોસણયા એ પાંચ સામાન્ય, એ પાંચ કર્મ, પાંચ વાણિજ્ય, પાંચ સામાન્ય. એવં પંદર કર્માદાન, બહુ સાવદ્ય, મહારંભ રાંગણ, લીહાલા કરાવ્યા ઈંટ નિભાડા પચાવ્યા. ધાણી, ચણા, પકૂવાન્ન કરી વેચ્યા. વાશી માખણ તવાવ્યાં. તિલ વહોર્યાં. કાગણ માસ ઉપરાંત રાખ્યા. દલીદા કીધા, અંગીઠા કરાવ્યા. શ્વાન, બિલાડા; સૂડા સાલહિ પોષ્યા. અનેરાં જે કાંઇ બહુ

સાવદ્ય ખરકર્માદિક સમાચર્યાં, વાશી ગાર રાખી, લીંપણે-ગુંપણે મહારંભ કીધો. અણ શોધ્યા ચુલા સંઘૂકયા. ઘી, તેલ, ગોળ, છાસ તણાં ભાજન ઉઘાડાં મૂકયાં તે માંહિ માખી કુંતિ ઉંદર; ગીરોળી પડી; કીડી ચડી, તેની જયણા ન કીધી; સાતમે ભોગોપભોગ વિરમણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર., ૭.

આઠમે અનર્થદંડ વિરમણ વ્રતે પાંચ અતિચાર; કંદપ્પે કુક્કુઇએ૦ કંદર્પ લગે વિટચેષ્ટા, હાસ્ય, ખેલ, કુતૂહલ કીધા. પુરૂષ સ્ત્રીના હાવભાવ રૂપ, શૃંગાર, વિષયરસ વખાણ્યા. રાજકથા, ભક્ત-

કથા, દેશકથા, સ્ત્રીકથા કીધી. પરાઇ
તાત કીધી, તથા પૈશુન્યપણું કીધું.
આર્ત-રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં, ખાંડા, કટાર,
કોશ, કુહાડા, રથ, ઉખલ, મુશલ, અગ્નિ,
ઘરંટી નિસાહે, દાતરડાં પ્રમુખ, અધિ-
કરણ મેલી દાક્ષિણ્ય લગે માગ્યાં આપ્યાં.
પાપોપદેશ દીધો. અષ્ટમી ચતુર્દશીએ
ખાંડવા દળવાતણા નિયમ ભાંગ્યા.
મુખરપણા લગે અસબંદ્ધ વાકય બોલ્યા.
પ્રમાદાચરણ સેવ્યાં. અંધોલે, ન્હાણે,
દાતણે. પગધોઅણે, ખેલ, પાણી, તેલ,
છાંટયાં. ઝીલણે ઝીલ્યા, જુગટે રમ્યા,
હીંચોળે હીંચ્યા, નાટક પ્રેક્ષણક જોયાં.
કણ, કુવસ્તુ, ઢોર લેવરાવ્યાં, કર્કશ

વચન બોલ્યા, આક્રોશ કીધા. અબોલા લીધા. કરકડા મોડયા, મચ્છર ધર્યો, સંભેડા લગાડયા. શ્રાપ દીધા. ભેંસા, સાંઢ, હુડુ, કૂકડાં, શ્વાનાદિક ઝુઝાર્યાં, ઝૂઝતાં જોયાં. ખાદી લગે અદેખાઈ ચિંતવી, માટી, મીઠું કણ કપાશીયા કાજવિણ ચાંપ્યા, તે પર બેઠા. આલી વનસ્પતિ ખુંદી, સૂઈ શસ્ત્રાદિક નિપજાવ્યા. ઘણી નિદ્રા કીધી. રાગદ્વેષ લગે એકને ઋદ્ધિ પરિવાર વાંછી, એકને મૃત્યું હાનિ વાંછી, આઠમે અનર્થદંડ વિરમણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ૦ ૮.

નવમે સામાયિક વ્રતે પાંચ અતિ-

ચાર. તિવિહે દુપ્પણિહાણેં સામાયિક લીધે મને આહટ્ટ દોહટ્ટ ચિંતવ્યું. સાવદ્ય વચન બોલ્યાં. શરીર અણપડિલેહ્યું હલાવ્યું. છતી વેળાએ સામાયિક ન લીધું. સામાયિક લઇ ઉઘાડે મુખે બોલ્યા. ઊંઘ આવી. વાત વિકથા ઘરતણી ચિંતા કીધી. વીજ દીવાતણી ઉજ્જેહિ હુઈ. કણ, કપાશીયા, માટી, મીઠું, ખડી, ધાવડી, અરણેટો પાષાણ પ્રમુખ ચાંપ્યા. પાણી, નીલ, ફુલ, સેવાલ હરિયકાય, બીયકાય ઇત્યાદિક આભડયાં, સ્ત્રી તિર્યંચતણા નિરંતર પરંપર સંઘટ્ટ હુઆ. મુહપત્તિઓ સંઘટ્ટી. સામાયિક અણપૂગ્યું પાર્યું, પારવું વિસાર્યું. નવમે

સામાયિકવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર૦ ૯.

દશમે દેશાવગાશિક વ્રતે પાંચ અતિચાર, આણવણે પેસવણે૦ આણવણપ્પઓગે, પેસવણપ્પઓગે, સદ્દાણુવાઇ, રૂવાણુવાઇ, બહિયાપુગ્ગલ-પક્ખેવે, નિયમિત ભૂમિકામાંહિ બાહેરથી કાંઇ અણાવ્યું. આપણ કન્હે થકી બાહેર કાંઇ મોકલ્યું અથવા રૂપ દેખાડી, કાંકરો નાખી, સાદ કરી, આપણપણું છતું જણાવ્યું, દશમે દેશાવગાશિક વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર૦ ૧૯.

અગ્યારમે પૌષધોપવાસ વ્રતે પાંચ

અતિચાર, સંથારૂચ્ચારવિહિં અપ્પડિ-
લેહિય, દુપ્પડિલેહિય. સજ્ઝાસંથારએ
અપ્પડિલેહિય, દુપ્પડિલેહિય, ઉચ્ચાર
પાસવણ ભૂમિ, પોસહ લીધે સંથારા-
તણી ભૂમિ ન પુંજી. બાહિરલાં લહુડાં
વડાં સ્થંડિલ દિવસે શોધ્યાં નહિ પડિ-
લેહ્યાં નહિ. માતરૂં અણપુંજ્યું હલા-
વ્યું. અણપુંજી ભુમિકાએ પરઠવ્યું.
પરઠવતાં "અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહો" ન
કહ્યો. પરઠવ્યા પુંઠે વાર ત્રણ "વોસિરે
વોસિરે" ન કહ્યો. પોસહશાલામાંહિ પેસતાં
" નિસીહિ " નિસરતાં "આવસ્સહિ"
વાર ત્રણ ભણી નહીં. પુઢવી અપ,
તેઉ, વાઉ, વનસ્પતિ. ત્રસકાયતણા

સંઘટ્ટ, પરિતાપ, ઉપદ્રવ હુઆ, સંથારા પોરિસિતણો વિધિ ભણવો વિસાર્યો. પોરિસિમાંહે ઉંઘ્યા. અવિધે સંથારો પાથર્યો. પારણાદિકતણી ચિંતા કીધી, કાળવેળાએ દેવ ન વાંદ્યા, પડિક્કમણું ન કીધું. પોસહ અસુરો લીધો, સવેરો પાર્યો, પર્વતિથે પોસહ લીધો નહીં, અગ્યારમે પૌષધોપવાસવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ૦ ૧૧.

બારમે અતિથિસંવિભાગ વ્રતે પાંચ અતિચાર, સચિત્તે નિકિખવણે૦ સચિત્ત વસ્તુ હેઠ ઉપર છતાં મહાત્મા મહાસતિ પ્રત્યે-અસૂઝતું દાન દીધું. દેવાની બુદ્ધિએ અસૂઝતું ફેડી સૂઝતું

કીધું, પરાયું કેડી આપણું કીધું. અણ-દેવાની બુદ્ધિએ સૂઝતું કેડી અસૂઝતું કીધું, આપણું કેડી પરાયું કીધું. વહોરવા વેળા ટળી રહ્યા. અસુર કરી મહાત્મા તેડયા. મત્સર ધરી દાન દીધું. ગુણવંત આવ્યે ભકિત ન સાચવી, છતી શકિતએ સ્વામિવાત્સલ્ય ન કીધું. અનેરા ધર્મક્ષેત્ર સીદાતાં છતી શકિતએ ઉદ્ધર્યાં નહિં. દીન ક્ષીણ પ્રત્યે અનુકંપાદાન ન દિધું, બારમે અતિથિ સંવિભાગ વ્રત વિષયિઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર૦ ૧૨.

સંલેષણા તણા પાંચ અતિચાર, ઇહ

લોએ પંરલોએ० ઇહલોગા–સંસપ્પઓગે, પરલોગા–સંસપ્પઓગે, જીવિઆ–સંસપ્પ-ઓગે, મરણા–સંસપ્પઓગે, કામભોગા–સંસપ્પઓગે; ઇહલોકે ધર્મના પ્રભાવ લગે રાજઋદ્ધિ, સુખ સૌભાગ્ય, પરિવાર વાંછયા, પરલોકે દેવદેવેંદ્ર વિદ્યાધર, ચક્ર-વર્તી તણી પદવી વાંછી, સુખ આવ્યે જીવિતવ્ય વાંછ્યું; દુઃખ આવ્યે મરણ વાંછ્યું. કામભોગતણી વાંછા કીધી, સંલેષણા વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર० ૧.

તપાચાર બાર ભેદ–છ બાહ્ય, છ અભ્યંતર,અણસણ–મૂણોઅરિયા० અણ-

સણ ભણી ઉપવાસ વિશેષ પર્વતિથે
છતી શક્તિએ કીધો નહીં. ઉણોદરી-
વ્રત તે કોળિયા પાંચ-સાત ઉણા રહ્યા
નહીં વૃત્તિસંક્ષેપ તે દ્રવ્યભણી સર્વ
વસ્તુનો સંક્ષેપ કીધો નહીં, રસત્યાગ તે
વિગય ત્યાગ ન કીધો. કાય ક્લેશ-લોચા-
દિક કષ્ટ સહ્યાં નહીં. સંલીનતા-અંગો-
પાંગ સંકોચી રાખ્યાં નહીં. પચ્ચક્ખાણ
ભાંગ્યાં, પાટલો ડગડગતો ફેડયો નહીં.
ગંઠસી પોરિસિ, સાઢપોરિસિ. પુરિમઢ્ઢ,
એકાસણું, બેઆસણું, નીવિંઆંબિલ
પ્રમુખ પચ્ચક્ખાણ પારવું વિસાર્યું,
બેસતાં નવકાર ન ભણ્યો, ઉઠતા પચ્ચ-
ક્ખાણ કરવું વિસાર્યું. ગંઠસીયું ભાંગ્યું,

નીવિ, આંબિલ, ઉપવાસાદિક તપ કરી કાચું પાણી પીધું, વમન હુઓ, બાહ્ય તપ વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ૦

અભ્યંતર તપ—પાયચ્છિત્તં વિણઓ૦ મનશુદ્ધે ગુરુ કન્હે આલોઅણા લીધી નહીં, ગુરૂદત્ત પ્રાયશ્ચિતતપ લેખાશુદ્ધે પહુંચાડયો નહીં, દેવ ગુરૂ સંઘ સાહમ્મી પ્રત્યે વિનય સાચવ્યો નહીં, બાલ, વૃદ્ધ ગ્લાન, તપસ્વી પ્રમુખનું વેયાવચ્ચ ન કીધું. વાચના, પૃચ્છના પરાવર્ત્તના, અનુપ્રેક્ષા, ધર્મકથા લક્ષણ પંચવિધ સ્વાધ્યાય ન કીધો; ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ન ધ્યાયાં, આર્ત્તધ્યાન રૌદ્ર-

ધ્યાન ધ્યાયાં, કર્મક્ષય નિમિત્તે લોગસ્સ દશ વીશનો કાઉસ્સગ્ગ ન કીધો. અભ્યંતર તપ વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ૦, ૧૫.

વીર્યાચારના ત્રણ અતિચાર, અણિગુહિઅ-બલવિરિઓ પઢવે, ગુણવે, વિનય વૈયાવચ્ચ; દેવપૂજા, સામાયિક; પોસહ, દાન શીયળ; તપ, ભાવનાદિક ધર્મકૃત્યને વિષે મન, વચન, કાયા તણું છતું બળ, છતું વીર્ય ગોપવ્યું. રૂડાં પંચાંગ ખમાસમણ ન દીધાં. વાંદણા તણા આવર્તવિધિ સાચવ્યા નહીં, અન્યચિત્ત નિરાદરપણે બેઠા, ઉતાવળું દેવવંદન, પડિક્કમણું કીધું વિર્યાચાર વિષઇઓ અનેરો જે

કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ૦ ૧૬.

નાણાઇ અટ્ઠ પઇવય,
સમ્મસંલેહણ પણ પન્નર કમ્મેસુ,
બારસ તપ વિરિઅતિગં,
ચઉવીસંસય અઇયારા. ૧.

પડિસિદ્ધાણં કરણે૦ પ્રતિષેધ અભક્ષ્ય, અનંતકાય, બહુબીજ ભક્ષણ, મહારંભ, પરિગ્રહાદિક કીધાં, જીવા-જીવાદિક સૂક્ષ્મ વિચાર સદ્દહ્યાં નહીં. આપણી કુમતિ લગે ઉત્સૂત્ર પ્રરૂપણા કીધી; તથા પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ, અદત્તાદાન, મૈથુન, પરિગ્રહ, ક્રોધ, માન; માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખ્યાન, પૈશુન્ય, રતિ, અરતિ, પરપરિવાદ, માયામૃષાવાદ,

મિથ્યાત્વશલ્ય-એ અઢાર પાપસ્થાનક કીધાં કરાવ્યાં, અનુમોદ્યાં હોયે. દિનકૃત્ય, પ્રતિક્રમણ, વિનય વૈયાવચ્ચ ન કીધાં. અનેરૂં જે કાંઈ વીતરાગની આજ્ઞા વિરુદ્ધ કીધું, કરાવ્યું, અનુમોદ્યું હોય, એ ચિહું પ્રકાર માંહે અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ૦

એવંકારે શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રીસમકિત મૂલ બાર વ્રત; એકસો ચોવીશ અતિચાર માંહિ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

પચ્ચક્ખાણ અને તેનો સમય:—

૧ નમુક્કારસહિઅ, સૂર્યોદય પછી બે ઘડી સુધી.
૨ પોરિસિનો સૂર્યોદય પછી એક પહોર સુધી.
૩ સાઢ પોરિસિ સૂર્યોદય પછી દોઢ પહોર સુધી.
૪ પુરિમડ્ઢ સૂર્યોદય પછી બે પહોર સુધી.
૫ અવડ્ઢ સૂર્યોદય પછી ત્રણ પહોર સુધી.

दिवसना पच्चक्खाणो.

नमुक्कारसहिअ मुट्ठिसहिअपच्चक्खाण.

ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં, મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, ચઉવ્વિહંપિ આહારં—અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણા—ભોગેણં, સહસા—ગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વ—સમાહિ—વત્તિયા—ગારેણં વોસિરઇ.*

---

* પચ્ચક્ખાણ કરનાર "વોસિરામિ" બોલે.

पोरिसी-साढपोरिसी पच्चक्खाण

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅ, પોરિસિં સાઢ-પોરિસિ, મુટ્ઠિસહિઅ, પચ્ચક્ખાઇ, ઉગ્ગએ સુરે, ચઉવ્વિહં પિ, આહાર-અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્ન-કાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં મહત્ત-રાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરાઈ

३-पुरिमड्ढअवड्ढनु पच्चक्खाण

સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમડ્ઢં અવડ્ઢં મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, ચઉવ્વિહં પિ આહાર અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં પચ્છન્નકાલેણં. દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્ત-રાગારેણં સવ્વ-સમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરાઈ

४ एकासणा-बेआसणानु पच्चक्खाण.

ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅ, પોરિસિં, મુટ્ઠિ-

સહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, ઉગ્ગએ સૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં—અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં; અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં. પચ્છન્નકાલેણં; દિસામોહેણં. સાહુવયણેણં. મહત્તરાગારેણં, સવ્વ-સમાહિ-વત્તિઆગારેણં, વિગઇઓ પચ્ચક્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, લેવાલેવેણં, ગિહત્થ--સંસટ્ઠેણં ઉક્ખિત્તવિવેગણં, પડુચ્ચમક્ખિએણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ—સમાહિવત્તિયા—ગારેણં એગાસણં+ બિઆસણં પચ્ચક્ખાઇ; તિવિહંપિ આહારં—અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહ-સાગારેણં; સાગારિઆગારેણં, આઉંટણ-પસારેણં, ગુરૂઅબ્ભુટ્ઠાણેણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં,

---

*એકાસણું કરવું હોય તો એકાસણં, બોલવું, અને બેઆસણું કરવું હોય તો બિઆસણં બોલવું.

મહત્તરાગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, પાણસ્સ લેવેણ વા અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા વોસિરઇ.

૫–આયંબિલનું પચ્ચક્ખાણ.

ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅ, પોરિસિં, સાઢપોરિસિં, મુટ્ઠિસહિઅ પચ્ચક્ખાઇ ઉગ્ગએસૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં–અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં. સહસાગારેણં પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ–સમાહિ–વત્તિયા–ગારેણં આયંબિલં પચ્ચક્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં લેવાલેવેણં, ગિહત્થસંસટ્ઠેણં, ઉક્ખિત્તવિવેગેણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, એગાસણં પચ્ચક્ખાઇ તિવિહંપિ આહારં અસણં, ખાઇમં, સાઇમં અન્નત્થણા-

ભોગેણં, સહસાગારેણં, સાગારિયાગારેણં, આઉંટણપસારેણં, ગુરુઅબ્ભુટ્ઠાણેણં પારિટ્ઠાવણિ-ગારેણં મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણવા અચ્છેણવા, બહુ-લેવેણ વા, સસિત્થેણવા, અસિત્થેણ વા વોસિરઈ.

૬–તિવિહાર ઉપવાસનું પચ્ચક્ખાણ.

સૂરે ઉગ્ગએ, અબ્ભત્તટ્ઠં પચ્ચક્ખાઇ; તિવિ-હંપિ આહારં–અસણં, ખાઈમં, સાઇમં, અન્નત્થ-ણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં. પચ્છન્નકાલેણં દિસામોહેણં સાહુવાયણેણં મહત્તરાગા-રેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં; પાણહાર પોરિસિં, સાઢપોરિસિં, મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ; અન્નત્થણા-ભોગેણં સહસાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણવા, અલેવેણવા, અચ્છેણવા, બહુ-લેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા વોસિરઇ.

૭-ચઉવિહાર ઉપવાસનું પચ્ચક્ખાણ.

સૂરે ઉગ્ગએ અબ્ભત્તટ્ઠં પચ્ચક્ખાઇ, ચઉ-વ્વિહંપિ આહાર, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પારિ-ટ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ.

સાંજના પચ્ચક્ખાણો.

૧-પાણહારનું પચ્ચક્ખાણ,

પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ, ચઉ-વ્વિહંપિ આહાર-અસણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઇ

૨-ચઉવિહારનું પચ્ચક્ખાણ.

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ, ચઉવ્વિહંપિ, આહાર-અસણં, પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ-

ણાભોગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં, સવ્વ-સમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઇ.

૩–તિવિહારનું પચ્ચક્ખાણ.

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઈ, તિવિહંપિ આહારં અસણં ખાઇમં, સાઇમં અન્નત્થણા–ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વ સમાહિ–વત્તિયાગારેણં વોસિરઇ.

૪–દુવિહારનું પચ્ચક્ખાણ.

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ દુવિહંપિ આહારં અસણં ખાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં; સવ્વ–સમાહિ–વત્તિયાગારેણં વોસિરઇ.

જે નિયમ ધારે તેને:—

દેસાવગાસિકનું પચ્ચક્ખાણ.

દેસાવગાસિયં ઉવભોગં પરિભોગં પચ્ચક્ખાઈ

અન્નત્થણાભોગેણં સહસા-ગારેણં મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ

સંથારા પોરિસી

નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ, નમો ખમાસમણાણં, ગોયમાઇણં મહામુણીણં

ઉપરનો પાઠ બોલીને એક **નવકાર મંત્ર તથા કરેમિ ભંતે સૂત્ર** બોલવું એવી રીતે ત્રણવાર બોલવું, પછી નીચેનો પાઠ બોલવો

અણુજાણહ જિટ્ઠીજ્જા, અણુજાણહ પરમગુરૂ, ગુરૂગુણરયણેહિં મંડિયસરીરા, બહુપડિપુન્ના પોરિસી, રાઇયસંથારએ ઠામિ ૧ અણુજાણહ સંથાર, બાહુવહાણેણં વામપાસેણં, કુક્કુડિપાય પસારણ, અતરંત પમજ્જએ ભૂમિ. ૨ સંકોઇઅ સંડાસા, ઉવ્વટ્ટંતે અ કાયપડિલેહા, દવ્વાઇ ઉવ-

ઓગં, ઊસાસનિરૂંભણાલોએ. ૩. જઇ મે હુજ્જ પમાઓ; ઇમસ્સ દેહસ્સિમાઈ રયણીએ, આહારમુવહિદેહં સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં. ૪. ચત્તારિ મંગલં, અરિહંતા મંગલં; સિદ્ધા મંગલં, સાહૂ મંગલં, કેવલી પન્નત્તો ધમ્મો મંગલમ્. ૫. ચત્તારિ. લોગુત્તમા, અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમો, સાહુ લોગુત્તમા કેવલિપન્નત્તો ધમ્મો લોગુત્તમો ૬. ચત્તારિ સરણં પવજ્જામિ, અરિહંતે સરણં પવજ્જામિ; સિદ્ધે સરણં પવજ્જામિ, સાહૂ સરણં પવજ્જામિ. કેવલિપન્નતં ધમ્મં સરણં પવજ્જામિ. ૭. પાણાઇવાયમલિઅં. ચોરિક્કં મેહૂણં દવિણમુચ્છં; કોહંમાણં માયં, લોભં પિજ્જં તહા દોસં. ૮. કલહં અબ્ભક્ખાણં, પેસુન્નં રઇઅરઇસમાઉત્તં પરપરિવાયં માયા–મોસં મિચ્છત્તસલ્લં ચ ૯. વોસિરિસુ ઇમાઈં મુક્ખમગ્ગસંસગ્ગવિગ્ઘભૂઆઇં; દુગ્ગઇનિબંધણાઈં

અટ્ઠારસ પાવઠાણાઈં ૧૦ એગો હં નત્થિ મે કોઈ, નાહમન્નસ્સ કસ્સઈ, એવ અદીણ મણુસો, અપ્પાણમણુસાસઈ ૧૧ એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણદંસણ સંજુઓ, સેસા મે બાહિરા ભાવા, સવ્વે સંજોગલખ્ખણા ૧૨ સંજોગમૂલા જીવેણ, પત્તા દુકખપરંપરા, તમ્હા સંજોગસંબંધ, સવ્વ તિવિહેણ વોસિરિઅં ૧૩ અરિહંતો મહ દેવો, જાવજ્જીવં સુસાહુણો ગુરુણો, જિણપન્નત્ત તત્ત, ઈઅ સમ્મત્ત મએ ગહિઅં, ૧૪ ખમિઅ ખમાવિઅ મઇ ખમિઅ, સવ્વહ જીવનિકાય, સિદ્ધહ સાખ અલોયણહ, મુજ્જહ વઇર ન ભાવ ૧૫ સવ્વે જીવા કમ્મવસ, ચઉદહરાજ ભમંત, તે મે સવ્વ ખમાવિઆ મુજ્જવિ તેહ ખમંત ૧૬ જં જં મણેણ બદ્ધં, જં જં વાએણ ભાસિઅં પાવં, જં જં કાએણં કયં મિચ્છામિ દુક્કડં તસ્સ ૧૭.

ચોવિશ તીર્થંકરોનાં નામ, લંછન તથા વર્ણ,

નંબર.	નામ.	લંછન.	વર્ણ.
૧	શ્રી ઋષભદેવસ્વામી	બળદ	કાંચન
૨	શ્રી અજિતનાથ	હાથી	,,
૩	શ્રી સંભવનાથ	ઘોડો	,,
૪	શ્રી અભિનંદનસ્વામી	વાંદરો	,,
૫	શ્રી સુમતિનાથ	ક્રૌંચપક્ષી	,,
૬	શ્રી પદ્મપ્રભપ્રભુ	કમળ	રાતો
૭	શ્રી સુપાર્શ્વનાથ	સાથીઓ	કાંચન
૮	શ્રી ચંદ્રપ્રભુ	ચંદ્ર	ઉજ્જવળ
૯	શ્રી સુવિધિનાથ	મગરમચ્છ	,,
૧૦	શ્રી શીતલનાથ	શ્રીવચ્છ	કાંચન
૧૧	શ્રી શ્રેયાંસનાથ	ગેંડો	,,
૧૨	શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામી	મહિષ (પાડો)	રાતો
૧૩	શ્રી વિમલનાથ	વરાહ (ભુંડ)	કાંચન
૧૪	શ્રી અનંતનાથ	સીંચાણો	કાંચન

૧૫	શ્રી ધર્મનાથ	વજ્ર	કાંચન
૧૬	શ્રી શાંતિનાથ	મૃગ	,,
૧૭	શ્રી કુંથુનાથ	છાગ (બોકડો)	,,
૧૮	શ્રી અરનાથ	સ્વસ્તિક	,,
૧૯	શ્રી મલ્લિનાથ	કુંભ	લીલો
૨૦	શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામી	કાચબો	શ્યામ
૨૧	શ્રી નમિનાથ	કુલેલુ કમળ	કાંચન
૨૨	શ્રી નેમનાથ	શંખ	શ્યામ
૨૩	શ્રી પાર્શ્વનાથ	સર્પ	લીલો
૨૪	શ્રી મહાવીરસ્વામી	સિંહ	કાંચન

નવપદજીના નામ તથા વર્ણ

નામ	વર્ણ	નામ	વર્ણ
૧ અરિહંત	ધોળો.	૬ દર્શન	ધોળો
૨ સિદ્ધ	રાતો	૭ જ્ઞાન	ધોળો
૩ આચાર્ય	પીળો	૮ ચારિત્ર	ધોળો
૪ ઉપાધ્યાય	લીલો	૯ તપ	ધોળો
૫ સાધુ	કાળો.		

પ્રભુ દર્શન કરતી વખતે બોલવાના દુહા.

પ્રભુ દરિશન સુખસંપદા, પ્રભુદરિશન નવનિધ;
પ્રભુ દરિશનથી પામીએ, સકળ પદારથ સિદ્ધ ૧
ભાવે જિનવર પૂજીએ, ભાવે દીજે દાન;
ભાવે ભાવના ભાવીએ, ભાવે કેવળજ્ઞાન. ૨
જીવડા! જિનવર પૂજીએ, પૂજાનાં ફળ હોય;
રાજા નમે પ્રજા નમે, આણ ન લોપે કોય. ૩
ફુલડાં કેરા બાગમાં, બેઠા શ્રી જિનરાજ;
જેમ તારામાં ચંદ્રમા, તિમ શોભે મહારાજ ૪
ત્રિભુવન નાયક તું ધણી, મહા મ્હોટો મહારાજ;
મ્હોટે પુણ્યે પામીઓ, તુમ દરિશન હું આજ ૫
પ્રભુ નામની ઔષધિ, ખરા ભાવથી ખાય;
રોગી પીડાવ્યાપે નહિ, મહા દોષ મીટ જાય. ૬
પંચમ કાળે પામવો, દુલહો પ્રભુ દેદાર;
તો પણ તેહના નામનો, છે મહોટો આધાર. ૭

મહામાંગલિક નવસ્મરણ.

(પ્રથમ સ્મરણમ્) નવકાર મહામંત્ર.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો, ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(દ્વિતીય સ્મરણમ્) ઉવસગ્ગહર સ્તવનમ્.

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસ વંદામિ કમ્મ-ઘણ-મુક્કં; વિસહર વિસ નિન્નાસં, મંગલ કલ્લાણ આવાસં. ૧. વિસહર ફુલિંગ

મંતં, કંઠે ધારેઇ જો સયામણુઓ; તસ્સ ગહ રોગ મારી, દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં. ૨. ચિટ્ઠઉ દુરે મંતો, તુજ્ઝ પણામો વિ બહુફલો હોઇ; નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખદોગચ્ચં. ૩. તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ; પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં. ૪. ઇઅ સંથુઓ મહાયસ, ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિયએણ, તા દેવ દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણચંદ.૫.

(તૃતીયં સ્મરણમ) સંતિકરં સ્તવનમ.

સંતિકરં સંતિજિણં, જગસરણં જય સિરિઇ દાયારં; સમરામિ ભત્ત પાલગ, નિવ્વાણી ગરૂડ કય સેવં. ૧.

ૐ સ નમો વિપ્પોસહિ, પત્તાણં સંતિ-
સામિ પાયાણં; ઝ્રૌં સ્વાહા મંતેણં,
સવ્વાસિવ દુરિઅ હરણાણં. ૨. ૐ
સંતિ નમુક્કારો, ખેલોસહિમાઇ લદ્ધિ
પત્તાણં; સૌં હ્રીં નમો સવ્વોસહિ-પત્તાણં
ચ દેઇસિરિં. ૩. વાણી તિહુઅણ સામિણિ
સિરિદેવી જક્ખરાય ગણિ પિડગા; ગહ
દિસિપાલ સુરિંદા, સયાવિ રક્ખંતુ-
જિણભત્તે. ૪. રક્ખંતુ મમ રોહિણી
પન્નત્તી વજ્જસિંખલા ય સયા; વજ્જં
કુસિ ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલી મહા-
કાલી; ૫. ગોરી તહ ગંધારી, મહજ્જલા
માણવી અ વઇરુટ્ટા; અચ્છુત્તા માણ-
સિઆ, મહમાણસિયાઉ દેવીઓ. ૬.

જક્ખા ગોમુહ મહ જક્ખ, તિમુહ જક્ખેસ તુંબરૂ કુસુમો; માયંગ વિજય અજિયા, બંભો મણુઓ સુરકુમારો. ૭. છમ્મુહ પયાલ કિન્નર, ગરૂલો ગંધવ્વ તહય જક્ખિંદો; કુબ્બર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ માયંગા. ૮. દેવીઓ ચક્કેસરિ, અજિઆ દુરિઆરિ કાલી મહા-કાલી; અચ્ચુઅ સંતા જાલા, સુતારયા-સોય સિરિવચ્છા. ૯. ચંડા વિજયંકુસિ, પન્નઇત્તિ નિવ્વાણિ અચ્ચુઆ ધરણી; વઇરૂટ્ટ છુત્ત ગંધારિ, અંબ, પઉમાવઇ સિદ્ધા. ૧૦. ઇઅ તિત્થ-રક્ખણરયા, અન્નેવિ સુરાસુરી ય ચઉહાવિ; વંતર જોઇણિ પમુહા, કુણંતુ રક્ખં સયા

અમ્હં ૧૧. એવં સુદિટ્ઠિ સુરગણુ, સહિઓ સંઘસ્સ સંતિ જિણચંદો; મજ્ઝવિ કરેઉ રક્ખં, મુણિ સુંદરસૂરિ થુઅ મહિમા. ૧૨. ઇઅ સંતિનાહ સમ્મ દિટ્ઠી, રક્ખં સરઇ તિકાલં જો; સવ્વો-વદ્દવરહિઓ, સ લહઇ સુહ સંપયં પરમં. ૧૩. તવગચ્છગયણદિણયર, જુગ-વર સિરિસોમસુંદરગુરૂણં; સુપસાય લદ્ધ ગણુહર, વિજ્જાસિદ્ધિ ભણઇ સીસો. ૧૪.

(ચતુર્થ સ્મરણમ્) તિજયપહુત્ત સ્તોત્રમ્

તિજય પહુત્ત પયાસય, અટ્ઠ મહાપા-ડિહેર-જુત્તાણં; સમયક્ખિત્ત ઠિઆણં, સરેમિ ચક્કં જિણિંદાણં. ૧. પણવીસા ય અસીઆ, પનરસ પન્નાસ જિણવર

સમૂહો; નાસેઉ સયલ દુરિઅં, ભવિ-
આણં ભત્તિ જુત્તાણં. ૨. વીસા પણ-
યાલા વિય, તીસા પન્નત્તરી જિણવ-
રિંદા; ગહ ભુઅ રક્‌ખ સાઇણિ, ઘોરૂ
વસગ્ગં પણાસંતુ. ૩. સિત્તરિ પણતી-
સાવિય, સટ્ઠી પંચેવ જિણગણો એસો;
વાહિ જલ જલણ હરિ કરિ, ચોરારિ
મહાભયં હરઉ. ૪. પણપન્ના ય દસેવય,
પન્નટ્ઠી તહય ચેવ ચાલીસા; રક્‌ખંતુ મે
સરીરં, દેવાસુર પણમિઆ સિદ્ધા. ૫.
ૐ હરહુંહઃ સરસુંસઃ, હરહુંહઃ તહય
ચેવ સરસુંસઃ; આલિહિય નામ ગબ્ભં,
ચક્કં કિર સવ્વઓભદ્દં. ૬. ૐ રોહિણી
પન્નત્તિ, વજ્જસિંખલા તહય વજ્જ-

અંકુસિઆઃ ચક્કેસરી નરદત્તા, કાલી મહાકાલી તહગોરી. ૭. ગંધારિ મહજ્જાલા, માણુવી વઇરૂટ્ટ તહય અચ્છુત્તા; માણસિ મહમાણસિઆ, વિજ્જાદેવિઓ રકખંતુ. ૮. પંચદસ કમ્મભુમિસુ, ઉપ્પનં સત્તરી જિણાણું સયં; વિવિહ રયણાઈ વન્નો, વસોહિઅં હરઉ દુરિઆઇ. ૯. ચઉતીસ અઇસય જુઆ, અઠ્ઠ મહાપાડિ હેર કયસોહા; તિત્થયરા ગયમોહા, ઝાએઅવ્વા પયત્તેણં. ૧૦, ૐ વરકણય સંખવિદ્દુમ, મરગયં ઘણસન્નિહં વિગયમોહં; સત્તરિસયં જિણાણું, સવ્વામર પૂઇઅં વંદે.-સ્વાહા ૧૧. ૐ ભવણુ વઇ વાણુવંતર, જોઇસવાસી

વિમાણવાસી અ; જે કેવિ દુટ્ઠ દેવા, તે સવ્વે ઉવસમંતુ-મમ સ્વાહા. ૧૨. ચંદણ કપ્પૂરેણં, ફલએ લિહિઊણ ખાલિઅં પીઅં; એગંતરાઇ ગહ ભૂઅ, સાઇણિ મુગ્ગં પણાસેઇ. ૧૩. ઇઅ સત્તરિસયં જંતં, સમ્મં મંતં દુવારિ પડિલિહિઅં, દુરિઆરિ વિજયવંતં, નિબ્ભંતં નિચ્ચ મચ્ચેહ. ૧૪.

[પંચમં સ્મરણમ્] નમિઊણ સ્તોત્રમ્.

નમિઊણ પણયસુરગણ, ચુડામણિ-કિરણરંજિઅં મુણિણો; ચલણ જુઅલં મહાભય, પણાસણં સંથવં વુચ્છં. ૧. સડિય કર ચરણ નહ મુહ, નિબુડ્ડ નાસા વિવન્ન લાયન્ના; કુટ્ઠ મહારોગા-

નલ, ફુલિંગનિદડ્ઢ સવ્વંગા. ૨, તે તુહ ચલણારાહણુ, સલિલંજલિ સેયવુડ્ઢિય-ચ્છાયા; વણદવ દડ્ઢા ગિરિ પાયવવ્વ પત્તા પુણો લચ્છિં. ૩. દુવ્વાય ખુભિય જલનિહિ, ઉબ્ભડ કલ્લોલ ભીસણારાવે; સંભંત ભય વિસંઠુલ નિજ્જામય મુક્ક વાવારે. ૪. અવિદલિઅ જાણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ ઇચ્છિઅં કૂલં; પાસજિણ ચલણ જુઅલં, નિચ્ચં ચિઅ જે નમંતિ નરા, ૫. ખરપવણુધ્ધુય વણદવ, જાલાવલિ-મિલિય સયલદુમગહણે; ડજ્ઝંત મુદ્ધ મયવહુ, ભીસણરવ ભીસણંમિ વણે. ૬. જગગુરૂણો કમજુઅલં, નિવ્વાવિઅ સયલ તિહુઅણાભોઅં; જે સંભરંતિ

મણુઆ, ન કુણઇ જલણો ભયં તેસિં. ૭. વિલસંત ભોગભીસણ, ફુરિઆરૂણનયણ તરલજીહાલં; ઉગ્ગ ભુઅંગં નવ જલય, સત્થહં ભીસણાયારં, ૮. મન્નંતિ કીડ સરિસં, દૂર પરિચ્છુઢ્ઢવિસમ વિસ વેગા; તુહ નામક્ખર ફુડસિદ્ધ, મંતગુરૂઆ નરા લોએ. ૯. અડવીસુ ભિલ્લ તક્કર પુલિંદ સદ્દૂલ સદ્દ ભીમાસુ; ભયવિહુર વુન્નકાયર, ઉલ્લૂરિય પહિય સત્થાસુ. ૧૦. અવિલુત્ત વિહવ સારા, તુહ નાહ પણામ મત્ત વાવારા; વવગય વિગ્ઘા સિગ્ઘં, પત્તા હિય ઇચ્છિયં ઠાણં. ૧૧. પજ્જલિઆનલ નયણં, દૂર વિયારિઅ મુહં મહાકાયં; નહકુલિસ ઘાય

વિઅલિઅ. ગઈદ કુંભત્થલા ભોઅં. ૧૨. પાગાર સગંભમ પત્થિવ. નહ મણિ માણિક પઢિઅ પઢિમસ્સ; તુહ વયણ પહરણ મગ. ગીદં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ. ૧૩. સસિ ધવલ દંતમુસલં, દીહ કરૂલ્લાલ લુટ્ઠિ ઉચ્છાહં; મહુપિંગ નયણ-જુઅલં, સસલિલ નવ જલહરાગવં. ૧૪. ભીમં મહાગઈદં. અચ્ચાસન્નંપિ તે ન વિગણંતિ; જે તુમ્હ ચલણ જુઅલં, મુણિવઈતુંગં ગમલ્લીણા. ૧૫. મગ્ગમ્મિ તિક્ખખગ્ગા. ભિગ્ધાય પવિદ્ધ ઉદ્ધુય કબંધે. કુંત વિ[illegible] કરિકલહ, મુક્ક [illegible] પ[illegible] નિસિઅ દપ્પુદ્ધ [illegible] ભવણં

પાવ પસમિણુ, પાસજિણ ! તુહપ્પભા-
વેણુ. ૧૭, રોગ જલ જલણ વિસહર,
ચોરારિ મઈંદ ગય રણભયાઈં; પાસજિણ
નામ સંકિત્તણેણ, પસમંતિ સવ્વાઈં. ૧૮.
એવં મહા ભયહરં, પાસ જિણિંદસ્સ
સંથવ મુઆરં; ભવિય જિણાણંદયરં,
કલ્લાણ પરંપર નિહાણં. ૧૯. રાયભય
જક્ખ રક્ખસ, કુસુમિણ દુસ્સઉણ રિક્ખ
પીડાસુ; સંઝાસુ દોસુપંથે, ઉવસગ્ગે
તહય રયણીસુ. ૨૦. જો પઢઇ જો અ
નિસુણઇ, તાણં કઇણો ય માણતુંગ-
સ્સ; પાસો પાવં પસમેઉ, સયલ ભુવ-
ણચ્ચિય ચલણો. ૨૧. ઉવસગ્ગંતે કમઠા
સુરમ્મિ, ઝાણાઓ જો ન સંચલિઓ,

સુર નર કિન્નર જુવઇહિં, સંથુઓ જયઉ પાસજિણો. ૨૨. એઅસ્સ મજ્ઝ-યારે, અટ્ઠારસ અક્ખરેહિં, જો મંતો; જો જાણઇસો ઝાયઇ, પરમ પયત્થં ફુડં પાસં. ૨૩. પાસહ સમરણ જો કુણઇ, સંતુટ્ઠે હિયએણં; અટ્ઠુત્તરસય વાહિ ભય; નાસઇ તસ્સ દૂરેણ. ૨૪

(છટ્ઠુ સ્મરણમ્) શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવનમ્

અજિઅં જિઅ–સવ્વભયં, સંતિં ચ પસંત–સવ્વ ગય પાવં; જયગુરૂ સંતિ-ગુણકરે, દોવિ જિણવરે પણિવયામિ. ૧ ગાહા. વવગય મંગુલભાવે, તેહં વિઉ-લતવ નિમ્મલસહાવે; નિરૂવમ–મહપ્પ-ભાવે, થોસામિ સુદિટ્ઠસબ્ભાવે. ૨. ગાહા.

સવ્વદુક્ખપ્પસંતીણં, સવ્વપાવપ્પસંતિણં; સયા અજિઅસંતિણં: નમો અજિઅ સંતિણં. ૩. સિલોગો. અજિઅજિણ! સુહપ્પવત્તણં, તવ પુરિસુત્તમ! નામકિત્તણં, તહય ધિઇમઇપ્પવત્તણં, તવ ય જિણુત્તમસંતિ! કિત્તણં. ૪. માગહિઆ. કિરિઆ વિહિ સંચિઅ કમ્મ કિલેસ વિમુક્ખયરં, અજિઅંનિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિ સિદ્ધિગયં; અજિઅસ્સ ય સંતિ મહામુણિણો વિઅ સંતિકરં, સયયં મમ નિવ્વુઈ કારણયં ચ નમંસણયં. ૫. આલિંગણયં. પુરિસા! જઇ દુક્ખવારણં, જઇ ય વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં; અજિઅં સંતિં ચ ભાવ-

ઓ, અભયકરે સરણં પવજ્જહા ૬.
માગહિઆ. અરઇ રઇ તિમિર વિર-
હિઅ મુવરય જરમરણં, સુર અસુર
ગરૂલ ભુયગવઇ પયય પણિવઇયં;
અજિઅ મહમવિઅ સુનયનય નિઉણ
મભયકરં, સરણ મુવસરિઅ ભુવિ
દિવિજ મહિઅં સયયમુવણમે. ૭.
સંગયયં. તંચજિણુત્તમ મુત્તમ નિત્તમ
મત્તધરં, અજ્જવ મદ્દવ ખંતિ વિમુત્તિ
સમાહિનિહિં; સંતિકરં પણમામિ દમુ-
ત્તમ તિત્થયરં, સંતિ મુણી મમ સંતિ-
સમાહિવરં દિસઉ. ૮. સોવાણયં. સાવ-
ત્થિ-પુવ્વપત્થિવં ચ. વર હત્થિ મત્થય
પસત્થ વિચ્છિન્ન સ થિયં, થિર-સરિચ્છ-

વચ્છં મયગલ લીલાયમાણ વરગંધહ-
ત્થિ પત્થાણપત્થિયં સંથવારિહં; હત્થિ-
હત્થબાહું ધંતકણગ રૂઅગ નિરૂવહય
પિંજરં પવરલક્ખણોવચિઅ સોમ ચારૂ
રૂવં, સુઇસુહ મણાભિરામ પરમ રમ-
ણિજ્જ વર-દેવ-દુંદુહિ નિનાય મહુર-
યર સુહગિરં. ૯. વેઢ્ઢઓ. અજિઅં
જિઆરિગણં જિઅ-સવ્વભયં ભવોહ-
રિઉં; પણમામિ અહં પયઓ, પાવં
પસમેઉ મે ભયવં. ૧૦ રાસાલુદ્ધઓ.
કુરૂજણવય હત્થિણાઉર નરીસરો પઢમં
તઓ મહાચક્કવટ્ટિભોએ મહપ્પભાવો,
જો બાવત્તરિ પુરવર સહસ્સવર નગર
નિગમ જણવયવઇ બત્તીસારાયવરસહ-

સ્સાણુયાયમગ્ગો; ચઉદસવરરયણ નવ મહાનિહિ ચઉસટ્ઠિ સહસ્સ પવરજુવઈણ સુંદરવઇ, ચુલસી હય ગય રહ સયસહસ્સસામી છન્નવઇ ગામકોડિ સામી આસી જો ભારહંમિ ભયવં. ૧૧. વેઢ્ઢઓ. તં સંતિ સંતિકરં, સંતિણ્ણં સવ્વભયા; સંતિ થુણામિ જિણં, સંતિ વિહેઉ મે. ૧૨. રાસાનંદિયયં. ઇક્ખાગ વિદેહનરીસર નરવસહા મુણિવસહા. નવસારય સસિસકલાણણ વિગયતમા વિહુ અરયા. અજિ ઉત્તમ તેઅ ગુણેહિ મહામુણિ અમિઅબલા વિઉલકુલા, પણમામિ તે ભવ ભય મૂરણ જગસરણા મમ સરણં. ૧૩. ચિત્તલેહા. દેવ દાણ વિંદ ચ દ સૂર

વંદ હટ્ઠ તુટ્ઠ જિટ્ઠ પરમ, લટ્ઠ રૂવ
ધંત રૂપ્પ પટ્ટ સેઅ સુદ્ધ નિદ્ધ ધવલ;
દંત પંતિ સંતિ! સત્તિ કિત્તિ મુત્તિ
જુત્તિ ગુત્તિ પવર, દિત્તતેઅ વંદ ધેય
સવ્વલોઅ ભાવિઅપ્પભાવણે અ પઇસ
મે સમાહિં. ૧૪. નારાયઓ. વિમલસસિ
કલાઇરેઅ સોમં, વિતિમિર સૂર કરાઇ-
રેઅતેઅં; તિઅસવઇ ગણાઇરેઅ રૂવં,
ધરણિધરપ્પવરાઇરેઅ સારં. ૧૫. કુસુ-
મલયા. સત્તે અ સયાઅજિઅં, સારીરે
અ બલે અજિઅં; તવ સંજમે અ
અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં અજિ-
અં. ૧૬. ભુઅગપરિરિંગિઅં. સોમગુ-
ણેહિં પાવઇ ન તં નવસરયસસી, તેઅ-

ગુણેહિં પાવઇ ન તં નવસરયરવી,
રૂવગુણેહિં પાવઇ ન ત તિઅસગણવઇ, *
સારગુણેહિં પાવઇ ન ત ધરણિધરવઇ.
૧૭ ખિજ્જિઅય. તિત્થવર પવત્તયં
તમરય રહિયં, ધિરજણ થુઅચ્ચિઅં;
ચુઅ કલિ કલુસં, સંતિસુહ પ્પવત્તય,
તિગરણ પયઓ. સંતિમહં મહામુણિં
સરણમુવણમે. ૧૮. લલિઅયં. વિણઓ-
ણય મિરરઇ અંજલિ રિસિગણ સંથુઅં
થિમિઅં, વિબુહાહિવ ધણવઇ નરવઈ
થુઅ મહિઅચ્ચિઅં બહુસો, અઇરૂગ્ગય
સરય દિવાયર સમહિઅ સપ્પભં તવસા,
ગયણં ગણ વિયરણ ગમુઇઅ ચારણ
વંદિઅં સિરસા. ૧૯. કિસલયમાલા.

અસુર ગરુલ પરિવંદિઅં, કિન્નરોરગ નમંસિઅં, દેવકોડિસય સંથુઅં, સમણસંઘ પરિવંદિયં. ૨૦ સુમુહં. અભયં અણહં, અરયં અરુયં, અજિઅં અજિઅં, પયઓ પણમે. ૨૧. વિજ્જુવિલસિઅં. આગયા વરવિમાણ દિવ્વકણગ રહ તુરય પહકરસએહિં હુલિઅં, સસંભ મોઅરણ ખુભિઅ લુલિય ચલ કુંડલં ગય તિરીડ સોહંત મઉલિમાલા ૨૨. વેડ્ઢઓ. જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા, વેરવિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા, આયરભુસિઅ સંભમપિંડિઅ સુટ્ઠુસુવિમ્હિઅ સવ્વબલોઘા; ઉત્તમ કંચણ રયણ પરૂવિઅ ભાસુર ભુષણ ભાસુરિઅંગા, ગાય સમોણય ભત્તિવસાગય, પંજલિ પેસિય

સીસ પણામા. ૨૩. રયણુમાલા. વંદિ-
ઊણુ થોઊણુ તો જિણં, તિગુણમેવ ય
પુણો પયાહિણું; પણુમિઊણુ ય જિણં
સુરાસુરા, પમુઇઆ સભવણાઇં તો ગયા.
૨૪ ખિત્તયં. તં મહામુણિમહંપિ પંજલી,
રાગદોસ ભય મોહ વજ્જિયં; દેવ દાણવ
નરિંદ વંદિઅં, સંતિમુત્તમં મહાતવં
નમે. ૨૫. ખિત્તયં. અંબરંતર વિઆ-
રણિઆહિં, લલિઅ હંસવહુ ગામિણિ-
આહિં; પીણુસોણિથણુ સાલિણિઆહિં,
સકલ કમલદલ લોઅણિઆહિં. ૨૬.
દીવયં. પીણુ નિરંતર થણુભર વિણુ-
મિય ગાયલઆહિં, મણિકંચણુ પસિઢિલ
મેહલ સોહિઅસોણિતડાહિં વરખિંખિણિ

નેઉર સતિલય વલય વિભુસણિઆહિં, રઇકર ચઉર મણોહર સુંદર દંસણિઆહિં. ૨૭. ચિત્તક્ખરા. દેવસુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા; અપ્પણો નિડાલએહિં, મંડણોડણપ્પગારએહિં કેહિં કેહિં વિ, અવંગ તિલય પત્તલેહનામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયંગયાહિં, ભત્તિસન્નિવિટ્ઠ વંદણાગયાહિં, હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો. ૨૮. નારાયઓ. તમહં જિણચંદં, અજિઅં જિઅ મોહં ધુયસવ્વકિલેસં. પયઓ પણમામિ ૨૯. નંદિઅયં થુઅવંદિઅયસ્સા, રિસિગણ દેવગણેહિં તો દેવવહુહિં પયઓ પણ મિઅસ્સા, જસ્સ

જગુત્તમ સાસણઅસ્સા, ભત્તિવસાગય પિંડિઅયાહિં દેવવરચ્છરસા બહુઆહિં, સુરવરરઇગુણપંડિઅયાહિં. ૩૦ ભાસુરયં. વંસસદ્દતંતિતાલમેલિએ, તિઉક્ખરાભિરામ સદ્દમીસએ કએ અ, સુઇસમાણણે અ સુદ્ધસજ્જ ગીઅપાયજાલવંટિઆહિં વલય મેહલા કલાવનેઉરાભિરામ સદ્દમીસએ કએ અ, દેવનટ્ટિઆહિં, હાવભાવવિબ્ભમપ્પગારએહિં, નચ્ચિઉણ અંગહારએહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમાકમ્મા, તયં તિલોયસવ્વસત્તસંતિકારયં, પસંત સવ્વપાવ દોસમેસહં, નમામિ સંતિમુત્તમં જિણં. ૩૧ નારાચઓ. છત્ત-ચામર પડાગ-જુવ જવમં-

ડિઆ. ઝયવર મગર તુરય સિરિવચ્છ
સુલંછણા, દીવ સમુદ્દ મંદર દિસાગય-
સોહિઆ, સત્થિઅ વસહ સીહ રહ ચક્ક
વરંકિયા. ૩૨ લલિઅયં. સહાવલટ્ઠા
સમપ્પઇટ્ઠા, અદોસદુટ્ઠા ગુણેહિં જિટ્ઠા,
પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સિરીહિં ઇટ્ઠા
રિસીહિં જુટ્ઠા. ૩૩ વાણવાસિઆ. તે
તવેણ ધુઅસવ્વપાવયા, સવ્વલોઅ
હિઅમૂલપાવયા, સંથુઆ અજિઅ સંતિ
પાયયા, હુંતુ મેસિવસુહાણ દાયયા ૩૪
અપરાંતિકા. એવં તવ બલ વિઉલં,
થુઅં મએ અજિઅ સંતિજિણજુઅલં,
વવગયકમ્મરયમલં, ગઇં ગયં સાસયં
વિઉલં. ૩૫ ગાહા. તં બહુગુણપ્પસાયં,

સુક્ખસુહેણ પરમેણ અવિસાયં, નાસેઉ મે વિસાયં, કુણઉ અ પરિસાવિ અ પ્પસાયં. ૩૬ ગાહા. તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ નંદિસેણમભિનંદિં; પરિસાવિ અ સુહનંદિં, મમ ય દિસઉ સંજમે નંદિં. ૩૭ ગાહા. પક્ખિઅ ચઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરિએ અવસ્સ ભણિઅવ્વો; સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગનિવારણો એસો. ૩૮ જો પઢઇ જો અ નિસુણઇ. ઉભઓ કાલંપિ અજિઅસંતિથયં, નહુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્નાવિ નાસંતિ. ૩૯. જઇ ઇચ્છહ પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં ભુવણે તા તેલુક્કુદ્ધરણે, જિણવયણે–

આયરં કુણહ. ૪૦ ઇતિ

(સપ્તમં સ્મરણમ) ભક્તામર સ્તોત્રમ.

ભક્તામર પ્રણત મૌલિમણિપ્રભાણા,
મુદ્યોતકં દલિતપાપતમોવિતાનમ્ ॥
સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદયુગં યુગાદા,
વાલંબનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્.
॥ ૧ ॥ યઃ સંસ્તુતઃ સકલવાઙ્મયતત્ત્વ-
બોધા-દુદ્ભૂતબુદ્ધિ પટુભિઃ સુરલોક-
નાથૈઃ ॥ સ્તોત્રૈર્જગત્રિતયચિત્તહરૈરૂદારૈઃ
॥ સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિને-
ન્દ્રમ્ ॥ ૨ ॥ બુદ્ધયા વિનાઽપિ વિબુધા-
ર્ચિતપાદપીઠ !, સ્તોતું સમુદ્યતમતિર્વિ-
ગતત્રપોઽહમ્ ॥ બાલં વિહાય જલસંસ્થિ-
તમિંદુબિંબ,-મન્યઃ ક ઇચ્છતિજનઃ

સહસાગ્રહીતુમ્ ॥૩॥ વક્તું ગુણાન્ ગુણ-સમુદ્ર ! શશાંકકાંતાન્, કસ્તે ક્ષમઃ સુર-ગુરૂપ્રતિમોઽપિ બુદ્ધયા ॥ કલ્પાંતકાલપવનો દ્ધત નક્રચક્રં, કો વા તરીતુમલમંબુનિધિં ભુજાભ્યામ્ ॥૪॥ સોઽહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ ! કર્તું સ્તવં વિગ-તશક્તિ-રપિપ્રવૃત્તઃ ॥ પ્રીત્યાત્મવીર્યમ-વિચાર્ય મૃગો મૃગેન્દ્રં, નાભ્યેતિકિં નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થં. ॥૫॥ અલ્પ-શ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસ ધામ, ત્વદ્ભક્તિ-રેવમુખરી કુરૂતે બલાન્મામ્; યત્કોકિલઃ કિલમધૌ મધુરં વિરૌતિ, તચ્ચારૂ-ચૂત-ક-લિકા નિ-કરૈક-હેતુઃ ॥૬॥ ત્વત્સંસ્તવેનભ-વસન્તતિ-સન્નિબદ્ધં, પાપંક્ષણાત્ક્ષયમુપૈ-

તિશરીર-ભાજામ્; આક્રાન્ત લોક મલિ-
નીલમ શેષમાશુ, સૂર્યાંશુ ભિન્નમિવ શાર્વ
રમંધ કારમ્ ॥૭॥ મત્વેતિનાથ! તવ સંસ્ત
વનં મયેદ,-મારભ્યતે તનુ ધિયાઽપિ તવ
પ્રભાવાત્; ચેતો હરિષ્યતિ સતાં નલિની-
દલેષુ, મુક્તા-ફલ-દ્યુતિમુપૈતિ નનૂદ-બિન્દુઃ
॥૮॥ આસ્તાં તવ સ્તવન-મસ્ત-સમસ્ત
દોષં, ત્વત્સંકથાઽપિ જગતાં દુરિતાનિ
હન્તિ; દૂરે સહસ્ર કિરણઃ કુરૂતે પ્રભૈવ,
પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકાશ-ભાંજિ ॥૯॥
નાત્યદ્ભુતં ભુવન-ભૂષણ-ભૂત-નાથ!
ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવન્તમભિષ્ટુવંતઃ તુલ્યા
ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન કિંવા ?, ભૂત્યા-
ઽશ્રિતં ય ઇહ નાત્મ-સમં કરોતિ ॥૧૦॥

દૃષ્ટ્વા ભવન્તમનિમેષ-વિલોકનીયં, ના-
ન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ; પીત્વા
પયઃ શશિ-કર-દ્યુતિ-દુગ્ધ-સિન્ધોઃ ક્ષારં
જલં જલ-નિધેરશિતું કઇચ્છેત ? ॥૧૧॥
યૈઃ શાન્ત-રાગ-રૂચિભિઃ પરમાણુ ભિ-
સ્ત્વં, નિર્માપિતસ્ત્રિભુવનૈક-લલામ-ભૂત!;
તાવન્ત એવ ખલુ તેડપ્યણવઃ પૃથિવ્યાં,
યત્તે સમાનમપરં નહિ રૂપમસ્તિ ॥૧૨॥
વક્ત્રં ક્વ તે સુર-નરોરગ નેત્ર-હારિ,
નિઃશેષ-નિર્જિત-જગત્ત્રિતયોપમાનમ્ !;
બિમ્બં કલંકમલિનં ક્વ નિશાકરસ્ય,
યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુ-પલાશ-કલ્પમ્
॥૧૩॥ સંપૂર્ણ-મંડલ-શશાંક-કલા-કલાપ,
શુભ્રા ગુણાસ્ત્રિ-ભુવનં તવ લંઘયન્તિ;

યે સંશ્રિતાસ્ત્રિ—જગદીશ્વર-નાથમેકં,
કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ?
॥૧૪॥ ચિત્રં કિમત્ર યદિ તે ત્રિ દશાંગના-
ભિ, નીતં મનાગપિ મનો ન વિકાર
માર્ગમ્ ? કલ્પાન્ત—કાલ—મરૂતા ચલિતા
ડચલેન, કિં મન્દરાદ્રિ—શિખરં ચલિતં
કદાચિત્ ? ॥૧૫॥ નિર્ધુમ—વર્ત્તિરપવ-
ર્જિત-તૈલ—પૂરઃ, કૃત્સ્નં જગત્ત્રયમિદં
પ્રકટી—કરોષિ; ગમ્યો ન જાતુ મરૂતાં
ચલિતા—ડચલાનાં. દીપોડપરસ્ત્વમસિ
નાથ જગત્પ્રકાશઃ ॥૧૬॥ નાસ્તં કદા-
ચિદુપયાસિ ન રાહુ—ગમ્યઃ, સ્પષ્ટીકરો-
ષિ સહસા યુગપજ્જગન્તિ; નામ્ભોધ-
રોદર-નિરૂદ્ધ-મહા પ્રભાવઃ; સૂર્યાતિ-શાયિ

મહિમાઽસિમુનીન્દ્રાલોકે ॥૧૭॥ નિત્યો-દયં દલિત મોહ-મહાન્ધકારં, ગમ્યં ન રાહુ વદનસ્ય ન વારિદાનામ્; વિભ્રાજતે તવ મુખાબ્જમનલ્પ કાન્તિ, વિદ્યોત-યજ્જ ગદપૂર્વ શશાંક--બિમ્બમ્ ॥૧૮॥ કિં શર્વરીષુ શશિનાઽહ્નિ વિવસ્વતા વા ?; યુષ્મન્મુખેન્દુ-દલિતેષુ તમસ્સુ નાથ !, નિષ્પન્ન શાલિ-વન-શાલિનિ જીવલોકે, કાર્યં કિયજ્જલ-ધરૈર્જલ-ભાર-નમ્રૈઃ ? ॥૧૯॥ જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતા-વકાશં, નૈવં તથા હરિ-હરાદિષુ નાયકેષુ; તેજઃસ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહત્ત્વં, નૈવં તુ કાચ-શકલે કિરણાકુલેઽપિ ॥૨૦॥ મન્યે વરં હરિ હરાદય એવ દૃષ્ટા, દૃષ્ટેષુ

યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષમેતિ; કિં વીક્ષિતેન ભવતા ભુવિ યેન નાન્યઃ; કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ! ભવાન્તરેઽપિ ॥૨૧॥ સ્ત્રીણાં શતાનિ શતશો જનયન્તિ પુત્રાન્, નાન્યા સુતં ત્વદુપમં જનની પ્રસૂતા; સર્વાદિશો દધતિ ભાનિ સહસ્ર-રશ્મિં, પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુ-જાલમ્ ॥૨૨॥, ત્વામામનન્તિ મુનયઃ પરમં પુમાંસ,-માદિત્ય-વર્ણમમલં તમસઃ પરસ્તાત્; ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય જયન્તિ મૃત્યું; નાન્યઃશિવઃશિવ-પદસ્ય મુનીન્દ્ર! પન્થાઃ ॥૨૩॥ ત્વામવ્યયં વિભુમચિન્ત્યમસંખ્ય માદ્યં, બ્રહ્માણમીશ્વરમનન્તમનંગકેતુમ્; યોગીશ્વરં વિદિત-યોગમનેકમેકં, જ્ઞાન

સ્વરૂપમમલં પ્રવદન્તિ સન્તઃ ॥૨૪॥
બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિત-બુદ્ધિ-બોધાત્, ત્વં શંકરોઽસિ ભુવન-ત્રય-સંકરત્વાત્; ધાતાઽસિ-ધીર! સિવ-માર્ગ-વિધિર્વિધાનાત્, વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્! પુરૂષોત્તમોઽસિ ॥૨૫॥ તુભ્યં નમસ્ત્રિભુવનાર્ત્તિહરાય નાથ, તુભ્યં નમઃક્ષિતિ-તલામલ-ભૂષણાય; તુભ્યં નમસ્ત્રિ-જગત-પરમેશ્વરાય, તુભ્યં નમો જિન! ભવોદધિ શોષણાય ॥૨૬॥ કો વિસ્મયોત્ર? યદિ નામ ગુણૈરશેષૈ,-સ્ત્વં સંશ્રિતો નિરવ-કાશતયા મુનીશ!; દોષૈરૂપાત-વિવિધા શ્રય-જાતગર્વૈઃ, સ્વપ્નાન્તરેપિ ન કદા-ચિદપીક્ષિતોઽસિ ॥૨૭॥ ઉચ્ચૈ-

રશોક-તરૂ-સંશ્રિત મુન્મયુખ, માભાતિ-રૂપમ-મલં ભવતો નિતાંતમ્; સ્પષ્ટોલ્લ-સત્કિ-રણમસ્ત-તમોવિતાનં, બિમ્બં રવેરિવ પયોધર-પાર્શ્વવર્તિ ॥૨૮॥ સિંહાસને મણિ-મયુખ-શિખા-વિચિત્રે, વિભ્રાજતે તવ વપુઃ કનકાવંદાતમ્; બિમ્બં વિયદ્વિલસદંશુ-લતા-વિતાનં; તુંગો-દયાદ્રિ-શિરસીવ સહસ્ર-રશ્મેઃ ॥૨૯॥ કુન્દાવદાત-ચલ-ચામર-ચારૂ— શોભં, વિભ્રાજતે તવ વપુઃકલ-ધૌત-કાન્તમ્; ઉદ્યચ્છશાંક શુચિ-નિર્ઝર—વારિ—ધાર, મુચ્ચૈસ્તટં સુર-ગિરેરિવ શાત-કૌમ્ભમ્. ॥૩૦॥ છત્રત્રયં તવ વિભાતિ-શશાંક કાન્ત,-મુચ્ચૈઃસ્થિતં સ્થગિત-ભાનુ-કર

अतापम्; मुक्ता–फल–प्रकर–जाल–विवृद्ध शोभं; प्रख्यापयत् त्रि–जगतः परमेश्व–रत्वम् ॥३१॥ उन्निद्र–हेम–नव पंकज–पुंज–कान्ति,–पर्युल्लसन्नख–मयुख–शिखा–भिरामौ; पादौ पदानि तव यत्र जिनेंद्र! धत्त पद्मानि तत्र विबुधाः परिकल्पयन्ति ॥३२॥ इत्थं यथा तवविभूतिर भूज्जिन–नेन्द्र!, धर्मोपदेशन विधौ न तथा परस्य; यादृक् प्रभा दिन कृतः प्रहतान्ध–कारा, तादृक् कुतो ग्रह गणस्य विकाशिनोपि? ॥३३॥ श्च्योतन्मदाविल विलोल कपोल मूल, मत्तभ्रमद्–भ्रमर–नाद विवृद्ध कोपम्; ऐरावताभमिभमुद्धतमापतन्तं, दृष्ट्वा भयं भवति नो भवदा–श्रिता–

નામ્ ॥૩૪॥ ભિન્નેભ-કુંભ-ગલ-દુજ્જ્વલ શોણિતાક્ત,-મુક્તા-ફલ-પ્રકર-ભૂષિતભૂમિ-ભાગઃ, બદ્ધ-ક્રમઃ ક્રમ-ગતં હરિણાધિપોઽપિ, નાક્રામતિ ક્રમ-યુગાચલ સંશ્રિતં તે ॥૩૫॥ કલ્પાન્ત-કાલ પવનોદ્ધત-વહ્નિ-કલ્પં, દાવાનલં જ્વલિતમુજ્જ્વલ મુત્સ્ફુલિંગમ્ વિશ્વં જિઘત્સુમિવ સમ્મુખમાપતન્તં ત્વન્નામ-કીર્ત્તન જલં સમયત્ય શેષમ્; ॥૩૬॥ રક્તેક્ષણં સમદ-કોકિલ-કંઠનીલં, ક્રોધોદ્ધતં ફણિનમુત્ફણમાપતન્તમ્; આક્રામતિ ક્રમ-યુગેન નિરસ્ત શંક-સ્ત્વન્નામ-નાગ દમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ ॥૩૭॥ વલ્ગત્તુરંગ-ગજ ગર્જિત ભીમ-નાદ, માજૌ બલં બલવ-

તામપિ ભૂપતીનામ્; ઉદ્યદ્દિવાકર-મયુખ-
શિખા ડપવિદ્ધં, ત્વત્કીર્ત્તનાત્તમ ઇવાશુ
ભિદામુપૈતિ ॥૩૮॥ કુન્તાગ્ર-ભિન્ન-ગજ
શોણિત-વારિ-વાહ, વેગાવતાર-તરણા-
તુરયોધ-ભીમે. યુદ્ધે જયં વિજિત-દુર્જય
જેય-પક્ષા,-સ્ત્વત્પાદ પંકજ-વેનાશ્રયિણો
લભન્તે ॥૩૯॥ અમ્ભો-નિધૌ ક્ષુભિત
ભીષણ-નક્ર-ચક્ર, પાઠીન પીઠ-ભયદોલ્બણ
વાડ-વાગ્નૌઃ રંગત્તરંગ [illegible]
યાન યાત્રા, સ્ત્રાસંવિહાય [illegible]
ણાદ્ વ્રજન્તિ ॥૪૦॥ [illegible]
જલોદર-ભાર ભુ [illegible]
તાશ્ચ્યુત-[illegible]
રુગ્ણેડમૃત [illegible]

દ્વજ તુલ્ય-રૂપાઃ ॥૪૧॥ આપાદ-કંઠમુરૂ
શૃંખલ-વેષ્ટિતાંગા, ગાઢં બૃહન્નિગડ-કોટિ
નિઘૃષ્ટ-જંઘાઃ; ત્વન્નામ-મન્ત્રમનિશં
મનુજા-સ્મરન્તઃ, સદ્યઃસ્વયં વિગત-બન્ધ-
ભયા ભવન્તિ ॥૪૨॥ મત્ત-દ્વિપેન્દ્ર મૃગ-
રાજ-દવાનલાહિ,-સંગ્રામ-વારિધિ-મહોદરં
બન્ધનોત્થમ્, તસ્યાશુ નાશ-મુપયાતિ ભયં
ભિયેવ, યસ્તાવકં સ્તવમિમં મતિમા-
નધિતે ॥૪૩॥ સ્તોત્ર-સ્રજં તવ જિનેન્દ્ર!
ગુણૈર્નિ-બદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા રૂચિર-વર્ણ
વિચિત્ર પુષ્પામ્; ધત્તે જનો ય ઇહ કંઠ-
ગતા-મજસ્રં, તંમા-નતુંગમ-વશા સમુપૈતિ
લક્ષ્મીઃ ॥૪૪॥ (સપ્તમં સ્મરણમ્ સમાપ્ત).

૮. કલ્યાણ મન્દિર સ્તોત્રમ્ [अष्टमं स्मरणम्]

કલ્યાણ-મન્દિરમુદારમવદ્ય-ભેદિ.
ભીતા-ઽભય પ્રદમનિન્દિતમંઘ્રિ-પદ્મમ્;
સંસાર-સાગર-નિમજ્જ-દશેષ-જન્તુ,
પોતાયમાનમભિનમ્ય જિનેશ્વરસ્ય ॥૧॥
યસ્ય સ્વયં સુરે-ગુરૂર્ગરિમામ્બુ-રાશેઃ,
સ્તોત્રં સુવિ-સ્તૃતમતિર્ન વિભુર્વિધાતુમ્;
તીર્થેશ્વરસ્ય કમઠ-સ્મય-ધુમકેતો. સ્ત-
સ્યાહમેષ કિલસંસ્તવનં કરિષ્યે ॥ ૨ ॥
સામાન્ય તોઽપિ તવ વર્ણયિતુંસ્વરૂપ.-
મસ્માદશાઃ કથમધીશ ભવન્ત્યધીશાઃ ?
ધૃષ્ટોઽપિકૌ-શિક-શિશુર્યદિ વા દિવાન્ધો,
રૂપં પ્રરૂપયતિ કિં કિલ ઘર્મ-રશ્મેઃ ॥૩॥
મોહ-ક્ષયાદનુભવન્નપિ નાથ ! મર્ત્યો,
નૂનં ગુણાન્ ગણયિતું ન તવ ક્ષમેત;

ક્ષ્પાન્ત-વાન્ત પયસઃ પ્રકટોઽપિ યસ્માન્
મીયેત કેન જલધે-ર્નનુ રત્ન-રાશિઃ ?
॥૪॥ અભ્યુદ્યતોઽસ્મિ તવ નાથ ! જડા-
શયોઽપિ, કર્તું સ્તવં લસદ સંખ્ય-
ગુણા-કરસ્ય; બાલોઽપિ કિં ન નિજ-
બાહુ--યુગં વિતત્ય, વિસ્તીર્ણતાં કથયતિ
સ્વાધિયાઽમ્બુ--રાશેઃ ? ॥૫॥ યે યોગિના
મપિન યાંતિ ગુણાસ્તવેશ !, વક્તું કથં
ભવતિ તેષુ મમાવકાશઃ ?; જાતા તદેવ-
મસમીક્ષિત-કારિતેયં, જલ્પન્તિ વા નિજ-
ગિરા નનુ પક્ષિણોઽપિ ॥૬॥ આસ્તામ-
ચિન્ત્ય--મહિમા જિન ! સંસ્તવસ્તે, ના-
માપિ પાતિ ભવતો ભવતો જગન્તિ;
તીવ્રાતપોપહત--પાન્થ-જનાન્નિદાઘે, પ્રી-

ણાતિ પદ્મ-સરસઃ સરસોઽનિલોઽપિ ॥૭॥
હૃદ્વર્તિનિ ત્વયિ વિભો શિથિલી—ભવ-
ન્તિઃ જન્તોઃ ક્ષણેન નિવિડા અપિ કર્મ
બંધાઃ સદ્યો ભુજંગમમયાઇવમધ્ય-ભાગ,
મભ્યાગતે વન--શિખંડિનિ ચંદનસ્ય
॥૮॥ મુચ્યન્ત એવ મનુજાઃસહસા જિને-
ન્દ્ર! રૌદ્રૈરૂપદ્રવ શતૈસ્ત્વયિ વીક્ષિતેપિ;
ગોસ્વામિનિ સ્ફુરિત--તેજસિ દૃષ્ટ--માત્રે,
ચૌરૈરિવાશુ પશવઃપ્રપલાયમાનૈઃ ॥૯॥ ત્વં
તારકો જિન ! કથં ભવિનાં ત એવ,
ત્વામુદ્વહન્તિ હૃદયેનયદુત્તરન્તઃ ॥ યદ્વા
દતિસ્તરતિ યજ્જલમેષ નૂન,-મન્તર્ગતસ્ય
મરૂતઃસ કિલાનુભાવઃ ॥૧૦॥ યસ્મિન્
હર--પ્રભૃ--તયોપિ હત-પ્રભાવાઃ, સોઽપિ

ત્વયા રતિ–પતિઃ ક્ષપિતઃ ક્ષણેન; વિધ્યા-
પિતા હુત--ભુજઃપયસાઽથ યેન, પીતં ન
કિં તદપિ દુર્દ્ધર--વાડ–વેન? ॥૧૧॥ સ્વા-
મિન્ન નલ્પ--ગરિમાણમપિ પ્રપન્ના, સ્ત્વાં
જન્તવઃ કથમહો હૃદયે દધાનાઃ; જન્મો-
દધિ લઘુ તરન્ત્યતિ લાઘવેન ?, ચિન્ત્યો
નહન્ત મહતાંયદિ વા પ્રભાવઃ ॥૧૨॥ ક્રોધ-
સ્ત્વયા યદિ વિભો ! પ્રથમં નિરસ્તો, ધ્વ-
સ્તાસ્તદા બત કથં કિલ કર્મ--ચૌરાઃ
પ્લોષત્યમુત્ર યદિ વા શિશિરાઽપિ લોકે,
નીલ--દ્રુમાણિ વિપિનાનિ ન કિં હિમાની
॥૧૩॥ ત્વાં યોગિનો જિન ! સદા પરમા-
ત્મરૂપ, મન્વેષયન્તિ હૃદયામ્બુજ--કોશ--
દેશે; પૂતસ્ય નિર્મલ--રુચેર્યદિ વા કિમ-

ન્ય,-દક્ષસ્ય સંભવિ પદં નનુ કર્ણિકાયાઃ ॥૨૪॥ ધ્યાનાજ્જિનેશ! ભવતો ભવિનઃ ક્ષણેન, દેહં વિહાય પરમાત્મ-દશાં વ્રજન્તિ; તિવ્રાનલા દુપલ-ભાવમપાસ્ય લોકે, ચામીકરત્વમચિરાદિવ ધાતુ ભેદાઃ ॥૨૫॥ અન્તઃસદૈવ જિન! યસ્ય વિભાવ્યસે ત્વં, ભવ્યૈઃ કથં તદપિ નાશયસે શરીરમ્!, એતત્સ્વરૂપમથ મઘ્ય-વિવર્ત્તિનોહિ. યદ્વિગ્રહં પ્રશમયન્તિ મહાનુભાવાઃ ॥૨૬॥ આત્મા મનીષિભિરયં ત્વદભેદ-બુદ્ધ્યા, ધ્યાતો જિનેન્દ્ર! ભવતીહ ભવત્પ્રભાવઃ; પાનીયમપ્યમૃતમિત્યનુ ચિન્ત્યમાનં. કિં નામનો વિષ-વિકારમપાકરોતિ? ॥૨૭॥ -ત્વામેવ વીત-તમસં પરવાદિનોઽપિ, નૂનં-

વિભો ! હરિ-હરાદિ-ધિયા પ્રપન્નાઃ; કિં કાચ-કામલિભિરીશ ! સિતોઽપિ શંખો, નો ગૃહ્યતે વિવિધ-વર્ણ-વિપર્યયેણ? ॥૧૮॥ ધર્મોપદેશ-સમયે સ-વિધાનુભાવા,-દાસ્તાં જનો ભવતિ તેતરૂરપ્યશોકઃ; અભ્યુદ્દગતે દિનપતૌ સમિહી-રૂહોઽપિ, કિંવા વિબોધ-મુપયાતિ ન જીવ-લોકઃ ? ॥૧૯॥ ચિત્રં વિભો ! કથમવાઙ્મુખ-વૃન્તમેવ, વિષ્વક્ પતત્યવિરલા સુર-પુષ્પ-વૃષ્ટિ; ત્વદ્દગોચરે સુ-મનસાં યદિ વા મુનીશ !, ગચ્છન્તિ નૂનમધ એવ હિ બન્ધનાનિ ॥૨૦॥ સ્થાને ગભીર-હૃદયોદધિ-સંભવાયા; પીયુષતાં તવગિરઃ સમુદીરયન્તિ; પીત્વા યતઃ પરમ સંમદ-સંગ-ભાજો, ભવ્યા વ્રજન્તિ તર-

સા પ્યજરામરત્વં ! ॥૨૧॥ સ્વામિન્ ! સુદૂરમવનમ્ય સમુત્પતન્તો, મન્યે વદન્તિ શુચયઃ સુર–ચામરૌઘાઃ; " યે સ્મૈ નતિ વિદધતે મુનિ–પુંગવાય, તે નૂનમૂર્ધ્વ ગતયઃ ખલુ શુદ્ધ–ભાવા." ॥૨૨॥ શ્યામં ગભીર–ગિરમુજ્જવલ–હેમ–રત્ન,– સિંહાસન–સ્થમિહ ભવ્ય–શિખણ્ડિનસ્ત્વામ્; આલોક યન્તિરભ-સેનનદન્તમુચ્ચૈ શ્ચામી કરાદ્રિ શિરસીવ નવામ્બુ-વાહમ્. ॥૨૩॥ ઉદ્ગચ્છતા તવ શિતિ–દ્યુતિ–મણ્ડલેન, લુપ્તચ્છદ–ચ્છવિરશોક–તરૂર્બભુવ; સાનિધ્યતોઽપિ યદિ વા તવ વીતરાગ !, નિરાગતાં વ્રજતિ કો ન સચેત નોઽપિ ? ॥૨૪॥ "ભો ભોઃપ્રમાદમવધુય ભજધ્વમેન, માગ-

ત્ય નિર્વૃતિ પુરીં પ્રતિસાર્થ-વાહમ્ઃ" એત-
ન્નિવેદયતિ દેવ ! જગત્ત્રયાય, મન્યે નદ-
ન્નભિ નભઃ સુર-દુન્દુભિસ્તે ॥૨૫॥ ઉદ્યો-
તિતેષુ ભવતા ભુવનેષુ નાથ !, તારાન્વિતો
વિધુરયં વિહતાધિકારઃ; મુક્તાકલાપ
કલિતોચ્છ્વસિ--તાતપત્ર, વ્યાજાત્ત્રિધા
ધૃત-તનુર્ધ્રુવ મભ્યુપેતઃ ॥૨૬॥ સ્વેન પ્રપુ-
રિત-જગત્ત્રય પિણ્ડિતેન, કાન્તિ-પ્રતાપ
યશ સામિવ સંચયેન; માણિક્ય-હેમ-ર-
જત-પ્રવિનિર્મિતેનં, સાલ-ત્રયેણ ભગવ-
ન્નભિતો વિભાસિ. ॥૨૭॥ દિવ્ય-સ્ત્રજો
જિન ! નમત્ત્રિ-દશાધિપાના,-મુત્સૃજ્ય
રત્ન-રચિતાનપિ મૌલિ-બંધાન્ઃ પાદૌ
શ્રયન્તિ ભવતો યદિ વા પરત્ર, ત્વત્સંગમે

સુમનસોન રમન્ત એવ ॥૨૮॥ ત્વં નાથ ! જન્મ-જલધેર્વિપરાંમુખોઽપિ. યત્તાર-યસ્ય સુમતો નિજ-પૃષ્ઠ-લગ્નાન્; યુક્તં હિ પાર્થિવ-નિપસ્ય સતસ્તવૈવ, ચિત્રં વિ-ભો ! યદસિ કર્મ-વિપાક-શુન્યઃ ॥૨૯॥ વિશ્વે-શ્વરોઽપિ જન પાલક ! દુર્ગતસ્ત્વં, કિં વાક્ષર-પ્રકૃતિરપ્ય લિપિસ્ત્વમીશ !; અજ્ઞાનવત્યપિ સદૈવ કથંચિદેવ, જ્ઞાનં ત્વયિ સ્ફુરતિ વિશ્વ-વિકાશ-હેતુઃ ॥૩૦॥ પ્રાગ્ભાર સંભૃત નભાંસિ રજાંસીરોષા-દુત્થાપિતાનિ કમઠેન શઠેન યાનિ; છાયાઽપિ તૈસ્તવ ન નાથ ! હતા હતાશો, ગ્રસ્તસ્ત્વમીભિરયમેવ પરમ્ દુરાત્મા ॥૩૧॥ યદ્-ગર્જદૂર્જિત ઘનૌ-ઘ મદભ્ર-ભીમં, ભશ્યત્તડિન્મુસલ-માંસલ-

ઘોર ધારમ્; દૈત્યેનમુક્તમથ દુસ્તર-વારિ-
દધ્રે, તેનૈવ તસ્ય જિન ! દુસ્તર-વારિ-
કૃત્યમ્ ॥૩૨॥ ધ્વસ્તોર્ધ્વ-કેશ-વિકૃતાકૃતિ
મર્ત્ય મુણ્ડ.-પ્રાલમ્બ-ભૃદ્ભયદ-વક્ત્ર-
વિનિર્યદગ્નિઃ પ્રેત-વ્રજઃ પ્રતિભવન્તમપી-
રિતો યઃ,સોઽસ્યાઃભત્વપ્રતિભવં ભવ-દુઃખ
હેતુઃ ॥૩૩॥ ધન્યાસ્ત એવભુવનાધિપ ! યે
ત્રિ સન્ધ્ય,-મારાધયન્તિ-વિધિવ-દ્વિધુતા-
ન્ય કૃત્યાઃ ભક્ત્યોલ્લસત્પુલક-પક્ષ્મલ-દેહ-
દેશાઃ ॥ પાદ-દ્વયં તવ વિભો ! ભુવિ જન્મ
ભાજઃ ॥૩૪॥ અસ્મિન્નપાર-ભવ-વારિ-
નિધૌ મુનીશ!; મન્યે ન મે શ્રવણ-ગોચ-
રતાં ગતોઽસિ; આકર્ણિતે તુ તવ ગોત્ર-
પવિત્ર-મન્ત્રે, કિં વા વિપદ્વિષ-ધરિ સવિધં

સમેતિ? ॥૩૫॥ જન્માન્તરેઽપિ તવ પાદ-
યુગં ન દેવ !, મન્યે મયા મહિતમીહિત-
દાન-દક્ષમ્; તેનેહ જન્મનિ મુનીશ ! પરા-
ભવાનાં, જાતો નિકેતનમહં મથિતાશયા-
નામ્ ? ॥૩૬॥ નૂનં ન મોહ-તિમિરાવૃત-
લોચનેન, પૂર્વં વિભો ! સકૃદપિ પ્રવિ-
લોકિતોઽસિ; મર્માવિધો વિધુર-યન્તિ હિ
મામનર્થાઃ પ્રોદ્યત્પ્રબન્ધગતયઃ કથમન્યથૈતે
? ॥૩૭॥ આકર્ણિતોઽપિ મહિતોઽપિ, નિરિ-
ક્ષિતોપિ નૂનં ન ચેતસિ મયા વિધૃતોઽસિ
ભક્ત્યા, જાતોઽસ્મિ તેન જન-બાંધવ દુઃખ-
પાત્રં. યસ્માત્ક્રિયાઃ પ્રતિફલન્તિ ન ભાવ-
શૂન્યાઃ॥૩૮॥ ત્વં નાથ! દુઃખિ જન-વત્સલ!
હે શરણ્ય!, કારુણ્ય-પુણ્ય-વસતો વસિનાં

વરેણ્ય !, ભક્ત્યા નતે મયિ મહેશ ! દયાં વિધાય. દુઃખાંકુરોદ્દલન-તત્પરતાં વિધેહિ ॥૩૯॥ નિઃસંખ્ય-સાર શરણં શરણંશરણ્ય, માસાદ્ય-સાદિત રિપુ-પ્રથિતાવદાતમ્; ત્વત્પાદ-પંકજમપિ પ્રણિધાન-વન્ધ્યો, વધ્યોઽસ્મિ ચેદ્ભુવન-પાવન ! હા હતોઽસ્મિ ॥૪૦॥ દેવેન્દ્ર-વન્દ્ય ! વિદિતાખિલ-વસ્તુ સાર !, સંસાર-તારક ! વિભો ભુવનાધિનાથ !; ત્રાયસ્વ દેવ ! કરૂણા હૃદ-માં પુનીહિ. સીદન્તમદ્ય ભય દવ્યસનામ્બુ-રાશેઃ ॥૪૧॥ યદ્યસ્તિ નાથ ! ભવ-દંઘ્રિસરો-રુહાણાં, ભક્તેઃ ફલં કિમપિ સન્તતિ સંચિતાયાઃ; તન્મે ત્વદેક શરણસ્ય !; શરણ્ય ! “ ભૂયાઃ, સ્વામી ત્વ-

મેવ ભુવનેડત્ર ભવાન્તરેપિ'' ॥૪૨॥ ઇત્થં સમાહિત ધિયો વિધિ—વજ્જિનેન્દ્ર ! સાન્દ્રોલ્લસત્પુલક—કંચુકિતાંગ - ભાંગા; ત્વદ્બિમ્બનિર્મલ મુખામ્બુજ-બદ્ધ-લક્ષ્યા યે સંસ્તવં તવ વિભો ! રચયન્તિ ભવ્યાઃ ॥૪૩॥ જનનયન—કુમુદ—ચન્દ્ર ! પ્રભાસ્વ-રાઃ સ્વર્ગ—સંપદો ભુક્ત્વા; તે વિગલિત-મલ—નિચયા, અચિરાન્મોક્ષં પ્રપદ્યન્તે ॥૪૪॥ ॥ યુગ્મમ્ ॥. [ઇતિ કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર.]

૯. બૃહત્-શાન્તિ-સ્તવ

[नवमं-स्मरणम्.]

ભો ભો ભવ્યાઃ ! શૃણુત વચનં પ્ર-સ્તુતં સર્વમેતદ્, યે યાત્રાયાં ત્રિ-ભુવન-ગુરો-રાર્હતા ! ભક્તિ-ભાજઃ !, તેષાં શાન્તિર્ભવતુ ભવતામર્હદાદિ-પ્રભાવા, દારોગ્ય શ્રી ધૃતિ-મતિ-કરી ક્લેશ-વિધ્વંસ-હેતુઃ ॥૧॥ ભો ભો ભવ્ય-લોકા ! ઇહ હિ ભરતૈરાવત-વિદેહ-સંભવાનાં સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન-પ્રકમ્પાનન્તરમવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃસુઘોષા-વણ્ટા—ચાલનાનન્તરંસકલ-સુરાઽસુરેન્દ્રૈઃ સહ સમાગત્ય, સવિનયમર્હદ્ભટ્ટારકં ગૃહિત્વા, ગત્વા કનકાદ્રિ-શૃંગે વિહિત-

જન્મા-ભિષેકઃ શાન્તિ મુદ્દઘોષયતિ યથા
તતોઽહમ્ "કૃતાનુકારમિતિ" કૃત્વા, 'મહા-
જનો યેન ગતઃ સપન્થાઃ' ઇતિ ભવ્ય-જનૈઃ
સહ સમેત્ય સ્નાત્ર પીઠે સ્નાત્ર વિધાય,
શાન્તિમુદ્ઘોષયામિ, તત્ પૂજા-યાત્રા-
સ્નાત્રાદિ-મહો- ત્સવાનન્તરમિતિ કૃત્વા,
કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતા સ્વાહા.
ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહમ્ પ્રીયંતાં પ્રીયન્તામ્,-
ભગવન્તોર્હન્તઃ સર્વજ્ઞાઃસર્વ-દર્શિનઃ ત્રિ-
લોકનાથા સ્ત્રિલોક-મહિતા સ્ત્રિલોકપૂજ્યા
સ્ત્રિલોકેશ્વરા સ્ત્રિલોકોદ્યોતકરાઃ ૐ ઋષભ
અજિત--સંભવ--અભિનન્દન સુમતિ
પદ્મપ્રભ--સુપાર્શ્વ--ચન્દ્રપ્રભ, સુવિધિ,
શીતલ—શ્રેયાંસ—વાસુપૂજ્ય—વિમલ-
અનન્ત—ધર્મ-શાન્તિ—કુન્થુ-અર—મલ્લિ

મુનિસુવ્રત-નમિ-નેમિ-પાર્શ્વ-વર્દ્ધમાનાન્તા
જિનાઃ શાંતાઃ શાન્તિકરા ભવન્તુ સ્વાહા.
ૐ મુનયો મુનિ-પ્રવરા રિપુ-વિજય-દુ-
ર્ભિક્ષ-કાન્તારેષુ દુર્ગ-માર્ગેષુ રક્ષન્તુ વો
નિત્યં સ્વાહા ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ધૃતિ-મતિકીર્તિ-
કાન્તિ-બુદ્ધિ-લક્ષ્મી-મેધા વિદ્યાસાધન પ્રવે-
શ-નિવેશનેષુ સુ-ગૃહીત નામાનો જયન્તુ
તે જિનેન્દ્રાઃ. ૐ રોહિણી-પ્રજ્ઞપ્તિ વજ્ર-
શૃંખલા-વજ્રાંકુશી-અપ્રતિચક્રા-પુરુષદત્તા-
કાલી-મહાકાલી-ગૌરી-ગાન્ધારી-સર્વાસ્ત્રા-
મહાજ્વાલા--માનવી--વૈરુટ્યા-અચ્છુપ્તા-
માનસી-મહામાનસી ષોડસવિદ્યા-દેવ્યો
રક્ષન્તુ વો નિત્યંસ્વાહા. ૐ આચાર્યોપા-
ધ્યાય-પ્રભૃતિ-ચાતુર્વર્ણ્યસ્ય શ્રી--શ્રમણ

સંઘસ્ય શાન્તિર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિ-
ર્ભવતુ, ૐ ગ્રહાશ્ચન્દ્રસૂર્યાઙ્ગારક બુધ-
બૃહસ્પતિ-શુક્ર શનૈશ્ચર-રાહુ-કેતુ-સહિતાઃ
સલોકપાલાઃ સોમયમ વરૂણ-કુબેર-વાસ-
વાદિત્ય-સ્કંદ-વિનાય કોપેતા, યે ચાન્યેઽપિ
ગ્રામ-નગર ક્ષેત્ર-દેવતા-ડડદયસ્તે સર્વે
પ્રીયન્તાં પ્રીયન્તામ્, અક્ષીણ-કોશ-કોષ્ઠા-
ગારા નરપતયશ્ચ ભવન્તુ સ્વાહા. ૐ પુત્ર-
મિત્ર-ભ્રાતૃ-કલત્રસુહૃદ્-સ્વજન-સંબંધિ-
બંધુ-વર્ગ સહિતાઃ નિત્યં ચામોદ-પ્રમોદ-
કારિણઃ અસ્મિંશ્ચ ભૂમણ્ડલાયતન-નિવા-
સિ-સાધુ-સાધ્વી-શ્રાવક-શ્રાવિકાણાં રો-
ગોપસર્ગ-વ્યાધિ-દુઃખ--દુર્ભિક્ષદૌર્મન-
સ્યોપશમનાય શાન્તિર્ભવતુ. ૐ તુષ્ટિ-

પુષ્ટિ–ઋદ્ધિ–વૃદ્ધિ–માંગલ્યોત્સવાઃ સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ, પાપાનિ શામ્યન્તુ દુરિતાનિ; શત્રવઃ પરાઙ્મુખા ભવન્તુ સ્વાહા. શ્રીમતે શાન્તિનાથાય, નમઃ શાન્તિ–વિધાયિને; ત્રૈલોક્યસ્યામરાધીશ,–મુકુટાભ્યર્ચિતાઙ્ઘ્રયે ૧. શાન્તિ શાન્તિ–કરઃ શ્રીમાન્, શાન્તિં દિશતુ મે ગુરુઃ; શાન્તિરેવ સદા તેષાં, યેષાં શાન્તિ ગૃહેગૃહે ૨. ઉન્મૃષ્ટ–રિષ્ટ–દુષ્ટ–ગ્રહ--ગતિ,–દુઃસ્વપ્ન–દુર્નિમિત્તાદિ; સંપાદિત–હિત સંપ, ન્નામ-ગ્રહણં જયતિ શાન્તેઃ ૩. શ્રી–સંઘ–જગજ્જન-પદ,–રાજાધિપ-રાજસન્નિ વેશાનામ્; ગોષ્ઠિ કપુર–મુખ્યાણાં, વ્યાહરણૈર્વ્યાહરેચ્છાન્તિમ્ ૪. શ્રી શ્રમણ–સંઘસ્ય શાન્તિ-

ર્ભવતુ, શ્રી જન-પદાનાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રીરાજાધિપાનાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રીરાજ-સન્નિવેશાના શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી ગોષ્ઠિકાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપૌર-મુખ્યાણાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રીપૌરજનસ્ય શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી બ્રહ્મ-લોકસ્ય શાન્તિર્ભવતુ, ૐ સ્વાહા ૐ સ્વાહા ૐ શ્રીપાર્શ્વનાથાય સ્વાહા. એષા શાન્તિઃ પ્રતિષ્ઠા-યાત્રા-સ્નાત્રાદ્યવસાનેષુ, શાન્તિ-કલશં ગૃહીત્વા કુંકુમ-ચંદન-કર્પૂરાગુરૂ-ધુપ-વાસ-કુસુમાંજલિ-સમેતઃસ્નાત્ર ચતુષ્કિકાયાં શ્રીસંઘ-સમેતઃ શુચિ-શુચિ-વપુઃપુષ્પ-વસ્ત્ર-ચંદના ભરણાલંકૃતઃ પુષ્પ-માલાં કણ્ઠે કૃત્વા, શાંન્તિમુદ્ઘોષયિત્વા શાન્તિ-પાનીયં મ-

સ્તકે દાતવ્ય મિતિ. નૃત્યન્તિ નૃત્યં મણિ-
પુષ્પ-વર્ષં; સૃજન્તિ ગાયન્તિ ચ મંગ-
લાનિ; સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠન્તિ મંત્રાન્-
કલ્યાણ-ભાજો હિ જિનાભિષેકે ૧.
શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પર-હિત-નિરતા
ભવન્તુ ભૂત-ગણાઃ; દોષાઃ પ્રયાન્તુ નાશં
સર્વત્ર સુખીભવન્તુ લોકાઃ ૨ અહં
તિત્થયર માયાસિવા દેવી તુમ્હ નયર
નિવાસિની; અમ્હ સિવં તુમ્હ સિવં,
અસિવોવસમં સિવં ભવતુ સ્વાહા ૩.
ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ,
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ૪.
સર્વ મંગલ-માંગલ્યં, સર્વકલ્યાણ કારણમ્;
પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્.

૧ શ્રી આત્મરક્ષા નવકારમંત્ર.

ૐ પરમેષ્ઠિનમસ્કારં, સારં નવપદાત્મકં આત્મરક્ષાકરં વજ્ર-પંજરાભં સ્મરામ્યહં. ૧. ૐ નમો અરિહંતાણં, શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતં, ૐ નમો સવ્વસિદ્ધાણં, મુખે મુખપટાંબરં. ૨. ૐ નમો આયરિયાણં, અંગરક્ષાતિશાયિની, ૐ નમો ઉવજ્ઝાયાણં, આયુધં હસ્તયોર્દૃઢં ૩. ૐ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં, મોચકે પાદયોઃ શુભે, એસો પંચનમુક્કારો શિલા વજ્રમયી તલે. ૪. સવ્વપાવપ્પણાસણો, વપ્રો વજ્રમયો બહિઃ, મંગલાણં ચ સ-

વ્વેસિ, ખાદિરાંગારખાતિકા. ૫. સ્વાહાંતં ચ પદં જ્ઞેયં, પઢમં હવઇ મંગલં, વપ્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં દેહરક્ષણે. ૬. મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશિની, પરમેષ્ઠિપદોદ્ભૂતા, કથિતા પૂર્વસૂરિભિઃ. ૭. યશ્ચૈનાં કુરુતે રક્ષાં, પરમેષ્ઠિપદૈઃ સદા, તસ્ય ન સ્યાદ્ ભયં વ્યાધિ-રાધિશ્ચાપિ કદાચન ૮.

શ્રી ઋષિમંડલ-સ્તોત્રમ્.

આદ્યંતાક્ષરસંલક્ષ્ય-મક્ષરં વ્યાપ્ય યત્ સ્થિતમ્, અગ્નિજ્વાલાસમં નાદ-બિંદુરેખાસમન્વિતમ્. ૧. અગ્નિજ્વાલાસમા-

ક્રાંતં, મનોમલવિશોધકમ્, દેદિપ્યમાનં હૃત્પદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્. ૨. અર્હમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ-વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ, સિદ્ધચક્રસ્ય સદ્બીજં, સર્વતઃ પ્રણિદધ્મહે. ૩. ૐ નમોર્હદ્ભ્ય ઇશેભ્યઃ ૐ સિધ્ધેભ્યો નમો નમઃ, ૐ નમઃ સર્વસૂરિભ્યઃ ઉપાધ્યાયેભ્ય ૐ નમઃ. ૪. ૐ નમઃ સર્વસાધુભ્યઃ ૐ જ્ઞાનેભ્યઃ નમો નમઃ, ૐ નમસ્તત્ત્વદષ્ટિભ્ય-શ્ચારિત્રેભ્યસ્તુ ૐ નમઃ. ૫. શ્રેયસેસ્તુ શ્રિયસ્ત્વેત-દર્હદાદ્યષ્ટકં શુભમ્, સ્થાનેષ્વષ્ટસુ વિન્યસ્તં, પૃથગ્બીજસમન્તિમ્. ૬. આદ્યં પદં શિખાં રક્ષેત્, પરં રક્ષેત્તુ મસ્તકમ્, તૃતીયં રક્ષેન્નેત્રે દ્વે, તુર્યં રક્ષેચ્ચ નાસિ-

કામ્, ૭. પંચમં તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ઠં
રક્ષેચ્ચ ચંટિકામ્, નાભ્યંતં સપ્તમં રક્ષેદ્,
રક્ષેત્ પાદાન્તમષ્ટમમ્. ૮. પૂર્વં પ્રણવતઃ
સાંતઃ, સરેફો દ્વ્યબ્ધિપંચષાન્, સપ્તાષ્ટ-
દશસૂર્યાંકાન્, શ્રિતો બિંદુસ્વરાન્ પૃથક્
૯. પૂજ્યનામાક્ષરા આદ્યાઃ; પંચૈતે જ્ઞાન-
દર્શને, ચારિત્રેભ્યો નમો મધ્યે, હ્રીં સાંત-
સમલંકૃતઃ ૧. ૐ હ્રાં હ્રીં હ્રું હ્રૂં હ્રેં હ્રૈં હ્રોં
હ્રઃ ૐ અસિઆઉસા જ્ઞાનદર્શનચારિત્રે-
ભ્યો હ્રીં નમઃ, જંબૂવૃક્ષધરો દ્વીપઃ, ક્ષા-
રોદધિસમાવૃતઃ, અર્હદાદ્યષ્ટકૈરષ્ટ-કાષ્ઠા-
ધિષ્ટૈરલંકૃતઃ ૧૧. તન્મધ્યે સંગતો મેરુઃ,
કુટલક્ષૈરલંકૃતઃ, ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તરસ્તારસ્તા-

રામંડલમંડિતઃ. ૧૨. તસ્યોપરિ સકારાંતં, બીજમધ્યાસ્ય સર્વગમ્, નમામિ બિંબ-માર્હત્યં, લલાટસ્થં નિરંજનમ્. ૧૩. અક્ષયં નિર્મલં શાંતં, બહુલં જાડયતો-જ્ઝિતમ્, નીરીહં નિરહંકારં, સારં સાર-તરં ઘનમ્. ૧૪. અનુદ્ધતં શુભં સ્ફીતં, સાત્વિકં રાજસંમતમ્, તામસં ચિરસં-બુદ્ધં, તૈજસં શર્વરીસમમ્. ૧૫. સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્, પરા-પરં પરાતીતં, પરંપરપરાપરમ્. ૧૬. એક-વર્ણં દ્વિવર્ણં ચ, ત્રિવર્ણં તુર્યવર્ણકમ્, પંચવર્ણં મહાવર્ણં, સપરં ચ પરાપરમ્. ૧૭. સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિર્વૃતં ભ્રાંતિ-વર્જિતમ્, નિરંજનં નિરાકારં, નીર્લેપં

વીતસંશ્રયમ્. ૧૮. ઇશ્વરં બ્રહ્મ સંબુદ્ધં, બુદ્ધં સિદ્ધં મતં ગુરુમ્. જ્યોતીરૂપં મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્. ૧૯. અર્હદાખ્યસ્તુ વર્ણાંતઃ, સરેફો બિંદુમંડિતઃ, તુર્યસ્વરસમાયુક્તો, બહુધા નાદમાલિતઃ ૨૦. અસ્મિન્ બીજે સ્થિતાઃ સર્વે, ઋષભાદ્યા જિનોત્તમાઃ, વર્ણૈર્નિજૈર્નિજૈર્યુકતા,ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ. ૨૧. નાદશ્ચંદ્રસમાકારો, બિંદુર્નીલસમપ્રભઃ, કલારુણસમાસાંતઃ; સ્વર્ણાભઃ સર્વતોમુખઃ. ૨૨. શિરઃસંલીનઇકારો, વિનીલો વર્ણતઃ સ્મૃતઃ, વર્ણાનુસારસંલીનં, તીર્થકૃન્મંડલં સ્તુમઃ. ૨૩. ચંદ્રપ્રભપુષ્પદંતૌ, નાદસ્થિતસમાશ્રિતૌ, બિંદુમધ્યગતૌ નેમિ—સુવ્રતૌ જિનસત્તમૌ.

૨૪. પદ્મપ્રભ-વાસુપૂજ્યૌ, કલાપદમધિષ્ઠિતૌ, શિરઇસ્થિતસંલીનૌ, પાર્શ્વ-મલ્લી જિનોત્તમૌ. ૨૫. શેષાસ્તીર્થકૃતઃ સર્વે, હરસ્થાને નિયોજિતાઃ, માયાબીજાક્ષરં પ્રાપ્તા-શ્ચતુર્વિંશતિરર્હતામ્. ૨૬. ગતરાગ-દ્વેષ-મોહાઃ, સર્વપાપવિવર્જિતાઃ. સર્વદાઃ સર્વકાલેષુ, તે ભવંતુ જિનોત્તમા. ૨૭. દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં,તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા, તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિનસ્તુ ડાકિની. ૨૮. દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્યચક્રસ્ય યા વિભા, તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિનસ્તુ રાકિની ૨૯. દેવદેવ૦; મા માં હિનસ્તુ લાકિની ૩૦, દેવ૦, મા માં હિનસ્તુ કાકિની ૩૧.

દેવ૦, મા માં હિનસ્તુ શાકિની ૩૨.
દેવ૦, મા માં હિનસ્તુ હાકિની ૩૩.
દેવ૦, મા માં હિનસ્તુ યાકિની ૩૪.
દેવ૦, મા માં હિંસન્તુ પન્નગાઃ ૩૫.
દેવ૦, મા માં હિંસન્તુ હસ્તિનઃ ૩૬.
દેવ૦, મા માં હિંસન્તુ રાક્ષસાઃ ૩૭.
દેવ૦, મા માં હિંસન્તુ સિંહકાઃ ૩૮.
દેવ૦, મા માં હિંસન્તુ દુર્જનાઃ ૩૯,
દેવ૦, મા માં હિંસન્તુ ભૂમિપાઃ ૪૦.
શ્રી ગૌતમસ્ય યા મુદ્રા, તસ્યા યા ભુવિ લબ્ધયઃ, તાભિરભ્યુદ્યતજ્યોતિ-રહં સર્વનિધીશ્વરઃ. ૪૧, પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ, સ્વર્વાસિનો-ડપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ. ૪૨.

ગ્રૈવેયિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિલબ્ધયઃ, તે સર્વે મુનયો દેવા, માં સંરક્ષંતુ સર્વદા. ૪૩. દુર્જના ભૂતવેતાલાઃ, પિશાચા મુદ્‌ગલાસ્તથા, તે સર્વેપ્યુપશામ્યંતુ, દેવદેવપ્રભાવતઃ. ૪૪. ૐ હ્રીં શ્રીશ્ચ ધૃતિર્લક્ષ્મી-ગૌરી ચંડી સરસ્વતી, જયાંબા વિજયા નિત્યા. ક્લિન્ના જિતા મદદ્રવા ૪૫. કામાંગા કામબાણા ચ. સાનંદા નંદમાલિની, માયા માયાવિની રૌદ્રી કલા કાલી કલિપ્રિયા. ૪૬. એતાઃ સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તંતે યા જગત્ત્રયે, મહ્યં સર્વાઃ પ્રયચ્છતુ, કાંતિં કીર્તિં ધૃતિં મતિમ્. ૪૭. દિવ્યો ગોપ્યઃ સુદુષ્પ્રાપ્યઃ, શ્રી ઋષિમંડલસ્તવઃ. ભાષિતસ્તીર્થ-

નાથેન, જગત્ત્રાણકૃતેઽનઘઃ. ૪૮. રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ, શ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્. ૪૯. રાજ્યભ્રષ્ટા નિજં રાજ્યં, પદભ્રષ્ટા નિજં પદમ્, લક્ષ્મીભ્રષ્ટા નિજાં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવંતિ ન સંશયઃ. ૫૦. ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં, પુત્રાર્થી લભતે સુતમ્, વિત્તાર્થી લભતે વિત્તં, નરઃ સ્મરણમાત્રતઃ. ૫૧. સ્વર્ણે રૂપ્યે પટે કાંસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત, તસ્યૈવાષ્ટમહાસિદ્ધિ-ર્ગૃહે વસતિ શાશ્વતી. ૫૨. ભુર્જપત્રે લિખિત્વેદં. ગલકે મૂર્ધ્નિ વા ભુજે. ધારિતં સર્વદા દિવ્યં, સર્વભીતિવિનાશકમ્. ૫૩. ભૂતૈપ્રેતૈર્ગ્રહૈર્યક્ષૈઃ,

પિશાચૈર્મુદ્દગલૈર્મલૈઃ, વાતપિત્તકફોદ્રેકૈ, ર્મુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ. ૫૪. ભૂર્ભુવઃસ્વ-સ્ત્રયીપીઠ-વર્તિનઃશાશ્વતા જિનાઃ, તૈઃ સ્તુતૈર્વન્દિતૈર્દૃષ્ટૈ-ર્યત્ ફલં તત્ ફલં શ્રુતૌ. ૫૫. એતદ્ ગોપ્ય મહાસ્તોત્રં, ન દેયં યસ્ય કસ્યચિત્, મિથ્યાત્વવાસિને દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે. ૫૬. આચામ્લાદિ તપઃ કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલિમ્; અષ્ટસાહસ્રિકો જાપઃ, કાર્યસ્તત્સિદ્ધિહેતવે. ૫૭. શતમષ્ટોત્તરં પ્રાતર્યે પઠન્તિ દિનેદિને. તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિ ન ચાપદઃ. ૫૮. અષ્ટમાસાવધિ યાવત્, પ્રાતઃ પ્રાતસ્તુ યઃ પઠેત્. સ્તોત્ર-મેતન્મહાતેજો, જિનબિંબં સ પશ્યતિ.

૫૯. દષ્ટે સત્યર્હતો બિંબે, ભવે સપ્તમકે ધ્રુવમ્, પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનંદનંદિતઃ. ૬૦. વિશ્વઃવંદ્યો ભવેદ્ ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોઽનુતે; ગત્વા સ્થાનં પરં સોઽપિ, ભૂયસ્તુ ન નિવર્તતે. ૬૧. ઇદં સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પરમ્, પઠનાત્ સ્મરણાજ્જાપા-લ્લભતે પદમવ્યયમ્. ૬૨.

શ્રી કમલપ્રભાચાર્ય વિરચિતમ્—

શ્રી જિનપંજર સ્તોત્રમ્.

ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હં અર્હદ્ભ્યો નમો નમઃ
ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હં સિદ્ધેભ્યો નમો નમઃ
ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હં આચાર્યેભ્યો નમો

નમઃ, ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હં ઉપાધ્યાયેભ્યો નમો નમઃ ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હં ગૈતમપ્રમુખસર્વસાધુભ્યો નમો નમઃ. ૧. એષ પંચનમસ્કારઃ સર્વપાપક્ષયંકરઃ, મંગલાનાં ચ સર્વેષાં, પ્રથમ ભવતિ મંગલમ્. ૨. ૐ હ્રીં શ્રીં જયે વિજયે, અર્હં પરમાત્મને નમઃ, કમલપ્રભસૂરીન્દ્રો, ભાષતે જિનપંજરમ્. ૩. એકભક્તોપવાસેન, ત્રિકાલં યઃ, પઠેદિદમ્, મનોડભિલષિતં સર્વં, ફલં સ લભતે ધ્રુવમ્. ૪. ભૂશય્યા–બ્રહ્મચર્યેણ, ક્રોધ–લોભવિવર્જિતઃ, દેવતાગ્રે પવિત્રાત્મા, ષણ્માસૈર્લભતે ફલમ્. ૫. અર્હન્તં સ્થાપયેન્મૂ-

ર્શિર્ન, સિદ્ધં ચક્ષુર્લલાટકે, આચાર્યં શ્રોત્રયોર્મધ્યે, ઉપાધ્યાયં તુ નાસિકે. ૬. સાધુવૃન્દં મુખસ્યાગ્રે, મનઃશુદ્ધિ વિધાય ચ, સૂર્ય-ચન્દ્રનિરોધેન, સુધીઃ સર્વાર્થ-સિદ્ધયે. ૭. દક્ષિણે મદનદ્વેષી, વામપાર્શ્વે સ્થિતો જિનઃ, અંગસંધિષુ સર્વજ્ઞઃ, પરમેષ્ઠી શિવંકરઃ. ૮. પૂર્વાશાં ચ જિનો રક્ષે-દાગ્નેયીં વિજિતેન્દ્રિયઃ, દક્ષિણાશાં પરંબ્રહ્મ, નૈર્ઋતીં ચ ત્રિકાલવિત્. ૯. પશ્ચિમાશાં જગન્નાથો, વાયવ્યાં પરમેશ્વરઃ, ઉત્તરાં તીર્થકૃત્ સર્વામીશાનેઽપિ નિરંજનઃ. ૧૦. પાતાલં ભગવાનર્હન્નાકાશં પુરુષોત્તમઃ, રોહિણિપ્રમુખા દેવ્યો, રક્ષંતુ સકલં કુલમ્. ૧૧. ઋષભો

મસ્તકં રક્ષેદજિતોઽપિ વિલોચને, સંભવઃ કર્ણયુગલેઽભિનન્દનસ્તુ નાસિકે. ૧૨. ઓષ્ઠૌ શ્રીસુમતી રક્ષે-દ્દન્તાન્ પદ્મપ્રભો વિભુઃ, જિહ્વાં સુપાર્શ્વદેવોઽયં, તાલુ ચન્દ્રપ્રભાભિધ. ૧૩. કંઠં શ્રીસુવિધી રક્ષેદ્, હૃદયં શ્રીસુશીતલઃ, શ્રેયાંસો બાહુ યુગલં, વાસુપુજ્યઃ કરદ્વયમ્. ૧૪. અંગુલીર્વિમલો રક્ષે-દનન્તોઽસૌ નખાનપિ, શ્રીધર્મોઽપ્યુદરાસ્થીનિ, શ્રીશાન્તિર્નાભિમંડલમ્. ૧૫. શ્રીકુંથુર્ગુહ્યકં રક્ષે-દરો લોમકટીતટમ્, મલ્લિરૂરૂપૃષ્ઠવંશં, જંઘે ચ મુનિસુવ્રતઃ. ૧૬. પાદાંગુલીર્નમી રક્ષે-ચ્છ્રીનેમિશ્ચરણદ્વયમ્ શ્રીપાર્શ્વનાથઃ સર્વાંગં, વર્ધમાનશ્ચિદાત્મકમ્. ૧૭. પૃથિવી-

જલતેજસ્ક. વાય્વાકાશમયં જગત્ રક્ષે-
દશેષપાપેભ્યો, વીતરાગો નિરંજનઃ. ૧૮.
રાજદ્વારે શ્મશાને ચ, સંગ્રામે શત્રુસંકટે
વ્યાઘ્ર-ચૌરાગ્નિ-સર્પાદિભૂત-પ્રેતભયાશ્રિતે.
૧૯. અકાલે મરણે પ્રાપ્તે, દારિદ્રયા-
પત્સમાશ્રિતે, અપુત્રત્વે મહાદુઃખે, મુર્ખ
ત્વે રોગપીડિતે. ૨૦. ડાકિની–શાકિનિ-
ગ્રસ્તે. મહાગ્રહગણાર્દિતે, નદ્યુત્તારેઽધ્વ-
વૈષમ્યે, વ્યસને ચાપદિ સ્મરેત્. ૨૧.
પ્રાતરેવ સમુત્થાય, યઃ સ્મરેજ્જિનપં-
જરમ્, તસ્ય કિંચિદ્ ભયં નાસ્તિ,
લભતે સુખસંપદઃ. ૨૨. જિનપંજરના-
મેદં, યઃ સ્મરેદનુવાસરમ્, કમલપ્રભસૂ-
રીન્દ્ર–શ્રિયં સ લભતે નરઃ. ૨૩. પ્રાતઃ

સમુત્થાય પઠેત્ કૃતજ્ઞો, યઃ સ્તોત્રમેત-જ્જિનપંજરસ્ય, આસાદયેચ્છ્રીકમલપ્ર-ભાખ્યં, લક્ષ્મીમનોવાંછિતપૂરણાય. ૨૪. શ્રીરૂદ્રપલ્લીયવરેણ્યગચ્છે, દેવપ્રભાચાર્ય-પદાબ્જહંસઃ, વાદીન્દ્રચૂડામણિરેપ જૈનો, જીયાદ્ ગુરૂઃ શ્રીકમલપ્રભાખ્યઃ. ૨૫.

શ્રી ગ્રહશાંતિ સ્તોત્રમ્

જગદ્‌ગુરું નમસ્કૃત્ય, શ્રુત્વા સદ્‌ગુરુ-ભાપિતમ્. ગ્રહશાન્તિં પ્રવક્ષ્યામિ, ભવ્યા-ના સુખહેતવે. ૧. જન્મલગ્ને ચ રાશૌ ચ. યદા પિડન્તિ ખેચરા , તદા સંપૂ-જયેદ્ધીમાન્ ખેચરૈઃ સહિતાન્ જિનાન્. ૨. પુષ્પૈર્ગન્ધૈર્ધૂપદીપૈઃ. ફલ-નૈવેદ્યસંયુતૈઃ,

વર્ણસદૃશદાનૈશ્ચ, વસ્ત્રૈશ્ચ દક્ષિણાન્વિતૈઃ
૩. પદ્મપ્રભસ્ય માર્તંડ-શ્ચન્દ્રશ્ચન્દ્રપ્રભ-
સ્ય ચ, વાસુપૂજ્યો ભૂસુતશ્ચ, બુધોપ્યષ્ટ
જિનેશ્વરાઃ. ૪. વિમલાનન્તધર્માઽરાઃ,
શાન્તિઃ કુંથુર્નમિસ્તથા, વર્ધમાનો
જિનેન્દ્રાણાં, પાદપદ્મે બુધો ન્યસેત્.
૫. ઋષભાજિતસુપાર્શ્વા-શ્ચાભિનન્દન
શીતલૌ, સુમતિઃ સંભવસ્વામી, શ્રેયાં-
સશ્ચ બૃહસ્પતિઃ. ૬. સુવિધેઃ કથિતઃ
શુક્રઃ, સુવ્રતસ્ય શનૈશ્ચરઃ, નેમિનાથસ્ય
રાહુઃ સ્યાત્, કેતુઃ શ્રીમલ્લિપાર્શ્વયોઃ. ૭.
જિનાનામગ્રતઃ કૃત્વા, ગ્રહાણાં શાન્તિ-
હેતવે, નમસ્કારશતં ભક્ત્યા, જપેદષ્ટો-
ત્તરં શતમ્. ૮. ભદ્રબાહુરુવાચૈવં, પંચમઃ

શ્રુતકેવલી, વિદ્યાપ્રવાદતઃ પૂર્વાદ્, ગ્રહ-
શાન્તિવિધિં શુભમ્ ૯.

ૐ હ્રીં શ્રીં ગ્રહાશ્ચન્દ્રસૂર્યાંગારકબુધ
બૃહસ્પતિશુક્રશનૈશ્ચરરાહુકેતુસહિતાઃ ખેટા
જિનપતિપુરતોઽવતિષ્ઠન્તુ. મમ ધનધાન્ય-
જય-વિજય-સુખ-સૌભાગ્ય-ધૃતિ-કીર્તિ
કાન્તિ-શાન્તિ-તુષ્ટિ-પુષ્ટિ-બુદ્ધિ-લક્ષ્મી-
ધર્માર્થકામદાઃ સ્યુઃ સ્વાહા.

---

૨૪ શ્રી પાર્શ્વનાથસ્ય મન્ત્રા-
ધિરાજસ્તોત્રમ્

શ્રી પાર્શ્વઃ પાતુ વો નિત્યં, જિનઃ
પરમશંકરઃ, નાથઃ પરમશક્તિશ્ચ, શરણ્યઃ

સર્વકામદઃ. ૧. સર્વવિઘ્નહરઃ સ્વામી,
સર્વસિદ્ધિપ્રદાયકઃ. સર્વસત્ત્વહિતો યોગી.
શ્રીકરઃ પરમાર્થદઃ. ૨. દેવદેવઃ સ્વયં-
સિદ્ધ-શ્ચિદાનન્દમયઃ શિવઃ, પરમાત્મા
પરબ્રહ્મ, પરમઃ પરમેશ્વરઃ. ૩. જગન્નાથઃ
સુરજ્યેષ્ઠો, ભૂતેશઃ પુરુષોત્તમઃ, સુરેન્દ્રો
નિત્યધર્મશ્ચ, શ્રીનિવાસઃ શુભાર્ણવઃ. ૪.
સર્વજ્ઞઃ સર્વદેવેશઃ, સર્વદઃ સર્વગોત્તમઃ
સર્વાત્મા સર્વદર્શી ચ, સર્વવ્યાપી
જગદ્ગુરુઃ. ૫. તત્ત્વમૂર્તિઃ પરાદિત્યઃ,
પરબ્રહ્મપ્રકાશકઃ, પરમેન્દુઃ પરપ્રાણઃ,
પરમામૃતસિદ્ધિદઃ. ૬. અજઃ સનાતનઃ
શમ્ભુરીશ્વરશ્ચ સદાશિવઃ. વિશ્વેશ્વરઃ
પ્રમોદાત્મા, ક્ષેત્રાધીશઃ શુભપ્રદઃ. ૭. સાકા-

શ્ચ નિરાકારઃ, સકલો નિષ્કલોઽવ્યયઃ, નિર્મમો નિર્વિકારશ્ચ, નિર્વિકલ્પો નિરામયઃ. ૮. અમરશ્ચાજરોઽનન્ત, એકોઽનન્ગઃ શિવાત્મકઃ. અલક્ષ્યશ્ચાપ્રમેયશ્ચ, ધ્યાનલક્ષ્યો નિરંજનઃ. ૧. ૐકારાકૃતિરવ્યક્તો, વ્યક્તરુપસ્રયીમયઃ, બ્રહ્મદ્વયપ્રકાશાત્મા. નિર્ભયઃ પરમાક્ષરઃ. ૧૦. દિવ્યતેજોમયઃશાન્તઃપરામૃતમયોઽચ્યુતઃ આદ્યોઽનાદ્યઃ પરેશાનઃ, પરમેષ્ઠી પરઃ પુમાન્. ૧૧. શુદ્ધસ્ફટિકસંકાશઃ.સ્વયંભૂઃ પરમાચ્યુતઃ, વ્યોમાકારસ્વરુપશ્ચ, લોકાઽલોકાવભાસકઃ. ૧૨. જ્ઞાનાત્મા પરમાનન્દઃ, પ્રાણારુઢો મનઃસ્થિતિઃ મનઃસાધ્યો મનોધ્યેયો, મનોદૃશ્યઃ પરા-

પરઃ. ૧૩. સર્વતીર્થમયો નિત્યઃ, સર્વ-
દેવમયઃ પ્રભુઃ, ભગવાન્ સર્વતત્ત્વેશઃ,
શિવશ્રીસૌખ્યદાયકઃ. ૧૪. ઇતિ શ્રીપા-
ર્શ્વનાથસ્ય, સર્વજ્ઞસ્ય જગદ્ગુરોઃ, દિવ્ય-
મષ્ટોત્તરં નામ-શતમત્ર પ્રકીર્તિતમ્. ૧૬.
પવિત્રં પરમં ધ્યેયં, પરમાનન્દદાયકમ્,
ભુક્તિમુક્તિપ્રદં નિત્યં, પઠતે મંગલ-
પ્રદમ્. ૧૬. શ્રીમત્પરમકલ્યાણ-સિદ્ધિદઃ
શ્રેયસેઽસ્તુ વઃ, પાર્શ્વનાથજિનઃ શ્રીમાન્
ભગવાન્ પરમઃ શિવઃ ૧૭. ધરણેન્દ્ર-
ફણચ્છત્રા-લંકૃતો વઃ શ્રિયં પ્રભુઃ, દદ્યાત્
પદ્માવતીદેવ્યા, સમધિષ્ઠિતશાસનઃ ૧૮
ધ્યાયેત્ કમલમધ્યસ્થં-શ્રીપાર્શ્વંજગદી-
શ્વરમ્. ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ક્લીઁ સમાયુક્તં, કેવલ-

જ્ઞાનભાસ્કરમ્ ૧૯. પદ્માવત્યાન્વિતં વામે, ધરણેન્દ્રેણ દક્ષિણે. પરિતોઽષ્ટદલસ્થેન. મન્ત્રરાજેન સંયુતમ્. ૨૦ અષ્ટપત્રસ્થિતૈ પંચ—નમસ્કારૈસ્તથા ત્રિભિ. જ્ઞાનાદ્યૈર્વેષ્ટિત નાથં, ધર્માર્થકામમોક્ષદમ્ ૨૧. શતષોડશદલારૂઢં, વિદ્યાદેવીભિરન્વિતમ્. ચતુર્વિંશતિપત્રસ્થં, જિનં માતૃસમાવૃતમ્. ૨૨. માયાવેષ્ટત્રયાગ્રસ્થં, ક્રોંકારસહિતં પ્રભુમ્. નવગ્રહાવૃતં દેવં, દિક્પાલૈર્દશભિર્વૃતમ્ ૨૩. ચતુષ્કોણેષુ મન્ત્રાદ્ય—ચતુર્બીજાન્વિતૈર્જિનૈઃ. ચતુરષ્ટદશદ્વીતિ. દ્વિધાંકસંજ્ઞકૈર્યુતમ્. ૨૪ દિક્ષુ ક્ષકારયુક્તેન, વિદિક્ષુ લાંકિતેન ચ. ચતુરસ્રેણ વજ્રાઙ્ક—ક્ષિતિતત્ત્વે પ્રતિષ્ઠિતમ્. ૨૫

શ્રીપાર્શ્વનાથમિત્યેવં, યઃ સમારાધયે-જ્જિનમ્, તં સર્વપાપનિર્મુક્તં, ભજતે શ્રીઃ શુભપ્રદા. ૨૬. જિનેશઃ પૂજિતો ભક્ત્યા, સંસ્તુતઃ પ્રસ્તુતોઽથવા. ધ્યાત-સ્ત્વં, યૈઃ ક્ષણં વાપિ, સિદ્ધિસ્તેષાં મહો-દયા. ૨૭. શ્રીપાર્શ્વમન્ત્રરાજન્તે, ચિન્તા-મણિગુણાસ્પદમ્. શાન્તિપુષ્ટિકરં નિત્યં. ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશનમ્. ૨૮. ઋદ્ધિ-સિદ્ધિ-મહાબુદ્ધિ-ધૃતિ—શ્રી-કાન્તિ-કીર્ત્તિદમ્. મૃત્યુંજયં શિવાત્માનં, જપન્નાનન્દિતો જનઃ. ૨૯. સર્વકલ્યાણપૂર્ણઃ સ્યાદ્, જરામૃત્યુવિવર્જિતઃ. અણિમાદિમહા-સિદ્ધિં, લક્ષજાપેન ચાપ્નુયાત્. ૩૦ પ્રાણા-યામમનોમન્ત્ર-યોગાદમૃતમાત્મનિ. ત્વા-

માત્માનં શિવં ધ્યાત્વા, સ્વામિન્! સિધ્યન્તિ જન્તવઃ. ૩૧ હર્ષદઃ કામદશ્ચેતિ રિપુઘ્નઃ સર્વસૌખ્યદ.. પાતુ વઃ પરમાનન્દલક્ષણઃ સંસ્મૃતો જિનઃ. ૩૨ તત્ત્વરૂપમિદં સ્તોત્રં. સર્વમંગલસિદ્ધિદમ્. ત્રિસન્ધ્યં યઃ પઠેન્નિત્યં, નિત્યં પ્રાપ્નોતિ સ શ્રિયમ્. ૩૩

શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો મોટો રાસ.

(ઢાળ પહેલી)

વીર જિણેસર-ચરણ-કમલ,—કમલા-કય-વાસો, પણમવિ પભણિસુ સામિ, સાર ગોયમ-ગુરૂ ગમો, મણુ તણુ વયણુ એકત્ત કરવી, નિસુણો સો ભવિયા!, જિમ નિવસે તુમ દેહ

ગેહ, ગુણ ગણ ગહગહિઆ. ૧. જંબુદ્દીપ સિરિ–ભરહ–ખિત્ત, ખોણી–તલ મંડણ; મગધ-દેસ સેણિય નરેસ, રિઉ-દલ-બલ-ખંડણ; ધણવર ગુબ્વર નામ ગામ, જહિં ગુણગણ સજ્જા; વિપ્પ વસે વસુભૂઈ તત્થ, તસુ પુહવી ભજ્જા. ૨. તાણ પુત્ત સિરિઇંદભૂઇ, ભૂવલય પસિદ્ધો, ચઉદહ વિજ્જા વિવિહ રૂવ, નારી રસ વિદ્ધો (લુદ્ધો); વિનય વિવેક વિચાર સાર, ગુણગણહ મનોહર, સાત હાથ સુપ્રમાણ દેહ. રૂપે રંભાવર. ૩. નયણ વયણ કર ચરણ જિણવિ, પંકજ જળે પાડિઅ, તેજે તારા ચંદ સૂર, આકાશ ભમાડિય; રૂવે મયણ અનંગ કરવી. મેલ્હિઓ નિરધાડિઅ; ધીરમેં મેરૂ ગંભીર સિંધુ, ચંગિમ ચય ચાડિઅ. ૪. પેખવિ નિરુવમ રૂવ જાસ, જણ જંપે કિંચિઅ; એકાકી કલિભીત ઇથ્થ, ગુણ મેહલ્યા સંચિઅ; અહવા

નિશ્ચે પુન્ન-જમ્મ, જિણવર ઈણે ઓચિઅ, રભા પઉમા ગૌરી ગગા ગતિ, હા વિધિ વચિઅ ૫ નહિ બુધ નહિ ગુરૂ કવિ ન કોઈ, જસુ આગળ રહીઓ, પચ-સયા ગુણપાત્ર છાત્ર, હીડે પરિવરીઓ, કરે નિરતર યજ્ઞ-કર્મ, મિથ્યામતિ મોહિઅ, ઈણે છલિ હોસે ચરમ નાણ, દમણ વિસોહિઅ ૬

[વસ્તુછદ] જબૂદીવહ, જબૂદીવહ, ભરહેવાસમિ, ભૂમિ-તલ-મડણ મગધદેસ, સેણિય-નરેસર, વર ગુબ્બર ગામ તિહા, વિપ્પવસે વસુભૂઈ સુદર, તસુ ભજ્જા પુહવી, સયલ ગુણગણ રૂવનિહાણ, તાણ પુત્ત વિજ્જાનિલો, ગોયમ અતિહિ સુજાણ ૭

-(ઢાળ બીજી,-ભાષા) ચરમ-જિણેસર કેવલ-નાણી, ચઉવ્વિહ સઘ પઈટ્ઠા જાણી, પાવાપુરી

સામી સંપત્તો, ચઉ-વિહ દેવ-નિકાયહિ જુત્તો. ૮ દેવે સમવસરણ તિહાં કીજે, જિણદીઠે મિથ્યામતિ ખીજે; ત્રિભુવન-ગુરૂ સિંહાસણે બેઠા, તતખિણ મોહ દિગતે પઈઠ્ઠા. ૯. ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, જાએ નાઠા જિમ દિન ચૌરા; દેવ-દુંદુભિ આકાશે વાજે, ધર્મ નરેસર આવ્યા ગાજે. ૧૦ કુસુમ વૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા, ચઉસઠ ઈંદ્ર જસુ માગે સેવા; ચામર છત્ર શિરોવરિ સોહે, રૂપેહી જિણવર જગ સહુ મોહે (સંમોહે) ૧૧. ઉપ-સમ રસભર ભરી વરસંતા, યોજન વાણી વખાણ કરંતા; જાણિઅ વર્ધમાન જિન પાયા, સુર નર કિન્નર આવે રાયા. ૧૨. કાંતિ સમૂહે ઝલઝલકંતા, ગયણ વિમાણે રણરણકંતા; પેખવિ ઈંદભૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અમ્હ યજ્ઞ હોવંતે. ૧૩. તીર તરંડક જિમ તે વહતા, સમવસરણ પુહતા ગહ-

ગહતા, તો અભિમાને ગોયમ જપે, તિણે (ઇણે) અવસરે કોપે તણુ કપે ૧૪ મૂઢા લોક અજાણ્યા બોલે, સુર જાણુતા ઇમ કાંઈ ડોલે, મૂ (મુજ) આગળ કો જાણ ભણીજે, મેરુ અવર કિમ ઉપમા દીજે ૧૫

[વસ્તુછંદ] વીર જિણવર, વીર જિણવર, નાણુસંપન્ન, પાવાપુરી સુરમહિઅ, પત્ત નાહ સંસાર-તારણ, તિહિં દેવેહિં નિમ્મવિઅ, સમોવસરણ બહુ સુખકારણ, જિણવર જગ ઉજ્જોઅ કર, તેજે કરી દિણકર, સિંહાસણે સામી ઠવ્યો, હુઓ સુજય જયકાર ૧૬

(ઢાળ ત્રીજી-ભાષા) તવ ચડિઓ ઘણ માન ગજે, ઇંદિભૂઈ ભૂદેવ તો, હુંકારો કરી સંચરીઓ, કવણુસુ જિણવર દેવ તો ૧૭ યોજન ભૂમિ સમોસરણ, પેખે પ્રથમારંભતો, દહ દિસિ

દેખે વિવિધ વધુ, આવંતી સુર રંભ તો. ૧૮. મણિમય તોરણ દંડ ધ્વજ, કોસીસે નવ ઘાટ તો, વૈર વિવર્જિત જંતુ-ગણ, પ્રાતિહારજ આઠ તો. ૧૯. સુર નર કિન્નર અસુર વર, ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી રાય તો; ચિત્તે ચમકિય ચિંતવે એ, સેવંતા પ્રભુ-પાય તો. ૨૦ સહસકિરણ સમ વીરજિણ, પેખવિ રૂપ વિશાલ તો; એહ અસંભવ સંભવે એ, સાચો એ ઇંદ્રજાલ તો. ૨૧. તવ બોલાવે ત્રિજગ ગુરૂ, ઇંદભૂઇ નામેણ તો; શ્રીમુખે સંશય સામિ સવે, ફેડે વેદ પએણ તો. ૨૨. માન મેલ્હી મદ ઠેલી કરી, ભક્તિએ નામે શીષ તો; પંચ સયાંશું વ્રત લીઓ એ, ગોયમ પહેલો સીસ તો. ૨૩. તવ બંધવ સંજમ સુણવી કરી, અગનિભૂઇ આવેય તો; નામ લેઇ આભાસ કરે, તે પણ પ્રતિબોધેય તો. ૨૪. ઇણે અનુક્રમે ગણહર રયણ,

ચાખ્યા વીરે અગ્યાર તો, તત્ર ઉપદેશે ભુવનગુરુ, સંયમ શુ વ્રત બાર (ધાર) તો ૨૫ બિહુ ઉપવાસે પારણું એ, આપણુપે વિહરત તો, ગોયમ સંયમ જગ સયલ, જયજયકાર કરત તો ૨૬

[વસ્તુછંદ] ઇદભૂઇઅ, ઇદભૂઇઅ ચડિઅ બહુમાને, હુંકારો કરી કંપતો, સમોસરણે પહોતો તુરંત, ઇહ સંસા સામિ સવે, ચરમ-નાહ ફેડે ફુરંત, બોધિબીજ સંજાય મને, ગોયમ ભવહ વિરત્ત, દિક્ખ લેઇ સિક્ખા સહિઅ, ગણહર પય સંપત્ત ૨૭

(ઢાળ ચોથી-ભાષા) આજ હુઓ સુવિહાણુ આજ પચેલિમા પુણ્ય ભરો, દીઠા ગોયમ સામિ, જે નિઅનયણે અમિય ભરો ૨૮ સિરિ ગોયમ ગણધાર, પંચસયા મુનિ પરિવરિય, ભૂમિય કરિય વિહાર, ભવિયણને પડિબોહ કરે ૨૯ સમ-

વસરણ મઝાર, જે જે સંશય ઉપજે એ; તે તે પર ઉપકાર, કારણ પૂછે મુનિ–પવરો. ૩૦ જિહાં જિહાં દીજે દિખ્ખ, તિહાં તિહાં કેવલ ઉપજે એ; આપ કન્હે અણહુંત, ગોયમ દીજે દાન ઇમ. ૩૧ ગુરૂ ઉપરિ ગુરૂ ભત્તિ, સામિ ગોયમ ઉપન્નિ; ઇણિ છળ કેવલનાણ, રાગજ રાખે રંગ ભરે. ૩૨ જો અષ્ટાપદ–સેલ, વંદે ચડી ચઉવીસ જિણ; આતમ લબ્ધિ વસેણ, ચરમ સરીરી સોય મુનિ. ૩૩. ઇય દેસણ નિસુણેવિ, ગોયમ ગણહર સંચલિય; તાપસ પન્નરસએણ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ. ૩૪. તપ સોસિય નિય અંગ, અમ્હ સગતિ નવિ ઉપજે એ; કિમ ચડસે દઢકાય ?, ગજ જિમ દિસે ગાજતો એ. ૩૫ ગિરૂઓ એણે અભિમાન, તાપસ જો મને ચિંતવે એ; તો મુનિ ચડિઓ વેગ, આલંબવી દિનકર–

કિરણુ ૩૬ કચણુ મણિ નિપ્પન્ન, ઠ ડ કલસ ધજ વડ સહિઅ, પેખવિ પરમાણુંદ, જિણુહર ભરતેમર વિહિઅ ૩૭ નિય નિય કાય પ્રમાણુ, ચઉદિસિ મ ઠિઅ જિણુહ બિંબ, પણુમવિ મન ઉલ્હાસ, ગોયમ ગણુહર તિહા વસિય ૩૮ વઈર-સ્વામીનો જીવ તિર્યંગ્જૂભક દેવ તિહા, પ્રતિ-બોધે પુંડરીક, કંડરીક અધ્યયન ભણી ॥૩૯॥ વળતા ગોયમ-સામી, સવિ તાપસ પ્રતિબોધ કરે, લેઈ આપણે સાથ, ચાલે જિમ જૂથાધિ-પતિ ॥ ૪૦ ॥ ખીર ખાંડ ઘૃત આણી, અમિઅ-વૂઠ અંગુઠ ઠવિ, ગોયમ એકણુ પાત્ર, કરાવે પારણુ સવિ ॥ ૪૧ ॥ પંચસયા શુભ ભાવિ, ઉજ્જવળ ભરિયો ખીર મીસે, સાચા ગુરૂ સંયોગે, ક્વળ તે કેવળ રૂપ હુઆ ॥ ૪૨ ॥

પંચસયાં જિણ નાહ, સમવસરણ પ્રાકાર ત્રય;
પેખવિ કેવલ નાણ, ઉપન્નૂ ઉજ્જોયકર ॥ ૪૩ ॥
જાણે જિણહિ પીયૂષ, ગાજંતી ઘણ મેઘ જિમ;
જિણવાણી નિસુણેવિ, નાણી હુઆ પંચસયા
॥ ૪૪ ॥.

[વસ્તુછંદ] ઇણે અનુક્રમે ઇણે અનુક્રમે, નાણસંપન્ન, પન્નરહ સય પરિવરિય; હરિઅ હુરિઅ જિણનાહ વંદઇ; જાણવિ જગગુરૂ વયણ, તીણ નાણ અપ્પાણ નિંદઇ; ચરમ જિણેસર તવ ભણે, ગોયમ મ કરિસ ખેઉ, છેહ જઇ આપણ સહી, હોસ્યું તુલ્લા ખેઉ ૪૫.

(ઢાળ પાંચમી–ભાષા) સામિઓ એ વીર જિણંદ, પુનિમચંદ જિમ ઉલ્લસિય; વિહરિઓએ ભરહવાસમ્મિ. વરસ બહોંતેર સંવસીય; ઠવતો એ કણય પઉમેસું, પાય–કમળ સંઘહિ સહિય

આવીઓ એ નયણાનંદ, નયર પાવાપુરી સુર-મહિય ૪૬ પેખીઓ એ ગોયમસામિ, દેવશર્મા પડિબોહ કરે, આપણો એ ત્રિશલાદેવીનંદન, પહોતો પરમ-પએ, વળતા એ દેવ આકાશિ, પેખવી જાણ્યો જિણુ સમે એ, તો મુનિએ મને વિખવાદ, નાદ ભેદ જિમ ઉપનો એ ૪૭ કુણ સમે એ સામિય દેખી, આપ કન્હે હુ ટાળિઓ એ, જાણતો એ તિહુઅણ-નાહ !, લોક વ્યવહાર ન પાલીઓએ અતિ ભલુ એ કીધેલુ સામિ જાણ્યુ કેવલ માગશે એ, ચિંતવ્યુ એ બાળક જેમ, અહવા કેડે લાગશે એ ૪૮ હુ કિમ એ વીર જિણંદ, ભગતે ભોળો ભોળવ્યો એ, આપણો એ અવિહડ નેહ, નાહ ન સ પે સાચવ્યો એ, સાચો એહ તુંહી વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલીઓ એ, તિણ સમે એ ગોયમ ચિત્ત, રાગ

વિરાગે વાળીઓ એ ૪૯. આવતું એ જે ઉલટ, રહેતું રાગે સાહિયું એ; કેવલ એ નાણ ઉપ્પન્ન, ગોયમ સહજ ઉપાઇયું એ; ત્રિભુવન એ જય-જયકાર, કેવળ મહિમા સુર કરે એ; ગણધર એ કરે વખાણ, ભવિયણ ભવ જિમ નિસ્તરે એ. ૫૦.

[વસ્તુછંદ] પઢમ ગણહર પઢમ ગણહર, વરિસ પચાસ ગિહવાસે સંવસિઅ, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિઅ, સિરિ કેવળનાણ પુણ, બાર વરસ તિહુઅણ નમંસિઅ; રાજગૃહિ નયરી ઠવ્યો, બાણું વય વરસાઉ; સામી ગોયમ ગુણનીલો, હોસ્યે શિવપુર ઠાઉ. ૫૧.

(ઢાળ છઠ્ઠી–ભાષા) જિમ સહકારે કોયલ ટહુકે, જિમ કુસુમહ વને પરિમળ મહેકે, જિમ ચંદન સુગંધનિધિ, જિમ ગંગાજળ લહેરે લહકે,

જિમ કણયાચળ તેજે ઝળકે, તિમ ગોયમ સોભા-
ગનિધિ પર જિમ માનસરોવર નિવસે હંસા,
જિમ સુરતરૂ શિરે કણયવતંસા, જિમ મહુયર
ગજીવ વને, જિમ રયણાયર રયણે વિલસે, જિમ
અંબર તારાગણ વિકસે તિમ ગોયમ ગુણ કેલિ-
વને ૫૩ પુનિમ દિન (નિશિ) જિમ સસહર
સોહે, સુર તરૂ મહિમા જિમ જગ મોહે, પૂરવ
દિસે જિમ સહસકરો, પંચાનન જિમ ગિરિવર
ગાજે [રાજે] નરવઈ ઘરે જિમ મયગલ છાજે [ગાજે]
તિમ જિનશાસન મુનિ–પવરો ૫૪ જિમ સુર-
તરૂવર સોહે શાખા, જિમ ઉત્તમ મુખે મધુરી
ભાષા, જિમ વન કેતકી મહમહે એ જિમ
ભૂમિપતિ ભુય–બળ ચમકે, જિમ જિનમંદિર
ઘંટા રણકે, તિમ ગોયમ લબ્ધે ગહગહે એ ૫૫
ચિંતામણિ કર ચઢીયું આજ, સુરતરૂ સારે

વંછિત કાજ, કામકુંભ સો વસિ હુઆ એ. કામગવી પૂરે મનકામીય, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામીય, સામિ ગોયમ અણુસરો એ. ૫૬. પ્રણવાક્ષર પહેલો પભણીજે, માયા બીજ શ્રવણ નિસુણીજે, શ્રીમુખે (શ્રીમતી) શોભા સંભવેએ. દેવહ ધુરિઅરિહંત નમીજે, વિનય પહુ ઉવજઝાય થુણીજે, ઇણે મંત્રે ગોયમ નમો એ. ૫૭. પરઘર વસતાં કાંઈ કરીજે, દેશ દેશાંતર કાંઇ ભમીજે, કવણ કાજ આયાસ કરો. પ્રહ ઊઠી ગોયમ સમરીજે, કાજ સમગ્ગહ તતખિણ સીઝે, નવ નિધિ વિલસે તાસ ઘરે. ૫૮. ચઉદહસે ચઉદસય બારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણધર કેવળ દિવસે કિયો કવિત ઉપગાર પરો. આદિ મંગળ એહ ભણીજે, પરવ મહોત્સવ પહિલો દીજે, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૫૯. ધન્ય માતા જેણે ઉદરે ધરિયા, ધન્ય

પિતા જિણુ કુળે અવતરિયા, ધન્ય સદ્ગુરૂ જિણે દિક્ખિયા એ વિનયવંત વિદ્યાભંડાર, જસ ગુણુ પુહવી ન લબ્ભે પાર, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો (વડ જિમ શાખા વિસ્તરેશે) ૬૦ ગૌતમ-સ્વામીનો રાસ ભણીજે, ચઉવિહ સંઘ રલિયાયત કીજે, સયલ સંઘ આણંદ કરો કુંકુમ ચંદન છડો દેવરાવો, માણેક મોતીના ચોક પુરાવો, રયણ સિંહાસન બેસણું એ ૬૧ તિહાં બેસી ગુરૂ દેશના દેસે, ભવિક જીવના કારજ સરસે, ઉદયવંત વિજયભદ્ર મુનિ એમ ભણે એ ગૌતમ-સ્વામી તણો એ રાસ, ભણતા સુણતા લીલ વિલાસ, સાસય સુખ નિધિ સંપજે એ, વિદ્યાવંત ગુરૂ વીનવે એ ૬૨ એહ રાસ જે ભણે ભણાવે, વર મયગળ લચ્છી ઘર આવે, મનવાંછિત આશા ફલે એ ૬૩

સાધર્મિકં સંઘ-સપર્યયેતિ;
કૈવલ્ય-વસ્ત્રં પ્રદદૌ મુનીનાં,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે. ૭
શિવં ગતે ભર્તરિ વીર-નાથે,
યુગ-પ્રધાનત્વમિહૈવ મત્વા;
પટ્ટાભિષેકો વિદધે સુરેન્દ્રૈઃ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે. ૮
ત્રૈલોક્ય-બીજં પરમેષ્ઠિ બીજં,
સદ્ધ્યાન-બીજં જિનરાજ-બીજમ્;
યન્નામ ચોક્તં વિદધાતિ સિદ્ધિં,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે. ૯
શ્રી ગૌતમસ્યાષ્ટકમાદરેણ,
પ્રબોધ-કાલે મુનિ-પુઙ્ગવા યે;
પઠન્તિ તે સૂરિપદં સદૈવા-
ઽઽનન્દં લભન્તે સુતરાં ક્રમેણ. ૧૦

શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો છંદ.

વીર જિનેશ્વર કેરો શિષ્ય, ગૌતમ નામ જપો નિશદિન, જો કીજે ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિલસે નવે નિધાન ૧ ગૌતમ નામે ગિરિવર ચઢે, મનવાંછિત હેલા સંપજે, ગૌતમ નામે નાવે રોગ, ગૌતમ નામે સર્વ સંજોગ ૨ જે વૈરી વિરુઆ વંકડા, તસ નામે નાવે ઢુંકડા, ભૂત પ્રેત નવિ મંડે પ્રાણ, તે ગૌતમના કરૂં વખાણ ૩ ગૌતમ નામે નિર્મળ કાય, ગૌતમ નામે વાધે આય, ગૌતમ-જિનશાસન શણગાર, ગૌતમ નામે જયજયકાર, ૪ શાલ દાલ સુરહા ઘૃત ગોળ મનવાંછિત કાપડ તંબોળ, ઘરશું ઘરણી નિર્મળ ચિત્ત, ગૌતમ નામે પુત્ર વિનીત ૫ ગૌતમ ઉદયો અવિચળ ભાણ, ગૌતમ નામ જપો જગ જાણ, મોટા મંદિર મેરુ સમાન, ગૌતમ નામે

સફળ વિહાણુ. ૬. ઘર મયગલ ઘોડાની જોડ, વારૂ પહોંચે વંછિત કોડ, મહિયલ માને મ્હોટા રાય, જો તુઠે ગૌતમનાં પાય. ૭. ગૌતમ પ્રણમ્યા પાતક ટળે, ઉત્તમ નરની સંગત મળે, ગૌતમ નામે નિર્મળ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વાધે વાન. ૮. પુણ્યવંત અવધારે સહુ, ગુરુ ગૌતમના ગુણ છે બહુ, કહે **લાવણ્ય** સમય કર જોડ, ગૌતમ તુઠે સંપત્તિ કોડ. ૯.

વિધિઓ

૧ સામાયિક લેવાનો વિધિ.

સામાયિક કરવામાં જોઇતી વસ્તુઓ.

૧ શુદ્ધ વસ્ત્ર, ૨ કટાસણું, ૩ મુહપત્તિ, ૪ ચરવળો, ૫ સાપડો, ૬ પુસ્તક, ૭ ઘડી, ૮ નવકારવાળી.

પ્રથમ શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી, ઉંચે આસને સ્થાપનાચાર્ય અથવા પુસ્તક સાપડા પર મૂકવુ પછી જમણો હાથ પુસ્તક સામે રાખી, નવકાર૦ પચિંદિય૦ કહીને સ્થાપનાજી સ્થાપવા, પછી ખમાસમણ દઈને ઇરિયાવહિયા૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારીને (નમો અરિહંતાણં કહીને) પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ,ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહુ ? ઇચ્છ" એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક સદિસાહુ ? ઇચ્છ" કહી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક ઠાઉ ? ઇચ્છ" કહી બે

હાથ જોડી એક નવકાર ગણી "ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી," કહેવું, પછી ગુરૂ અથવા વડિલ હોય તો તે 'કરેમિ ભંતે' સૂત્ર બોલે અને ન હોય તો આપણે બોલવું પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! બેસણે સંદિસાહું? ઇચ્છં' કહી, ખમાસમણ દઇ 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્? બેસણે ઠાઉં? ઇચ્છં' કહી, ખમાસમણ દઇ 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સજ્ઝાય સંદિસાહું? ઇચ્છં' કહી ખમાસમણ દઇ 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સજ્ઝાય કરૂં? ઇચ્છં' કહી ત્રણ નવકાર ગણવા. પછી બે ઘડી અથવા ૪૮ મિનિટ સુધી ધર્મધ્યાન કરવું.

સામાયિક પારવાનો વિધિ.

એક ખમાસમણ દઈને ઈરિયવહિયા૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો કાઉસ્સગ્ગ પારીને (નમો અરિહંતાણં કહીને) પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો, પછી એક ખમાસમણ દઈ "ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઈચ્છં, કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી ખમાસમણ દઈને "ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક પારૂં ? યથાશક્તિ" કહી ખમાસમણ દેઈ "ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક પાર્યું ? તહત્તિ એમ કહીને જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા પર સ્થાપી એક નવકાર ગણી 'સામાઇય-વયજુત્તો' કહેવો પછી સ્થાપના સ્થાપેલ હોય તો હાથ સવળો

રાખી એક નવકાર ગણી સ્થાપના યોગ્ય સ્થાને મૂકવા.

૩ ચૈત્યવંદનનો વિધિ.

પ્રથમ દહેરાસરમાં ત્રણ ખમાસમણ દઈ ડાબો ઢીંચણ ઉભો રાખી "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં ? "ઇચ્છં" કહી 'સકલ કુશલ વલ્લી' કહી ચૈત્યવંદન કહેવું પછી જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ ચેઇઆઇં૦ એક ખમાસમણ દઈ, જાવંત કેવિસાહૂ૦ નમોર્હંત૦ કહી સ્તવન કહેવું. ન આવડે તો ઉવસગ્ગહરં કહેવું. પછી બે હાથ લલાટે લગાડી જયવિયરાય અર્ધા કહેવા પછી હાથ નીચા રાખી જયવિયરાય પૂરા કહેવા, પછી ઉભા થઇ અરિહંત ચેઇઆણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારીને થોય કહેવી પછી એક ખમાસમણ દેવું.

૪ ગુરૂવંદનનો વિધિ.

પ્રથમ ગુરૂને બે ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છકાર સુહરાઇ[1]" નો પાઠ કહેવો પછી અબ્ભુટ્ઠિઓ ખામવો પછી પચ્ચક્ખાણ કરવુ હોય તો ખમા૦ દઈને પચ્ચક્ખાણનો આદેશ માગીને પચ્ચક્ખાણ કરવુ

૫ દેવસિય પ્રતિક્રમણનો વિધિ.

પ્રથમ સામાયિક લેવુ પછી પાણી વાપર્યું હોય તો મુહપત્તિ પડિલેહવી અને આહાર વાપર્યો હોય તો વાદણા બે દેવા ત્યા બીજા વાદણામા 'આવસ્સિઆએ' એ પદ ન કહેવુ

---

૧ સવારે ઉપયોગના બાજવાગ્યા સુધી "સુહરાઇ" કહેવુ, અને બાર વાગ્યા પછી સાજના પ્રતિક્રમણ કર્યાં પહેલા "સુહદેવસિ" કહેવુ અને પ્રતિક્રમણ કર્યાં પછી "ત્રિકાળ વદના" કહેવુ

પછી યથાશક્તિ પચ્ચક્ખાણ કરવું. પછી ખમાસમણ દઈ ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઈચ્છં, કહી વડીલે અથવા પોતે ચૈત્યવંદન કહેવું. પછી જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ કહી ઊભા થઈ અરિહંત ચેઈઆણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી; પારીને [નમોઽર્હત્૦ કહી] પ્રથમ થોય કહેવી. પછી લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ અરિહંત-ચેઈયાણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારીને બીજી થોય કહેવી. પછી પુક્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણવત્તિયાએ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારીને ત્રીજી થોય કહેવી. પછી સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં૦ વેયાવચ્ચગરાણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારીને નમોઽર્હત્૦ કહી ચોથી થોય કહેવી.

પછી બેસીને નમુત્થુણ્ કહેવુ પછી ભગવાનહં, ખમા૦ આચાર્યહં ખમા૦ ઉપાધ્યાયહં ખમા૦ સર્વ સાધુહં કહી, ખમા૦ દઈ 'ઇચ્છકારીસમસ્ત શ્રાવકને વંદુ' એમ કહેવુ પછી 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅ પડિક્કમણે ઠાઉં ? ઇચ્છં' કહી જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર સ્થાપીને "સવ્વસ્સવિ દેવસિઅ," કહેવુ પછી ઉભા થઈ કરેમિ ભંતે૦, ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગ, તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો આઠ ગાથા ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારીને લોગસ્સ કહેવો પછી બેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહીને બે વાંદણા દેવા પછી ઉભા થઈને 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ !

દેવસિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ જો મે દેવસિઓ૦ કહીને સાત લાખ, અઢાર પાપસ્થાનક આલોઇને, સવ્વસ્સવિ દેવસિઅ૦ કહી નીચે બેસી જમણો ઢીંચણુ ઉભો રાખી એક નવકાર, કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓ૦ કહી વંદિત્તુ કહી બે વાંદણાં દેવાં પછી અબ્ભુટ્ઠિઓ ખામી બે વાંદણાં દેવાં, પછી ઉભા થઇ, આયરિય ઉવજ્ઝાએ૦ કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી બે લોગસ્સ અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારીને લોગસ્સ કહી સવ્વલોએ અરિહંતચેઇયાણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારીને પુક્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક

લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારી, સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં૦ કહી, સુઅ-દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારી નમોઽર્હત્‌૦ કહી પુરુષે 'સુઅદેવયા ભગવઈ'ની થોય કહેવી અને સ્ત્રીએ 'કમલદલ'ની થોય કહેવી, પછી ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ, અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે પારી નમોઽર્હત્‌ કહી પુરુષે 'જીસે ખિત્તે સાહુ૦'ની થોય કહેવી, અને સ્ત્રીએ 'યસ્યા ક્ષેત્રસમા-શ્રિત્ય'ની થોય કહેવી પછી એક નવકાર પ્રગટ ગણી, બેસીને છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહીને બે વાંદણા દેવા પછી સામાયિક, ચઉવ્વિસત્થો, વંદણા, પડિક્કમણ, કાઉસ્સગ્ગ પચ્ચક્ખાણ કર્યું છેજી. "ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં,

-નમો ખમાસમણાણં, નમોઽર્હત્" કહીને પુરુષે નમોઽસ્તુ વર્દ્ધમાનાય કહેવું, અને સ્ત્રીએ સંસારદાવાની ત્રણ ગાથા કહેવી. પછી નમુત્થુણં૰ કહી ખમા૰ દઇને 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સ્તવન ભણું ? ઇચ્છં' કહી સ્તવન નમોઽર્હત્ કહી કહેવું, પછી વરકનક૰ કહી ખમાસમણથી ભગવાનાદિ ચારને વાંદવા, પછી જમણો હાથ ચરવળો યા કટાસણા ઉપર સ્થાપી અડ્ઢાઇજ્જેસુ કહેવું, પછી 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅ પાયચ્છિત્ત વિસોહણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં, દેવસિઅ પાયચ્છિત્તવિસોહણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં.' અન્નત્થ૰ કહી, ચાર લોગસ્સ (ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી) અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહી, ખમાસમણ દઈ

'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય સંદિ-સાહુ ? ઇચ્છ ' કહી ખમાસમણ દઇ 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય કરૂ ? ઇચ્છ ' કહી, બેસીને એક નવકાર ગણી સજ્ઝાય કહેવી પછી એક નવકાર ગણવો પછી ખમાસમણ દઇ, 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દુક્ખક્-ખય કમ્મક્ખય નિમિત્ત કાઉસ્સગ્ગ કરૂ ? ઇચ્છ, દુક્ખક્ખય કમ્મક્ખય નિમિત્ત કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ' અન્નત્થ૦ કહી ચાર લોગસ્સ સંપૂર્ણ અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી નમોઽર્હત્ કહીને લઘુશાન્તિ કહેવી, પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી ખમાસમણ દઇ ઇરિયાવહિયા૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવ-કારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો પછી બેસીને ચઉક્કસાય૦ નમુત્થુણં૦

જાવંતિ ચેઇઆઇં૦ કહી ખમાસમણ દઈ, જાવંત કેવિ સાહૂ૦ નમોઽર્હત્‌૦ ઉવસગ્ગહરં૦ જય વીયરાય૦ કહી ખમા૦ દઇ મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી ખમા૦ 'ઇચ્છા૦ સંદિ૦ભગ૦સામાયિકપારું?' યથાશક્તિ કહી, 'ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ સામાયિક પાર્યું', તહત્તિ કહી જમણો હાથ ચરવળા ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણીને 'સામાઇય વયજુત્તો' કહેવો. પછી સ્થાપેલી સ્થાપના હોય તો પોતાના મુખ સામે હાથ સવળો રાખી એક નવકાર ગણી ઉઠવું.

૬. રાઇય પ્રતિક્રમણનો વિધિ.

પ્રથમ પૂર્વ રીતે સામાયિક લેવું. પછી ખમાસમણ દઇ 'ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડ્ડાવણિ રાઇપાયચ્છિત્તવિસોહણત્થં કાઉસગ્ગ કરું? ઇચ્છં', કુસુમિણ દુસુ-

મિણ ઉદ્દાવણિ ગઈપાયચ્છિત્તવિનોહણત્થ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ' અન્નત્થ૦ કહી, ચાર લોગસ્સ અથવા સોળ નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો પછી ખમાસમણ દઇ, જગચિંતામણિના ચૈત્યવંદનથી જયવીયરાય સુધી કહેવું પછી ચાર ખમાસમણપૂર્વક ભગવાનહં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં અને સર્વસાધુહં વાંદવું પછી બે ખમાસમણ દઈ, સજ્ઝાયનો આદેશ માગી, એક નવકાર ગણીને ભરહેસરની સજ્ઝાય કહેવી, ફરી એક નવકાર ગણવો, પછી ઇચ્છકાર સુહરાઇ' નો પાઠ કહી ' ઇચ્છાકારેણ સંદિ૦ ભગ૦ રાઇઅ પડિક્કમણે ઠાઉં ? ઇચ્છ, કહી જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપીસવ્વસ્સવિ રાઇઅ દુચ્ચિંતિય૦ કહી નમુત્થુણં, કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસગ્ગ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો

૦ :

કાઉસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી, સવ્વલોએ અરિ... ...ન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી પુક્ખરવરદ્દી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ૦ અન્નત્થ૦ કહી અતિચારની આઠ ગાથાનો અથવા ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો; પછી સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, કહી ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિ-લેહિ બે વાંદણાં દેવાં, ત્યાંથી અબ્ભુટ્ઠિઓ ખામી વાંદણાં બે દઇએ ત્યાં સુધી દેવસિઅ ' રીતે જાણવું પણ જે ઠેકાણે દેવસિઅ આવે તે ઠેકાણે 'રાઇઅં' કહેવું પછી આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ૦ કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી તપચિંતવણીનો અને તે ન આવડે તો સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારી લોગસ્સ કહી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહીને વાંદણાં બે

દેવા, પછી સકલતીર્થ૦ કહી યથાશક્તિ પચ્ચ-ક્ખાણુ કરવુ, પછી ' **સામાયિક, ચઉવ્વિ-સત્થો, વાદણાં પડિક્કમણું કાઉસ્સગ્ગ, પચ્ચક્ખાણુ કર્યું છે જી** ' એમ કહી છ આવશ્યક સભારવા, તેમા પચ્ચક્ખાણુ કર્યું હોય તો ' કર્યું છે જી ' ન કર્યું હોય તો પચ્ચક્ખાણુ ધારી લેવુ અને પછી ધાર્યું હોય તો ધાર્યું છે જી એમ કહેવુ)

પછી ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં નમો ખમાસમણાણુ નમોઽર્હત્૦ કહીને વિશાલલોચન૦ કહેવુ અને સ્ત્રીએ **સસારદાવાની** ત્રણ થોય કહેવી પછી નમુત્થુણ૦ અરિહંત ચેઇયાણ૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી નમોઽર્હત્ કહી કલ્લાણકદની પહેલી થોય કહી, લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો

કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી બીજી થોય કહી પુક્ખરવરદ્દી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી ત્રીજી થોય કહી સિદ્ધાણં૦ બુદ્ધાણં૦ વેયાવચ્ચગરાણં૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી ચોથી થોય કહેવી પછી નમુત્થુણં૦ કહી ભગવાનાદિ ચારને ચાર ખમાસમણે વાંદવા, પછી જમણો હાથ ચરવળા ઉપર સ્થાપી અડ્ઢાઇજ્જેસુ૦ કહેવું, પછી ખમા૦ દઇ સીમંધરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન, સ્તવન, જયવીયરાય, કાઉસ્સગ્ગ, થોય પર્યંત કહીએ છીએ ત્યાં સુધી કહેવું પછી ખમાસમેણપૂર્વક શ્રી સિદ્ધાચલજી ચૈત્યવંદન, સ્તવન, જય વીયરાય૦ કાઉસ્સગ્ગ અને થોય કહીએ છીએ ત્યાંસુધી કહેવું પછી સામાયિક પારવાની વિધિથી સામાયિક પારવું.

પક્ખિ પ્રતિક્રમણનો વિધિ.

પ્રથમ દૈવસિક પ્રતિક્રમણમા વંદિત્તુ કહીએ ત્યા સુધી સર્વ કહેવુ, પણ ચૈત્યવંદન સકલાર્હંતનુ અને થોયો સ્નાતસ્યાની કહેવી પછી ખમાસમણ દઈને 'દેવસિય આલોઇઅ પડિક્કંતા ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પખ્ખિ મુહપત્તિ પડિલેહુ ? ઇચ્છ, કહી મુહપત્તિ પડિલેહી વાદણા બે દેવા પછી 'ઈચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ ! સંબુદ્ધા ખામણેણ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર પખ્ખિય ખામેઉં, ઈચ્છ, ખામેમિ પખ્ખિયં પનરસ રાઈઆણ, પનરસ દિવસાણ, જંકિંચિ અપત્તિઅં૦" કહી ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ પખ્ખિઅ આલોઉ ? ઇચ્છ, આલોએમિ જો મે પખ્ખિઓ અઈયારો કઓ૦ કહેવુ પછી 'ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિ અતિચાર આલોઉ ?

એમ કહી પખ્ખિ અતિચાર કહેવા પછી, એવં-કારે શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રી સમકિતમૂલ બાર વ્રત, એકસો ચોવીસ અતિચારમાંહે જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહે સૂક્ષ્મ-બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય તે સવિ હુ મન વચન-કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં કહી, સવ્વસ્સવિ પખ્ખિઅ દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિઅ દુચ્ચિટ્ઠિઅ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં કહેવું, પછી ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પખ્ખિ તપ પ્રસાદ કરોજી એમ કહી ચઉત્થેણં એક ઉપવાસ, બે આંબિલ, ત્રણ નીવી, ચાર એકાસણાં, આઠ બેઆસણાં, બે હજાર સજ્ઝાય યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડવો તે વખતે તપ કર્યો હોય તો પઇટ્ઠિઓ અને કરવો હોય તો તહત્તિ કહી બે વાંદણાં દેવાં પછી ઇચ્છા-કા૦ પત્તેઅ ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર

પખ્ખિઅ ખામેઉં ? ઇચ્છં ખામેમિ પખ્ખિય પનરસ દિવસાણં પનરસ રાઇઆણં જં કિંચિ અપત્તિઅ૦ કહી વાંદણા બે દેવા પછી દેવસિય આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છાકારેણ સંદિ૦ ભગવન્! પખ્ખિઅ પડિક્કમામિ? સમ્મં પડિક્કમામિ, ઇચ્છં કહી કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે પખ્ખિઓ અઇયારો૦ કહી, ખમાસમણ દઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિ૦ પખ્ખિ સુત્ર પઢું એમ કહી ત્રણ નવકાર ગણી સાધુ હોય તો પખ્ખિ સુત્ર કહે અને સાધુ ન હોય તો શ્રાવકે વંદિત્તુ કહેવું પછી સુઅદેવયાની થોય કહેવી પછી નીચા બેસી જમણો ઢીંચણ ઊભો રાખી, એક નવકાર ગણી, કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિ૦ કહી વંદિત્તુ કહેવું, પછી કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં જો મે પખ્ખિઓ૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહીને બાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો (ચંદેસુ

નિમ્મલયરા સુધી) ન આવડે તો અડતાલીશ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહી મુહપત્તિ પડિલેહીને વાંદણાં બે દેવાં, પછી 'ઇચ્છાકારેણ૦ સંદિ૦ ભગ૦ સમાપ્ત ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અભિંતર પક્ખિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ પક્ખિઅં' એમ કહી, એક પચ્ખાણં પનરસ રાઇઆણં પનરસ દિવસાણં જંકિંચિ અપત્તિઅં૦ કહી, ખમાસમણ દઇને ઇચ્છાકા૦ સંદિ ભગ૦ પક્ખિ ખામણા ખામું ? એમ કહી ચાર *ખામણાં ખમા૦ પૂર્વક દેવાં.

---

*[શ્રાવક ચાર ખામણાં ખામવાની રીત]

પહેલાં બે ખામણામાં, એક નવકાર ગણી સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ કહેવું ત્રીજામાં, નવકાર એક ગણી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં કહેવું અને ચોથામાં, નવકાર ગણી સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ આ રીતે કહેવું.

પછી દેવસિઅ પ્રતિક્રમણમા વદિત્તુ કહ્યા પછી બે વાદણા દઇએ ત્યાથી સામાયિક પારીએ ત્યાં સુધી સર્વ દેવસિઅની પેઠે જાણવુ પણ સુઅદેવયાની થોયને ઠેકાણે જ્ઞાનાદિની થોય કહેવી તેમા પહેલો કાઉસ્સગ્ગ ભુવણદેવયાનો કરવો, સ્તવન અજિતશાતિનુ કહેવું, સજ્ઝાયને ઠેકાણે ઉવસ્સગ્ગહર તથા સંસારદાવાની થોયો ચાર કહેવી, લઘુશાતિને બદલે મોટી શાતિ અને સતિકર કહેવુ

ચઉમાસિ પ્રતિક્રમણનો વિધિ.

પખ્ખિની વિધિ પ્રમાણે કરવું પણ એટલું વિશેષ કે બાર લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગને ઠેકાણે વીશ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, અને પખ્ખિ શબ્દને ઠેકાણે ચઉમાસીનો શબ્દ કહેવો, તપને

ઠેકાણે 'છટ્ઠેણું બે ઉપવાસ, ચાર આંબિલ, છ નીવી, આઠ એકાસણાં, સોળ બેઆસણાં, ચાર હજાર સજ્ઝાય' એ રીતે કહેવું.

સંવત્સરી પ્રતિક્રમણનો વિધિ

આ પણ પખ્ખિ વિધિ પ્રમાણે કરવું, પણ બાર લોગસ્સના કાઉસગ્ગને ઠેકાણે ચાલીશ લોગસ્સ અને એક નવકાર, અથવા એક સો ને સાઠ નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો, અને તપને ઠેકાણે 'અઠ્ઠમ ભત્તં, ત્રણ ઉપવાસ, છ આંબિલ, નવ નીવી, બાર એકાસણાં, ચોવીસ બેઆસણાં અને છ હજાર સજ્ઝાય' એ રીતે કહેવું. પક્ખિના શબ્દને ઠેકાણે 'સંવચ્છરી' નો શબ્દ કહેવો.

સંથારા પોરિસી સૂત્ર

નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ, નમો ખમાસમણાણં, ગોયમાઈણં મહામુણીણં,

[ઉપરની ગાથા, નવકાર, - કરેમિભંતે સૂત્ર આ ત્રણે, ત્રણ વાર બોલવા પછી નીચેનો પાઠ બોલવો]

અણુજાણહ જિટ્ઠિજ્જા ! અણુજાણહ પરમગુરૂ, ગુરૂગુણરયણેહિં મંડિયસરીરા, બહુ પડિપુન્ના પોરિસી, રાઈયસંથારએ ઠામિ (૧) અણુજાણહ સંથાર, બાહુ વહાણેણ વામપાસેણ, કુક્કુડિપાયપસારણં, અતરંત પમજ્જએ ભૂમિં, (૨) સંકોઇઅ સંડાસા, ઉવ્વટ્ટંતે અ કાયપડિલેહા, દવ્વાઈઉવઓગ, ઉસાસનિરૂભણાલોએ (૩) જઇ મે હુજ્જ પમાઓ, ઇમસ્સ દેહસ્સિમાઇ રયણીએ, આહારમુવહિદેહ,

સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં (૪) ચત્તારિ મંગલં, અરિહંતા મંગલં; સિદ્ધા મંગલં, સાહૂ મંગલં; કેવલીપન્નત્તો ધમ્મો મંગલં. (૫) ચત્તારિ લોગુત્તમા, અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા, સાહૂ લોગુત્તમા; કેવલિપન્નતો ધમ્મો લોગુત્તમા (૬) ચિત્તારિ સરણં પવજ્જામિ, અરિહંતે સરણં પવજ્જામિ, સિદ્ધે સરણં પવજ્જામિ; સાહૂ સરણં પવજ્જામિ. કેવલિપન્નત્તં ધમ્મં સરણં પવજ્જામિ. ૭. પાણાઇવાયમલિઅં, ચોરિક્કં મેહુણં દવિણમુચ્છં; કોહં માણં માયં, લોભં પિજ્જં તહા દોસં. ૮. કલહં અબ્ભક્ખાણં, પેસુન્નં રઇ અરઇ સમાઉત્તં; પરપરિવાયં માયા–મોસં મિચ્છત્તસલ્લં ચ. ૯. વોસિરિસુ ઇમાઇં, મુક્ખમગ્ગસંસગ્ગવિગ્ઘભૂઆઇં; દુગ્ગઇનિબંધણાઇં, અઠારસ પાવઠાણાઇં. ૧૦ એગો હં

નત્થિ મે કોઇ, નાહમન્નસ્સ કસ્સઇ, એવ અદીણમણસો, અપ્પાણમણુસાસઇ ૧૧ એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણદ સણુસ જુઓ, સેસા મે બાહિરા ભાવા, સવ્વે સંજોગ લક્ખણા ૧૨ સંજોગ મૂલા જીવેણ, પત્તા દુક્ખ પરંપરા; તમ્હા સંજોગસબંધ, સવ્વ તિવિહેણ વોસિરિઅં ૧૩. અરિહંતો મહ દેવો, જાવજ્જીવં સુસાહુણો ગુરુણો, જિણપન્નત્તં તત્ત, ઇઅ સમ્મત્ત મએ ગહિઅં ૧૪. ખમિઅ ખમાવિઅ, મઇ ખમિહ સવ્વહ જીવનિકાય, સિદ્ધહ સાખ આલોયણહ, મુજ્ઝહ વઇર ન ભાવ ૧૫. સવ્વે જીવા કમ્મવસ, ચઉદહ રાજ ભમંત, તે મે સવ્વ ખમાવિઆ, મુજ્ઝવિ તેહ ખમંત, ૧૬. જં જં મનેણ બદ્ધ, જં જં વાએણ ભાસિઅં પાવં, જં જં કાએણ કયં, મિચ્છામિ દુક્કડં તસ્સ ૧૭.

સંક્ષિપ્ત ભાવાર્થ

નવકાર—શ્રી પંચપરમેષ્ઠિને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે. તેથી તેનું બીજું નામ **પંચમંગલ સૂત્ર** છે. તેનાથી સર્વ પાપ તથા વિઘ્નો દૂર થાય છે.

પંચિંદિય—આચાર્યના છત્રીશ ગુણોનું વર્ણન છે, અને ક્રિયા કરતાં સ્થાપના સ્થાપતી વખતે બોલાય છે. [બીજું નામ ગુરૂ–સ્થાપના]

પ્રણિપાત [ખમાસમણ]—આથી દેવગુરૂને વંદન કરાય છે. [પંચાંગ–પ્રણિપાત સૂત્ર.]

ઇચ્છકાર—આથી સુગુરૂને સુખશાતા પૂછાય છે.

ઇરિયાવહિયં–તસ્સ ઉત્તરી— આથી હાલતાં-ચાલતાં અજાણતાં લાગેલાં પાપો દૂર થાય છે.

અન્નત્થ—કાઉસ્સગ્ગના સોળ આગારનું વર્ણન

અને કાઉસ્સગ્ગમાં કેવી રીતે રહેવું તે બતાવ્યું છે [બીજુ નામ આગાર સૂત્ર]

લોગસ્સ—[**નામસ્તવ**]—આમા ચોવીશ તીર્થંકરોની નામપૂર્વક સ્તુતિ કરેલ છે

કરેમિભંતે-આ સામાયિક લેવાનુ પચ્ચક્ખાણ છે એમા સામાયિક લઇને નિંદા-વિકથા વગેરે ન કરવું તે બતાવ્યુ છે

સામાઇય વયજુત્તો-સામાયિક એ બે ઘડીનુ ચારિત્ર છે, અને તે વારવાર કરવાનુ બતાવ્યુ છે સામાયિક પારતી વખતે આ સૂત્ર બોલાય છે [સામાયિક પારવાનુ સૂત્ર]

જગચિંતામણિ—આ શ્રી ગૌતમસ્વામીએ રચેલુ ચૈત્યવંદન છે એમા અષ્ટાપદ પર્વત ઉપર બિરાજેલા ચોવીશ તીર્થંકરો, તથા

બીજા પણ તીર્થંકરો અને સર્વ તીર્થોને નમસ્કાર કરવામાં આવેલ છે.

જંકિંચિ—આમાં જે કોઇ નામરૂપી તીર્થ હોય તેને તથા ત્રણ લોકમાં રહેલી જિનપ્રતિમાઓને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે.

નમુત્થુણં—ઇંદ્ર મહારાજ જ્યારે ભગવાનની સ્તુતિ કરે, ત્યારે આ સૂત્ર બોલે છે. એમાં ભગવાનના ગુણોનું વર્ણન છે, [શક્રસ્તવ]

જાવંતિ ચેઇઆઇ-આમાં ત્રણે લોકમાં રહેલી જિન પ્રતિમાને નમસ્કાર કર્યો છે.

જાવંત કેવિસાહૂ-આમાં ભરત, ઐરવત અને મહાવિદેહની અંદર રહેલા સર્વ સાધુ, સાધ્વીઓને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે.

નમોઽર્હત્-આમાં પંચ પરમેષ્ઠિને નમસ્કાર

કર્યો છે આ સૂત્ર શ્રી સિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિનુ રચેલુ છે [આ સૂત્ર સ્ત્રીઓને બોલાતુ નથી]

ઉવસગ્ગહર–આ શ્રી પાર્શ્વનાથનુ ગુણસ્તુતિરૂપ સ્તવન શ્રી ભદ્રબાહુસ્વામીનુ રચેલુ છે, સર્વ વિઘ્નોનો નાશ કરે છે [બીજુ, નામ ઉપસર્ગહર–સ્તોત્ર]

જયવીયરાય–આમા પ્રભુની પાસે કેટલીએક ઉત્તમ પ્રકારે પ્રાર્થના કરવામા આવી છે તેનુ બીજુ નામ [પ્રાર્થના–સૂત્ર] છે.

અરિહંત ચેઈઆણું [ચૈત્યસ્તવ]—આમાં જ્યા દેવવદન કરતા હોઇએ તે એક દહેરાસરની પ્રતિમાઓને વદન કરવામા આવ્યુ છે.

કલ્લાણકંદં–આ સૂત્રની પહેલી ગાથામા ઋષભદેવ, શાન્તિનાથ, નેમિનાથ, પાર્શ્વનાથ અને મહાવીરસ્વામીની, બીજી ગાથામા સર્વ જિન,

ત્રીજીમાં શ્રુતજ્ઞાન અને ચોથીમાં શાસનદેવીની સ્તુતિ છે—આ સૂત્ર શ્રી હરિભદ્રસૂરિનું રચેલું છે.

સંસારદાવા-પહેલી ગાથામાં મહાવીરસ્વામીને, બીજી, ત્રીજી અને ચોથી ગાથામાં કલ્લાણકંદંની સ્તુતિ પ્રમાણે નમસ્કાર કરેલ છે.

પુક્ખરવરદી (શ્રુતસ્તવ)—આમાં વિચરતા તીર્થંકરોની તથા જ્ઞાનની સ્તુતિ છે.

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં—આમાં સર્વ સિદ્ધ, મહાવીરસ્વામી, નેમીનાથ તથા અષ્ટાપદ ઉપર બિરાજમાન ચોવીસ તીર્થંકરોની સ્તુતિ છે. તેનું બીજું નામ સિદ્ધસ્તવ

વેયાવચ્ચગરાણં—આથી સમકિતી દેવોને સંભારવામાં આવે છે.

ઇચ્છામિઠામિ—આથી આખા દિવસમા લાગેલા પાપને સામાન્ય રીતે જાહેર કરી તેની માફી માગવામા આવી છે.

નાણુંમિ દંસણુંમિ—આ આઠ ગાથીમા જ્ઞાનાદિ પાચ આચારના ભેદોનુ વર્ણન છે

વાંદણું—આથી સુગુરૂને વદન કરી, તેમની પ્રત્યે થયેલા દોષોની ક્ષમા યાચવામા આવી છે

સાત લાખ—આમા ચોરાશી લાખ યોનીવાળા જીવોમા જે જીવો હણાયા હોય તે બાબતનુ મિચ્છામિ દુક્કડ દેવામા આવે છે

અઢાર પાપસ્થાનકં—આમા અઢાર પ્રકારે પાપ બધાય છે, તેના નામ છે અને પછી તેવી રીતે કરેલા પાપની ક્ષમા માગી છે

સવ્વસ્સવિ—લાગેલાં પાપને અતિ ટુકમાં કહેવા સાથે તેની માફી માગવામા આવી છે.

વંદિત્તુ [શ્રાદ્ધ પ્રતિક્રમણસૂત્ર]—આથી શ્રાવકને બાર વ્રતોમાં લાગેલા દોષોને બહુ દિલગીરી સાથે વિસ્તારથી જાહેર કરી દેવા, અને દોષો ફરીથી ન લાગે તેવી ઇચ્છા સાથે તે બાબત માફી માગવામાં આવી છે.

અબ્ભુટ્ઠિઓ—આમાં આપણાથી ગુરૂ મહારાજના જે જે અપરાધ થયા હોય તે જાહેર કરી તેમની પાસે માફી માગવામાં આવી છે.

આયરિય ઉવજ્ઝાએ—આમાં આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સકળ સંઘ તથા સર્વ જીવો ઉપર ક્રોધ થયો હોય તો તેની તથા તેઓના બીજા જે કાંઈ અપરાધ થયા હોય તે બાબતની માફી માગવામાં આવેલ છે.

નમોઽસ્તુ વર્દ્ધમાનાય—શ્રી વીરપ્રભુની સ્તુતિ છે, સાંજે પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે,

વિશાલલોચન–શ્રી વીરપ્રભુની સ્તુતિ છે, તે
સવારે રાઈ પ્રતિક્રમણમા બોલાય છે

સુઅદેવયા–શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે ⎫ આ સ્ત્રીઓ
જિસેખિત્તે–ક્ષેત્રદેવીની સ્તુતિ છે ⎭ ન બોલે

કમલદલ–આ શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે. તે સ્ત્રીઓ
સુઅદેવયાની સ્તુતિને બદલે બોલે છે

યસ્યા ક્ષેત્ર–આ ક્ષેત્રદેવીની સ્તુતિ છે ⎫ આ બન્ને
જ્ઞાનાદિ૦–આ ભુવનદેવીની સ્તુતિ છે ⎭
સ્તુતિઓ પાક્ષિકાદિ પ્રતિક્રમણમા બોલાય છે

અડ્ઢાઇજ્જેસુ–આથી અઢીદ્વીપમા રહેલા સર્વ
મુનિઓને નમસ્કાર કરવામા આવેલ છે

વરકનક–આથી એકસો સીત્તેર તીર્થ કરોને વદન
કરવામા આવે છે

લઘુશાન્તિ–શ્રી નાડુલ નગરમા મરકી હઠાવવા
શ્રી માનદેવસૂરિએ આ સ્તોત્ર રચેલુ છે એને

ભણુવાથી, સાંભળવાથી તથા તેના વડે મંત્રેલું જળ છાંટવાથી સર્વ રોગો દૂર થાય છે અને શાન્તિ ફેલાય છે.

ચઉક્કસાય–આ શ્રી પાર્શ્વનાથનું ગુણસ્તુતિ રૂપ ચૈત્યવંદન છે.

ભરહેસર–બ્રહ્મચારી, શીયળવંત પ્રાતઃસ્મરણીય ઉત્તમ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓનાં નામો ગણાવ્યાં છે. રાઈ–પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે.

મન્હજિણાણું–આ સજઝાયમાં શ્રાવકને કરવા યોગ્ય છત્રીશ કૃત્યોનું વર્ણન છે.

સકલતીર્થ–આમાં ત્રણ લોકની અંદર આવેલા શાશ્વતા અને અશાશ્વતા ચૈત્યો તથા તેની અંદર રહેલી પ્રતિમાઓની સંખ્યા બતાવી તેઓને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે. આ શ્રી જયવિજયજીનું રચેલ છે.

સ્નાતસ્યા-શ્રી બાલચંદ્રસૂરિની રચેલી આ સ્તુતિ છે.

સકલાર્હત્—શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યનું રચેલું આ ચૈત્યવંદન છે, આમાં ચોવીશ તીર્થંકરોની જુદા જુદા શ્લોકથી સ્તુતિ કરી છે.

અજિતશાન્તિ—શ્રી નંદિષેણસૂરિનું રચેલું આ અજિતનાથ અને શાન્તિનાથનું ભેગું સ્તવન છે શ્રી શત્રુંજય ઉપર આ બન્ને ભગવાનના દહેરાસર સામસામા હતા, પણ આ સ્તવન પ્રથમ બોલતી વખતે તે એક હારમાં આવી ગયા, એમ કહેવાય છે આ સૂત્ર શ્રી નંદિષેણ મુનિએ રચેલું છે

બૃહત્ શાન્તિ-ભગવાન જન્મે છે ત્યારે તેમને મેરૂ પર્વત ઉપર ન્હવરાવવા ઇંદ્રો અને દેવતાઓ લઇ જાય છે. ત્યાં તેમને ન્હવરાવ્યા પછી તેઓ આ શાન્તિ પાઠ બોલે છે. આની

અંદર અનેક જીવોની અનેક પ્રકારે શાન્તિ ઇચ્છવામાં આવી છે. આ શ્રી નેમિનાથ પ્રભુની માતા **શિવાદેવીએ** દેવીપણામાં રચેલી છે એમ કહેવાય છે.

અતિચાર—આ પક્ખી આદિ પ્રતિક્રમણ વખતે પાંચ આચાર તથા બાર વ્રત વિગેરેમાં લાગેલા દોષ દૂર કરવા માટે બોલવામાં આવે છે.

સંતિકરં-શ્રી મુનિસુંદરસૂરિજીએ રચેલું આ શ્રી શાન્તિનાથજીનું સ્તવન છે. તેની અંદર કેટલાએક દેવ તથા દેવીઓની આપણા રક્ષણને માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી છે.

તિજયપહુત્ત—આ સ્તોત્રમાં એકસો સિત્તેર તીર્થંકરોની સ્તુતિ છે, શ્રી માનવદેવસૂરિએ કોઇ વખતે શ્રી સંઘમાં વ્યંતરે કરેલ ઉપસર્ગ દૂર કરવા આ સ્તોત્ર રચેલું છે.

નમિઊણ—આ શ્રી સૂત્ર માનતુંગસૂરિએ રચેલુ શ્રી પાર્શ્વનાથજીનુ સ્તોત્ર છે. એક સ્થિરચિત્તે ભણવાથી મ્હોટા-મ્હોટા ભય તથા વ્યાધિઓ નાશ પામે છે

ભક્તામર—આ સ્તોત્ર શ્રીમાનતુંગસૂરિએ રચેલુ શ્રી આદિનાથનુ સસ્કૃત સ્તોત્ર છે આચાર્ય મહારાજને કોઈ રાજાએ તેમની શક્તિની પરીક્ષા કરવા માટે ૪૮ બેડીઓ પહેરાવી હતી, તેઓ જેમ જેમ શ્લોકો રચતા ગયા તેમ તેમ તે બેડીઓ તુટતી ગઇ આથી જૈનધર્મની ઘણુ ઉન્નતિ થઇ અને રાજા ધર્મમા પ્રીતિવાળો થયો આ સ્તોત્રને ભણવાથી ઇચ્છા પ્રમાણે આરોગ્ય તથા લક્ષ્મી મળે છે

કલ્યાણ મંદિર—આ શ્રી સિદ્ધસેન દિવાકર સુરિએ રચેલુ શ્રી પાર્શ્વનાથનુ સ્તોત્ર છે.

શ્રી ઉજ્જયિની નગરીમાં મહાકાળ નામના જૈનમંદિરમાં શ્રી પાર્શ્વપ્રભુની પ્રતિમા હતી, તેને બ્રાહ્મણોએ શિવલિંગ પધરાવી ઢાંકી દીધી હતી, બાદ આ સ્તોત્રના રચનાર આચાર્ય મહારાજ ત્યાં ગયા, અને આ સ્તોત્ર રચ્યું. તેનો અગિયારમો શ્લોક રચતાં તે લિંગ ફાટયું અને પ્રતિમાજી પ્રગટ થયાં. આને ભણવાથી સર્વ વિઘ્નો નાશ પામે છે, અને સુખ મળે છે.

શ્રી સીમંધર સ્વામીના દુહા.

અનંત ચોવીશી જિન નમું, સિદ્ધ અનંતી કોડ;
કેવલનાણી થિવિર સવિ, વંદુ બે કરજોડ, ૧

બે કોડિ કેવલધરા, વિહરમાન જિન વીશ;
સહસ યુગલ કોટિ નમું, સાધુ સરવ નિશદિશ. ૨

જે ચારિત્રે નિર્મલા, તે પચાનન સિંહ,
વિષય કષાયને ગજીયા, તે પ્રણુમુ નિશદિશ ૩
રાક તણી પરે રડવડયો, નિધણીયો નિરધાર
શ્રી સીમધર સાહિબા, તુમ વિણુ ઇણુ સસાર ૪

શ્રી સિદ્ધાચલજીના દુહા.

સિદ્ધાચલ સમરૂ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર
મનુષ્ય જન્મ પામી કરી, વદુ વારવાર ૧
એકેકુ ડગલુ ભરે, શત્રુજય સમો જેહ,
ઋષભ કહે ભવ ક્રોડના, કર્મ ખપાવે તેહ ૨
સોરઠ દેશમા સચર્યો, ન ચઢયો ગઢ ગિરનાર
શેત્રુ જી નદી નાહ્યો નહિ,એનો એળે ગયો અવતાર ૩
નેમ વિના ત્રેવીશ પ્રભુ, આવ્યા વિમલગિરિદ,
ભાવિ ચોવિશી આવશે, પદ્મનાભાદિ જિણુદ ૪
જગમા તીરથ દો વડા, શત્રુજય ગિરનાર,
એક ગઢ ઋષભ સમોસર્યા, એક ગઢ નેમકુમાર ૫

સિદ્ધાચલ સિદ્ધિ વર્યા, ગૃહી મુનિ લિંગ અનંત;
આગે અનંતા સિદ્ધશે, પૂજો ભવી ભગવંત. ૬

શત્રુંજય-ગિરિ-મંડણો, મરૂદેવાનો નંદ;
યુગલા ધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદિ જિણંદ. ૭

નવ અંગ પૂજાના દુહા.

જલભરી સંપુટ પત્રમાં, યુગલિક નર પૂજંત;
ઋષભ ચરણ અંગૂઠડે, દાયક ભવજલ અંત ૧

[પ્રભુના જમણા-ડાબા અંગુઠે તિલક કરવું]

જાનુબળે કાઉસ્સગ્ગ રહ્યા, વિચર્યા દેશ-વિદેશ;
ખડાં ખડાં કેવળ લહ્યું, પૂજો જાનુ નરેશ. ૨

[પ્રભુના જમણા-ડાબા ઢીંચણે તિલક કરવું]

લોકાંતિક વચને કરી, વરસ્યા વરસી-દાન;
કર કાંડે પ્રભુ પૂજતાં, પૂજો ભવી બહુ માન. ૩

[પ્રભુના જમણા-ડાબા કાંડે તિલક કરવું]

માન ગયુ હોય અ શથી, દેખી વીર્ય અનત,
ભુજાબળે ભવજલ તર્યા, પૂજો ખધ મહત ૪

[પ્રભુના જમણા-ડાબા ખ ભે તિલક કરવું]

સિદ્ધશિલા ગુણ ઉજળી, લોકાતે ભગવ ત,
વસિયા તિણે કારણ ભણી, શિરશિખા પૂજ ત ૫

[પ્રભુની મસ્તક—શિખાએ તિલક કરવું.]

તીર્થ કર પદ પુન્યથી, ત્રિભુવન જન સેવ ત,
ત્રિભુવનતિલક સમા પ્રભુ, ભાલતિલક જયવ ત ૬

[પ્રભુના કપાલમાં તિલક કરવું.]

સોલ પહોર પ્રભુ દેશના, ક ઠે વિવર વર્તુલ,
મધુરધ્વનિ સુરનર સુણે, તિણે ગળે તિલક અમૂલ ૭

[પ્રભુનાં ક ઠે તિલક કરવુ]

હૃદયકમળ ઉપશમ બળે, બાળ્યા રાગ ને રોષ,
હિમ દહે વનખ ડને, હૃદય તિલક સતોષ ૮

[પ્રભુની છાતિએ તિલક કરવું]

રત્નત્રયી ગુણ ઉજળી, સકલ સુગુણ વિશ્રામ;
નાભિ કમળની પૂજના, કરતાં અવિચલ ધામ. ૯

[પ્રભુની નાભીએ તિલક કરવું]

ઉપદેશક નવતત્ત્વના, તિણે નવ અંગ જિણંદ;
પૂજો બહુવિધ રાગથી, કહે **શુભવીર** મુણિંદ.

શ્રી વીરવિજયજી કૃત અષ્ટપ્રકારી પૂજાના દુહા.

।। પહેલી જલપૂજા ।।

જલપૂજા જુગતે કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ,
જલપૂજા ફળ મુજ હજો, માગે એમ પ્રભુ પાસ.

।। બીજી ચંદન પૂજા ।।

શીતલ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતલ પ્રભુ મુખ રંગ,
આત્મ શીતલ કરવા ભણી, પૂજો અરિહા અંગ.

॥ ત્રીજી પુષ્પ પૂજા ॥

સુરભિ અખંડ કુસુમ ગ્રહી, પૂજો ગતસંતાપ,
સુમજંતુ ભવ્યજ પરે, કરીયે સમકિત છાપ

॥ ચોથી ધુપ પૂજા ॥

ધ્યાન ઘટા પ્રગટાવીએ, વામ નયન જિનધૂપ,
મિચ્છત દુર્ગંધ દુરે ટળે, પ્રગટે આત્મસ્વરૂપ

॥ પાંચમી દીપક પૂજા ॥

દ્રવ્યદીપક સુવિવેકથી, કરતા દુઃખ હોય ફોક,
ભાવ પ્રદીપ પ્રગટ હુવે, ભાસિત લોકાલોક

॥ છઠ્ઠી અક્ષત પૂજા ॥

શુદ્ધ અખંડ અક્ષત ગ્રહી, નંદાવર્ત્ત વિશાલ,
પુરી પ્રભુ સન્મુખ રહો, ટાળો સકળ-જંજાલ

॥ સાતમી નૈવેદ્ય પૂજા ॥

અણાહારી પદ મે કર્યા, વિગ્ગહ ગઇઅ અનંત,
દૂર કરી તે દીજીએ, અણહારી શિવ સંત

॥ આઠમી ફળ પૂજા ॥

ઇન્દ્રાદિક પૂજા ભણી, ફલ લાવે ધરી રાગ;
પુરૂષોતમ પૂજા કરી, માગે શિવફલ ત્યાગ.

ચૈત્યવંદનો

૧. ચૈત્યવંદન કરતા પહેલાં બોલવું

સકલ કુશલ વલ્લિ, પુષ્કરાવર્ત્ત મેઘો; દુરિત-તિમિર ભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ ભવજલનિધિ પોતઃ સર્વસંપત્તિહેતુઃ સ ભવતુ સતતંવઃ શ્રેયસે શાન્તિનાથઃ—શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ ॥ ૧ ॥

૨. શ્રી સીમંધર જિન ચૈત્યવંદન

શ્રી સીમંધર વીતરાગ, ત્રિભુવન તુમે ઉપગારી; શ્રી શ્રેયાંસ પિતા કુલે, બહુ શોભા તુમારી ॥૧॥ ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જેણે

જાયો જયકારી, વૃષભ લંછને બિરાજમાન, વંદે નરનારી ॥ ૨ ॥ ધનુષ પાંચસે દેહડીએ, સોહીએ સોવન વાન, કીર્તિવિજય ઉવજ્ઝાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન ॥ ૩ ॥

૩ શ્રી સીમંધર જિન ચૈત્યવંદન.

શ્રી સીમંધર જગધણી, આ ભરતે આવો, કરૂણાવંત કરૂણાકરી, અમને વંદાવો ॥ ૧ ॥ સકળ ભક્ત તુમે ધણી, જો હોવે અમ નાથ, ભવોભવ હું છું તાહરો, નહિમેલું હવે સાથ ॥૨॥ સયલ સંગ છંડી કરી, ચારિત્ર લેઇશું, પાય તુમારા સેવીને, શિવ-રમણી વરીશું ॥ ૩ ॥ એ અળજો મુજને ઘણોએ, પુરો સીમંધર દેવ, ઇહાં થકી હું વિનવું, અવધારો મુજ સેવ ॥૪॥

૪. શ્રી સિદ્ધાચળજીનું ચૈત્યવંદન.

વિમલ કેવળ જ્ઞાનકમલા, કલિત ત્રિભુવન

હિતકરં; સુરરાજ સંસ્તુત ચરણ પંકજ, નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥ ૧ ॥ વિમલ ગિરિવર શ્રૃંગ-મંડણ, પ્રવર ગુણગણ ભૂધરં; સુર અસુર કિન્નર કોડી સેવિત. નમો૦ ॥ ૨ ॥ કરતી નાટક કિન્નરી, ગણ ગાય જિનગુણ મનહરં; નિર્જરાવલી નમે અહોનિશ. નમો૦ ॥૩॥ પુંડરીક ગણપતિ સિદ્ધિ સાધી, કોડિ પણ મુનિ મનહરં; શ્રી વિમલ ગિરિવર શ્રૃંગ સિદ્ધા. નમો૦ ॥૪॥ નિજ સાધ્ય સાધક સુર મુનિવર, કોડિનંત એ ગિરિવરં; મુક્તિરમણી વર્યા રંગે. નમો૦ ॥ ૫ ॥ પાતાળ નર સુર લોકમાંહિ, વિમલગિરિવર તો પરં, નહીં અધિક તીરથ તીર્થપતિ કહે. નમો૦ ॥૬॥ ઇમ વિમલ ગિરિવર શિખર મંડણ, દુઃખવિહંડણ ધ્યાઇએ; નિજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થં, પરમ જ્યોતિ નિપાઇએ. નમો૦ ॥૭॥ જિત મોહ કોહ વિછોહ

નિદ્રા, પરમ પદ સ્થિત જયકર, ગિરિરાજ સેવા કરણ તત્પર, પદ્મવિજય સુહિતકર નમો૦ ॥૮॥

૫ શ્રી સિદ્ધાચલજીનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, દીઠે દુર્ગતિ વારે, ભાવ ધરીને જે ચડે, તેને ભવ પાર ઉતારે ॥૧॥ અનંત સિદ્ધનો એહ ઠામ, સકલ તીરથનો રાય, પૂર્વ નવાણું ઋષભદેવ, જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય. ॥૨॥ સૂરજકુંડ સોહામણો, કવડ જક્ષ અભિરામ, નાભિરાયા કુળમંડણો, જિનવર કરૂં પ્રણામ ॥૩॥

૬ ચોવીશ જિનના શરીરના વર્ણનું ચૈત્યવંદન,

પદ્મપ્રભુને વાસુપૂજ્ય, દોય રાતા કહીએ, ચંદ્રપ્રભુને સુવિધિનાથ, દો ઉજ્જવલ લહીએ ॥ ૧ ॥ મલ્લિનાથ ને પાર્શ્વનાથ, દો નીલા નીરખ્યા, મુનિસુવ્રત ને નેમનાથ, દો અંજન સરીખા.

॥ ૨ ॥ સોળે જિન કંચન સમાએ, એવા જિન ચોવીશ, ધીરવિમલ પંડિત તણો, જ્ઞાનવિમલ કહે શિષ્ય. ॥ ૩ ॥

૭. શ્રી પંચપરમેષ્ઠીનું ચૈત્યવંદન

બાર ગુણ અરિહંત દેવ, પ્રણમી જે ભાવે; સિદ્ધ આઠ ગુણ સમરતાં, દુઃખ દોહગ જાવે. ॥ ૧ ॥ આચારજ ગુણ છત્રીસ, પચવીશ ઉવજ્ઝાય; સત્તાવીશ ગુણ સાધુના, જપતાં શિવ સુખ થાય. ॥ ૨ ॥ અષ્ટોત્તરસત ગુણમળીએ, એમ સમરો નવકાર; ધીરવિમળ પંડિત તણો, નય પ્રણમે નિતસાર. ॥ ૩ ॥

શ્રી પરમાત્માનું ચૈત્યવંદન

પરમેશ્વર પરમાતમા, પાવન પરમિઠ્ઠ; જય ગુરૂ દેવાધિદેવ, નયણે મેં દિઠ્ઠ ॥ ૧ ॥ અચલ અકલ અવિકાર સાર, કરૂણારસસિંધુ, જગતિ

જન આધાર એક, નિષ્કારણ બંધુ ॥ ૨ ॥ ગુણ અનંત પ્રભુ તાહરા એ, કિમહી કહ્યા ન જાય, રામ પ્રભુ જિનધ્યાનથી, ચિદાનંદ સુખ થાય ॥૩॥

૮. શ્રી પંચતીર્થ ચૈત્યવંદન

આજ દેવ અરિહંત નમુ, સમરૂં તાહરૂં નામ, જ્યાં જ્યાં પ્રતિમા જિનતણી, ત્યાં ત્યાં કરૂં પ્રણામ ॥ ૧ ॥ શત્રુંજયે શ્રી આદિદેવ, નેમ નમુ ગિરનાર, તારંગે શ્રી અજિતનાથ, આબુ ઋષભ જુહાર ॥ ૨ ॥ અષ્ટાપદ ગિરિ ઉપરે, જિન ચોવિશે જોય, મણિમય મૂરતિ માનશું, ભરતે ભરાવી સોય ॥ ૩ ॥ સમેતશિખર તીરથ વડું, જ્યાં વીશે જિન પાય, વૈભારક ગિરિ ઉપરે, શ્રી વીર જિનેશ્વર રાય ॥ ૪ ॥ માંડવગઢનો રાજીયો, નામે દેવ સુપાસ, રિખવ કહે જિન સમરતાં, પહોંચે મનની આશ ॥૫॥

૯. બીજનું ચૈત્યવંદન.

દુવિધ ધર્મ જેણે ઉપદિસ્યો, ચોથા અભિનંદન; બીજે જન્મ્યા તે પ્રભુ, ભવદુઃખનિકંદન. ॥૧॥ દુવિધ ધ્યાન તુમે પરિહરો, આદરો દોય ધ્યાન; એમ પ્રકાસ્યું સુમતિ જિને, તે ચવિયા બીજ દિન. ॥૨॥ દોય બંધન રાગ દ્વેષ, તેહને ભવી તજીએ, મુજ પરે શીતળ જિન કહે, બીજ દિન શિવ ભજીએ. ॥૩॥ જીવાજીવ પદાર્થનું, કરો નાણ સુજાણ, બીજ દિને વાસુપૂજ્ય પરે, લહો કેવલનાણ. ॥૪॥ નિશ્ચય નય વ્યવહાર દોય, એકાંત ન ગ્રહીએ; અરજિન બીજ દિને ચવી; એમ જિન આગળ કહીએ. ॥ ૫ ॥ વર્તમાન ચોવીશીએ, એમ જિન કલ્યાણ, બીજ દિને કેઈ પામીયા, પ્રભુ નાણ નિર્વાણ. ॥૬॥ એમ અનંત ચોવીશીએ, હુઆ બહુ કલ્યાણ, જિન ઉત્તમ પદ

પદ્મને, નમતા હોય સુખખાણ ॥ ૭ ॥

૧૦ જ્ઞાનપંચમીનું ચૈત્યવંદન

ત્રિગડે બેઠા વીર જિન, ભાખે ભવિજન આગે, ત્રિકરણ શુ ત્રિહુ લોકજન, નિસુણો મન રાગે ॥ ૧ ॥ આરાધો ભલી ભાતસે, પાચમ અજુવાલી, જ્ઞાન આરાધન કારણે, એહી જ તિથિ નિહાલી ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન વિના પશુ સારિખા, જાણો એણે સસાર, જ્ઞાન આરાધનથી લહ્યુ, શિવપદ સુખ શ્રીકાર ॥ ૩ ॥ જ્ઞાન રહિત ક્રિયા કહી, કાશકુસુમ ઉપમાન, લોકાલોક પ્રકાશકર, જ્ઞાન એક પરધાન ॥ ૪ ॥ જ્ઞાની શ્વાસોશ્વાસમા, કરે કર્મનો છેહ, પૂર્વ કોડી વરસા લગે, અજ્ઞાની કરે તેહ ॥ ૫ ॥ દેશ આરાધક ક્રિયા કહી, સર્વ આરાધક જ્ઞાન, જ્ઞાનતણો મહિમા ઘણો, અગ પાચમે ભગવાન ॥ ૬ ॥ પચ માસ લઘુપચમી,

જાવજ્જીવ ઉત્કૃષ્ટી; પંચ વરસ પંચ માસની, પંચમી કરો શુભદૃષ્ટિ ॥૭॥ એકાવનહી પંચનો એ, કાઉસ્સગ્ગ લોગસ્સ કેરો, ઉજમણું કરો ભાવશું, ટાળો ભવ ફેરો ॥ ૮ ॥ એણી પરે પંચમી આરાહીએ આણી ભાવ અપાર; વરદત્ત ગુણમંજરી પરે, રંગવિજય લહો સાર. ॥૯॥

૧૧. અષ્ટમીનું ચૈત્યવંદન.

માહ શુદિ આઠમને દિને, વિજયાસુત જાયો; તેમ ફાગણ સુદિ આઠમે, સંભવ ચવી આયે ॥૧॥ ચૈત્ર વદની આઠમે, જન્મ્યા ઋષભ જિણંદ, દીક્ષા પણ એ દિન લહી; હુઆ પ્રથમ મુનિચંદ ॥૨॥ માધવ સુદિ આઠમ દિને, આઠ કર્મ કર્યાં દૂર, અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપૂર ॥૩॥ એહી જ આઠમ ઉજલી, જન્મ્યા સુમતિ જિણંદ; આઠ જાતિ કલશે કરી, ન્હવરાવે સુર

ઈંદ્ર ॥ ૪ ॥ જન્મ્યા જેઠ વદિ આઠમે, મુનિસુવ્રતસ્વામી, નેમ અષાઢ સુદિ આઠમે, અષ્ટમી ગતિ પામી ॥૫॥ શ્રાવણ વદની આઠમે, નમિ જન્મ્યા જગભાણ, તેમ શ્રાવણ સુદિ આઠમે, પાસજીનું નિર્વાણ ॥૬॥ ભાદરવા વદિ આઠમ દિને, ચવીયા સ્વામી સુપાસ, જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, સેવ્યાથી શિવવાસ. ॥ ૭ ॥

૧૨ એકાદશીનું ચૈત્યવંદન.

શાસનનાયક વીરજી, પ્રભુ કેવળ પાયો, સંઘ ચતુર્વિધ સ્થાપવા, મહસેન વન આયો ॥૧॥ માધવ સિત એકાદશી, સોમલ દ્વિજ યજ્ઞ, ઈંદ્રભૂતિ આદે મળ્યા, એકાદશ વિજ્ઞ ॥૨॥ એકાદશસે ચઉગુણો, તેહનો પરિવાર, વેદ અર્થ અવળો કરે, મન અભિમાન અપાર

॥ ૩ ॥ જીવાદિક સંશય હરી એ, એકાદશ ગણધાર, વીરે થાપ્યા વંદીએ, જિનશાસન જયકાર ॥ ૪ ॥ મલ્લિ જન્મ અર મલ્લિ પાસ, વર ચરણ વિલાસી, ઋષભ અજિત સુમતિ નમિ, મલ્લિ ઘનઘાતિ વિનાશી ॥ ૫ ॥ પદ્મપ્રભુ શિવવાસ પાસ, ભવ ભવના તોડી, એકાદશી દિન આપણી, ઋદ્ધિ સઘળી જોડી ॥ ૬ ॥ દશ ક્ષેત્રે ત્રિહું કાળનાં, ત્રણશે કલ્યાણક, વરસ અગ્યાર એકાદશી, આરાધો વર નાણ ॥ ૭ ॥ અગિયાર અંગ લખાવીએ, એકાદશ પાઠાં, પુંજણી ઠવણી વિંટણી, મસી કાગળ કાંઠાં ॥ ૮ ॥ અગિયાર અવ્રત છાંડવાં એ, વહો પડિમા અગિયાર, **ખીમાવિજય** જિનશાસને, સફળ કરો અવતાર ॥ ૯ ॥

૧૩. પર્યુષણનું ચૈત્યવંદન

કલ્પતરૂ સમ કલ્પસૂત્ર, પૂરે મનવાછીતે, કલ્પસૂત્ર ધુરથી સુણો, શ્રી મહાવીર ચરિત્ર ॥ ૧ ॥ ક્ષત્રીકુંડ ગ્રામ્ય નયર, સિદ્ધારથ રાય, રાણી ત્રીશલા તણી કુખે, કંચન સમકાય ॥ ૨ ॥ પુષ્પોત્તરવરથી ચવ્યા એ, ઊપન્યા પુન્ય પવિત્ર, ચતુરા ચૌદ સુપન લહે, ઉપજે વિનય વિનિત ॥ ૩ ॥

૧૪ પર્યુષણનુ ચૈત્યવંદન.

પર્વરાજ સંવત્સરી, દિન દિન પ્રત્યે સેવો; શ્લોક બારસે કલ્પસૂત્ર, મુનિ મુખે સુણેવો ॥ ૧ ॥ પાટ પરંપર બાર બોલ, ભાખ્યા ગુરૂ હીરે, સામ્પ્રત શ્રી વિજયમાનસૂરિ, ગચ્છાધિપતિરે ॥ ૨ ॥ જિનશાસન શોભા કરીયે, પ્રીતિ

વિજય ગુરૂ શિષ્ય, વિનિતવિજય કહે વીરને, ચરણે નામું શિશ. ॥ ૩ ॥

૧૫. પર્યુષણનું ચૈત્યવંદન.

વડાકલ્પ પૂર્વ દીને, ઘરે કલ્પને લાવો, રાતી જગા પ્રમુખે કરી, શાસન સોહાવો ॥૧॥ હય ગય રથ શણગારીને, કુમર લાવો ગુરૂ પાસે, વડા કલ્પદીન સાંભળો, વીર ચરિત્ર ઉલ્લાસે. ॥ ૨ ॥ છઠ્ઠ, દ્વાદશ તપ કીજીએએ, ધરીએ શુભ પરિણામ, સ્વામીવચ્છલ પ્રભાવના, પૂજા અભિરામ ॥ ૩ ॥ જિન ઉત્તમ ગૌતમ પ્રત્યેએ, કહેજો એકવીશવાર, ગુરૂમુખ પદ્મથી સુણીયે, તો પામે ભવપાર ॥ ૪ ॥

પ્રાચીન-સ્તવનો.

૧. શ્રી સીમંધર જિન સ્તવન.

સુણો ચંદાજી ! સીમંધર પરમાતમ પાસે જાજો, મુજ વિનતડી, પ્રેમ ધરીને એણીપરે તુમે સંભળાવજો ॥ એ આંકણી૦ ॥ જે ત્રણ ભુવનનો નાયક છે, જસ ચોસઠ ઇંદ્ર પાયક છે, નાણ દરિસણ જેહને ખાયક છે ॥ સુણો૦ ૧ ॥ જેની કંચનવરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે, પુંડરીકગિણી નગરીનો રાયા છે. સુણો૦ ॥ ૨ ॥ બાર પર્ષદામાહિ બિરાજે છે, જસ ચોત્રીશ અતિશય છાજે છે, ગુણ પાત્રીશ વાણીએ ગાજે છે ॥ સુણો૦ ॥ ૩ ॥ ભવિજનને જે પડિબોહે છે, જસ અધિક શીતળ ગુણ સોહે છે, રૂપ દેખી ભવિજન

મોહે છે ॥ સુણો૦ ॥ ૪ ॥ તુમ સેવા કરવા રસિયો છું, પણ ભરતમાં દૂરે વસીઓ છું; મહામોહરાય કર ફસીઓ છું. ॥ સુણો૦ ॥ ૫ ॥ પણ સાહિબ ચિત્તમાં ધરીઓ છે, તુમ આણા ખડ્ગ કર ગ્રહીઓ છે; પણ કાંઇક મુજથી ડરીઓ છે ॥ સુણો૦ ॥ ૬ ॥ જિન ઉત્તમ પૂંઠ હવે પૂરો, કહે **પદ્મવિજય** થાઉં સુરો; તો વાધે મુજ મન અતિ નુરો. ॥ સુણો૦ ॥ ૭ ॥

૨. શ્રી સીમંધર જિન સ્તવન.

પુક્ખલવઇ વિજયે જયો રે, નયરી પુંડરીગિણી સાર, શ્રી સીમંધર સાહિબા રે, રાય શ્રેયાંસ કુમાર, જિણંદરાય ! ધરજો ધર્મસ્નેહ. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મોટા ન્હાના આંતરો રે, ગિરૂઆ નવિ દાખંત, શશિ દરિસણ સાયર વધે રે, કૈરવ વન વિકસંત ॥ જિણં૦ ॥ ૨ ॥

ઠામ કુઠામ ન લેખવે રે, જગ વરસંત જળધાર;
કર દોય કુસુમે વાસીએ રે, છાયા સવિ આધાર.
॥ જિણ૦ ॥ ૩ ॥ રાય ને રંક સરિખા ગણે રે,
ઉદ્યોતે શશિ સૂર, ગંગાજળ તે બિહુતણા રે,
તાપ કરે સવિ દૂર ॥ જિણ૦ ॥ ૪ ॥ સરિખા
સહુને તારવા રે, તિમ તુમે છો મહારાજ,
મુજશું અંતર કિમ કરો રે, બાંહ્ય ગ્રહ્યાની લાજ
॥ જિણ૦ ॥ ૫ ॥ મુખ દેખી ટીલુ કરે રે, તે નવિ
હોય પ્રમાણ, મુજરો માને સવિતણો રે, સાહિબ
તેહ સુજાણ ॥ જિણ૦ ॥ ૬ ॥ વૃષભલંછન માતા
સત્યકી રે, નંદન રૂકમિણી કંત, વાચક જશ ઇમ
વિનવે રે, ભયભંજન ભગવંત. ॥ જિણ૦ ॥૭॥

૩. શ્રી સિદ્ધાચળજીનું સ્તવન.

આખંડીએ રે મે આજ શેત્રુંજો દીઠો રે;
સવા લાખ ટકાનો દહાડો રે, લાગે મુને મીઠો

રે ॥ એ આંકણી ॥ સફળ થયો મારા મનનો ઉમાહો ॥ વાલા મારા ભવનો સંશય ભાંગ્યો રે, નરક તિર્યંચ ગતિ દૂર નિવારી, ચરણે પ્રભુજીને લાગ્યો રે. ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૧ ॥ માનવ ભવનો લાહો લીધો ॥ વા૦ ॥ દેહડી પાવન કીધી રે; સોના રૂપાને ફૂલડે વધાવી, પ્રેમે પ્રદક્ષિણા દીધી રે. ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૨ ॥ દૂધડે પખાળીને કેસર ઘોળી ॥ વા૦ ॥ શ્રી આદીશ્વર પૂજ્યા રે; શ્રી સિદ્ધાચલ નયણે જોતાં, પાપ મેવાસી ધ્રૂજ્યા રે ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૩ ॥ શ્રીમુખ સુધર્મા સુરપતિ આગે ॥ વા૦ ॥ વીર જિણંદ ઇમ બોલે રે; ત્રણ ભુવનમાં તીરથ મોટું, નહિ કોઈ શેત્રુંજા તોલે રે. ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૪ ॥ ઇંદ્ર સરિખા એ તીરથની ॥ વા૦ ॥ ચાકરી ચિત્તમાં ચાહે રે, કાયાની તો કાસળ ટાળી, સૂરજકુંડમાં નાહે રે. ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૫ ॥

કાકરે કાકરે શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રે ॥ વાં૦ ॥ સાધુ અનતા સિધ્યા રે, તે માટે એ તીરથ મોટુ, ઉદ્ધાર અનતા કીધા રે ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૬ ॥ નાભીરાયા સુત નયણે જોતા ॥ વા૦ ॥ મેહ અમીરસ વુઠ્યા રે, ઉદયરત્ન કહે આજ મારે પોતે, શ્રી આદીશ્વર ત્રુઠયા રે ॥ શેત્રુંજો૦ ॥ ૭ ॥

૪. શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન.

જાત્રા નવાણું કરીયે વિમલગિરિ, જાત્રા નવાણું કરીએ ॥ એ આંકણી ॥ પૂરવ નવાણુ વાર શેત્રુંજાગિરિ, ઋષભ જિણંદ સમોસરીએ ॥ વિ૦ ॥ ૧ ॥ કોડી સહસ ભવ પાતક તૂટે, શેત્રુંજા સાહમો ડગ ભરીએ ॥ વિ૦ ॥ ૨ ॥ સાત છઠ્ઠ દોય અઠમ તપસ્યા, કરી ચઢીયે ગિરિવરીએ. ॥ વિ૦ ॥ ૩ ॥ પુંડરીક પદ જપીએ મન હરખે, અધ્યવસાય શુભ ધરીએ ॥ વિ૦ ॥ ૪ ॥ પાપી

અભવ્ય ન નજરે દેખે, હિંસક પણ ઉદ્ધરીએ.
॥ વિ૦ ॥ ૫ ॥ ભૂમિ સંથારો ને નારી તણો સંગ,
દૂર થકી પરિહરીએ. ॥ ૬ ॥ સચિત્તપરિહારી ને
એકલઆહારી, ગુરૂ સાથે પદ ચરીએ ॥ વિ૦ ॥૭॥
પડિક્કમણાં દોય વિધિશું કરીએ, પાપપડળ વિખ-
રીએ. ॥ વિ૦ ॥ ૮ ॥ કલિકાળે એ તીરથ મોટું,
પ્રવહણ જિમ ભર દરીએ. ॥ વિ૦ ॥ ૯ ॥ ઉત્તમ એ
ગિરિવર સેવંતા, **પદ્મ** કહે ભવ તરીએ ॥વિ૦॥૧૦॥

૫. શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન.

વિમલાચલ નિતુ વંદીએ, કીજે એહની
સેવા; માનું હાથ એ ધર્મનો, શિવતરૂ ફળ
લેવા ॥ વિ૦ ॥ ૧ ॥ ઉજ્જ્વળ જિનગૃહ મંડળી,
તિહાં દીપે ઉત્તંગા; માનું હિમગિરિ વિભ્રમે,
આઇ અંબર ગંગા ॥ વિ૦ ॥ ૨ ॥ કોઇ અનેરો
જગ નહીં, એ તીરથ તોલે; એમ શ્રી મુખ

હરિ આગળે, શ્રી સીમધર બોલે ૫ વિ૦ ॥ ૩ ॥ જે સઘળા તીરથ કર્યાં, જાત્રા ફળ કહીએ, તેહથી એ ગિરિ ભેટતા, શતગણુ ફળ લહીએ વિ૦ ॥ ૪ ॥ જનમ સફળ હોય તેહનો, જે એ ગિરિવંદે, સુજશ–વિજય સંપદ લહે, તે નર ચિર નંદે ॥ વિ૦ ॥ ૫ ॥

૬. ઋષભદેવ જિન સ્તવન.

જગજીવન જગ વાલ હો, મરુદેવીનો નંદ લાલરે મુખ દીઠે સુખ ઉપજે, દર્શન અતિહિ આનંદ લાલરે, જગ૦ ॥ ૧ ॥ આંખડી અંબુજ પાંખડી, અષ્ટમી શશી સમ ભાલ–લાલરે, વદન તે શારદ ચંદલો, વાણી અતિહી રસાલ લાલરે, જગ૦ ॥ ૨ ॥ લક્ષણ અંગે વિરાજતા, અડહીય સહસ ઉદાર–લાલરે, રેખાકર ચરણાદિકે, અભ્યંતર નહિ પાર લાલરે, જગ૦ ॥ ૩ ॥

ઈંદ્ર ચંદ્ર રવિ ગિરિ તણા, ગુણ લેઇ ઘડીયું અંગ લાલરે, ભાગ્ય કીહાં થકી આવીયું; અચરીજ એહ ઉત્તંગ-લાલરે, જગ૦ ॥ ૪ ॥ ગુણ સઘળા અંગે કર્યાં, દૂર કર્યા સવિ દોષ લાલરે; વાચક **યશ વિજયે** થુણ્યો, દેજો સુખનો પોષ-લાલરે, ॥ ૫ ॥ જગજીવન૦

૭. શ્રી મહાવીરસ્વામીનું સ્તવન.

ગિરૂઆરે ગુણ તુમ તણા, શ્રી વર્ધમાન જિનરાયારે, સુણતાં શ્રવણે અમી ઝરે, મ્હારી નિર્મળ થાયે કાયારે. ગિ૦ ॥ ૧ ॥ તુમ ગુણ ગણ ગંગાજળે, હું ઝીલીને નિર્મળ થાઉંરે; અવર ન ધંધો આદરૂં, નિશ દિન તોરા ગુણ-ગાઉંરે. ગિ૦ ॥ ૨ ॥ ઝીલ્યા જે ગંગાજળે, તે છીલ્લર જળ નવિ પેસેરે, જે માલતી ફુલે મોહીઆ, તે બાઉલ જઈ નવિ બેસેરે. ગિ૦

॥ ૩ ॥ એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશુ, રંગે રાચ્યા ને વળી માચ્યારે, તે કેમ પરસુર આદરે, જે પરનારી વશ-રાચ્યારે ગિ૦ ॥૪॥ તુ ગતિ તું મતિ આશરો, તુ આલંબન મુજ પ્યારો-રે, વાચક જસ કહે માહરે, તુ જીવનજીવ આધારોરે. ગિરૂઆરે ગુણ તુમ તણા ॥ ૫ ॥

૮ શ્રી આદિનાથજિન સ્તવન

પ્રથમ જિનેશ્વર પ્રણમીએ, જાસ સુગંધી રે કાય, કલ્પવૃક્ષ પરે તાસ ઇંદ્રાણી નયન જે, ભૃંગ પરે લપટાય ॥૧॥ રોગ ઉરોગ તુજ નવિ નડે, અમૃત જેહ આસ્વાદ, તેહથી પ્રતિહત તેહ માનુ કોઇ નવિ કરે, જગમા તુમશુ રે વાદ ॥ ૨ ॥ વગર ધોઈ તુજ નિર્મળી, કાયા કચનવાન, નહીં પ્રસ્વેદ લગાર તારે તુ તેહને, જે ધરે તાહરૂ ધ્યાન ॥ ૩ ॥ રાગ ગયો તુજ

મન થકી, તેહમાં ચિત્ત ન કોય; રૂધિર આમિષથી રાગ ગયો તુજ જન્મથી, દૂધ સહોદર હોય. ॥ ૪ ॥ શ્વાસોશ્વાસ કમળ સમો તુજ લોકોત્તર વાદ; દેખે ન આહાર-નિહાર ચરમ ચક્ષુ ધણી, એહવાં તુજ અવદાત ॥ ૫ ॥ ચાર અતિશય મૂળથી, ઓગણીશ દેવના કીધ, કર્મ ખપ્યાથી અગ્યાર ચોત્રીશ એમ અતિશયા, સમવાયાંગે પ્રસિદ્ધ ॥ ૬ ॥ જિન ઉત્તમ ગુણ ગાવતાં, ગુણ આવે નિજ અંગ, **પદ્મવિજય** કહે એમ સમય પ્રભુ પાળજો, જેમ થાઉં અક્ષય અભંગ ॥ ૭ ॥

૯ શ્રી અજીતનાથ જિન સ્તવન

પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જિણંદશું, પ્રભુ પાખે ક્ષણ એક મને ન સુહાય જો; ધ્યાનની તાળી રે લાગી નેહશું, જલદ-ઘટા જેમ શિવસુત વાહન દાય જો. પ્રીત૦ ॥ ૧ ॥ નેહઘેલું મન

મારૂ રે પ્રભુ અળજે રહે, તન મન ધન તે કારણથી પ્રભુ મુજ જો, મ્હારે તો આધાર રે સાહિબ રાવળો, અંતરગતની પ્રભુ આગળ કહું ગુજ જો, પ્રીત૦ ॥ ૨ ॥ સાહિબ તે સાચો રે જગમા જાણીએ, સેવકના જે સહેજે સુધારે કાજ જો, એહવારે આચરણે કેમ કરી રહુ, બિરૂદ તમારૂ તારણતરણ જહાજ જો પ્રીત૦ ॥ ૩ ॥ તારકતા તુજમાંહે રે શ્રવણે સાભળી, તે ભણી હુ આવ્યો છુ દીનદયાળ જો, તુજ કરૂણાની લહેરે રે મુજ કારજ સરે, શુ ઘણુ કહીએ જાણુ આગળ કૃપાળ જો પ્રીત૦ ॥ ૪ ॥ કરૂણાદષ્ટિ કીધી રે સેવક ઉપરે, ભવભય ભાવઠ ભાગી ભક્તિ પ્રસગ જો, મનોવાછિત ફળીઆ રે જિન આલબને, કર જોડીને મોહન કહે મન રગ જો પ્રીતલડી૦ ॥ ૫ ॥

૧૦ પંચમીનું સ્તવન

પંચમી તપ તુમે કરો રે પ્રાણી, જેમ પામો નિર્મળ જ્ઞાન રે; પહેલું જ્ઞાન ને પછી ક્રિયા, નહી કોઇ જ્ઞાન સમાન રે. પંચમી૦ ॥ ૧ ॥ નંદીસૂત્રમાં જ્ઞાન વખાણ્યું, જ્ઞાનના પાંચ પ્રકાર રે; મતિ શ્રુત અવધિ ને મનઃપર્યવ, કેવલજ્ઞાન ઉદાર રે. પંચમી૦ ॥ ૨ ॥ મતિ અઠ્ઠાવીશ, શ્રુતિ ચઉદહ વીશ; અવધિ છે અસંખ્ય પ્રકાર રે; દોય ભેદે મનઃપર્યવ દાખ્યું, કેવળ એક શ્રીકાર રે. પંચમી૦ ॥ ૩ ॥ ચંદ્ર સૂર્ય ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, એ સહુ તેજ આકાશ રે, કેવળજ્ઞાન ઉદ્યોત ભયો તબ, લોકાલોક પ્રકાશ રે. પંચમી૦ ॥૪॥ પારસનાથ પસાય કરીને, પુરો અમારી ઉમેદ રે, **સમયસુંદર** કહે હું પણ માગું, જ્ઞાનનો પંચમ ભેદ રે. પંચમી૦ ॥ ૫ ॥

૧૧ શ્રી પર્યુષણ પર્વનું સ્તવન

આખડીએ રે મે આજ ગેત્રુંજો દીઠો રે–એ દેશી

સુણજો સાજન સંત, પજુસણ આવ્યા રે, તમે પુન્ય કરો પુન્યવંત ભવિક મન ભાવ્યા રે વીર જિણેસર અતિ અલવેસર વહાલા મારા પરમેશ્વર એમ બોલે રે, પર્વ માંહે પજુસણ મહોટા, અવર ન આવે તસ તોલે રે, પજુ૦ ॥ તમો૦ ॥ ॥ ભ૦ ॥ ૧ ॥ ચઉ પગ માંહે જેમ કેસરી મોટો, વા૦ ॥ ખગમા ગરૂડ કહીએ રે, નદી માંહે જેમ ગંગા મહોટી, નગરમા મેરૂ લહીએરે–પજુ૦ ॥૨॥ ભૂપતિમાં ભરતેસર ભાખ્યો વા૦ ॥ દેવ માંહે સૂર-ઇંદ્ર રે, તીરથમા શેત્રુંજો દાખ્યો, ગ્રહગણુમા જેમ ચંદ્ર રે પજુ૦ ॥ ૩ ॥ દસરા દીવાળી ને વળી હોળી ॥ વા૦ ॥ અખાત્રીજ દીવાસો રે, બલેવ પ્રમુખ બહુલા છે બીજાં, પણ એ મુક્તિનો વાસો રે–પજુ૦

॥ ૪ ॥ તે માટે અમર પળાવો. વા૦ ॥ અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કીજે રે; અઠમ તપ અધિકાઈએ કરીને, નરભવ લાહો લીજેરે ॥ પજુ૦ ॥૫॥ ઢોલ દદામા ભેરી નફેરી. વા૦ કલ્પસૂત્રને જગાવો રે; ઝાંઝરના ઝમકાર કરીને, ગોરીની ટોળી મળી આવોરે. ॥ પજુ૦ ॥ ૬ ॥ સોના રૂપાને ફુલડે વધાવો. વા૦ કલ્પસૂત્રને પૂજો રે, નવ વખાણ વિધિએ સાંભળતાં; પાપ મેવાસી ધ્રુજેરે. ॥ પજુ૦ ॥ ૭ ॥ એમ અઠ્ઠાઇ-મહોત્સવ કરતાં. વા૦ બહુ જીવ જગ ઉદ્ધરિયા રે, વિબુધ વિમળ વર સેવક એહથી, નવનિધિ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ વરિયા રે. ॥ પજુ૦ ॥ ૮ ॥

સ્તુતિઓ-થોયો.

૧. શ્રી સીમંધર જિનની થોય

સીમંધર જિનવર, સુખકર સાહિબ દેવ, અરિહંત સકળની, ભાવ ધરી કરૂ સેવ, સકલાગમ પારગ, ગણધર-ભાષિત વાણી, જયવંતી આણા, જ્ઞાનવિમળ ગુણખાણી ॥ ૧ ॥

[આ થોય ચાર વખત પણ કહેવાય છે]

૨. શ્રી સીમંધર જિનની થોય

મહાવિદેહ ક્ષેત્રમા સીમંધર સ્વામી, સોનાનુ સિંહાસનજી, રૂપાના ત્યા છત્ર બીરાજે, રત્નમણીના દીવા દીપેજી, કુમ કુમ વર્ણી ત્યા ગહુળી બિરાજે, મોતીના અક્ષત સારજી, ત્યા બેઠા સીમંધર સ્વામી, બોલે મધુરી વાણીજી, કેસર ચંદન ભર્યા કચોળા,

કસ્તુરી બરાસેજી; પહેલી રે પૂજા અમારી હોજો, ઉગમતે પરભાતેજી ॥ ૧ ॥

૩. શ્રી સિદ્ધાચલજીની થોય

પુંડરગિરિ મહિમા, આગમમાં પ્રસિદ્ધ; વિમલાચલ ભેટી, લહીએ અવિચળ રિદ્ધ; પંચમી ગતિ પહોતા, મુનિવર કોડાકોડ; એણે તીરથે આવી, કર્મવિપાક વિછોડ ॥ ૧ ॥

૪. શ્રી શત્રુંજયની સ્તુતિ.

શ્રી શત્રુંજય તીરથ સાર, ગિરિવરમાં જેમ મેરૂ ઉદાર, ઠાકુર રામ અપાર; મંત્રમાંહે નવકારજ જાણું, તારામાં જેમ ચંદ્ર વખાણું; જળધર જળમાં જાણું; પંખીમાં જેમ ઉત્તમ હંસ, કુળમાંહે જેમ ઋષભનો વંશ; નાભિતણો એ અંશ; ક્ષમાવંતમાં જેમ અરિહંત, તપશૂરા મુનિવર મહંત, શત્રુંજય ગિરિ ગુણવંત ॥ ૧ ॥

ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદા, સુમતિ-નાથ સુખ પુનમચંદા, પદ્મપ્રભુ સુખકંદા, શ્રી સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભુ સુવિધિ, શીતળ શ્રેયાંસ સેવો બહુ બુદ્ધિ, વાસુપૂજ્ય મતિ શુદ્ધિ, વિમલ અનંત ધર્મ જિન શાંતિ, કુંથુ અર મલ્લિ નમું એકાંતિ, મુનિસુવ્રત શુદ્ધ પંતિ, નમિ નેમ પાસ વીર જગદીશ, નેમ વિના એ જિન ત્રેવીશ, સિદ્ધગિરિ આવ્યા ઈશ ॥૨॥

ભરતરાય જિન સાથે બોલે, સ્વામી શત્રુ-જય ગિરિ કુણુ તોલે, જિનનું વચન અમોલે, ઋષભ કહે સુણો ભરતજી રાય, છહરી પાલંતા જે નર જાય, પાતક ભુકો થાય, પશુ પંખી જે ઇણુ ગિરિ આવે, ભવ ત્રીજે તે સિદ્ધ જ થાવે, અજરામર પદ પાવે, જિનમતમા શેત્રુંજો વખાણ્યો, તે મે આગમ દિલમાંહે આણ્યો, સુણુતા સુખ ઉર ઠાણ્યો ॥ ૩ ॥

સંઘપતિ ભરત નરેશર આવે, સોવનતણા પ્રાસાદ કરાવે, મણિમય મૂરતિ ઠાવે, નાભિરાયા મરૂદેવી માતા, બ્રાહ્મી સુંદરી બ્હેન વિખ્યાતા, મૂર્તિ નવાણું ભ્રાતા; ગોમુખ યક્ષ ચક્કેસરી દેવી, શત્રુંજય સાર કરે નિત્યમેવી, તપગચ્છ ઉપર હેવી; શ્રી વિજયસેનસૂરીશ્વર રાયા, શ્રી વિજયદેવસૂરિ પ્રણમી પાયા, **ઋષભદાસ** ગુણ ગાયા ॥ ૪ ॥

૫. બીજતિથિની સ્તુતિ.

દિન સકલ મનોહર, બીજ દિવસ સુવિશેષ; રાય રાણા પ્રણમે, ચંદ્રતણી જિહાં રેખ; તિહાં ચંદ્ર વિમાને, શાશ્વતા જિનવર જેહ, હું બીજ તણે દિન, પ્રણમું આણી નેહ ॥ ૧ ॥

અભિનંદન ચંદન, શીતળ શીતળનાથ અરનાથ સુમતિ જિન, વાસુપૂજ્ય શિવ સાથ; ઈત્યા-

દિક જિનવર, જન્મ જ્ઞાન નિરવાણ, હુ બીજતણે દિન, પ્રણમું તે સુવિહાણ ॥ ૨ ॥

પ્રકાશ્યો બીજે, દુવિધ ધર્મ ભગવત, જેમ વિમળ કમળ, વિપુલ નયન વિકસત, આગમ અતિ અનુપમ, જિહા નિશ્ચય વ્યવહાર, બીજે સવિ કીજે, પાતકનો પરિહાર ॥ ૩ ॥

ગજગામિની કામિની, કમળ સુકોમળ ચીર, ચક્કેસરી કેસરી, સરસ સુગધ શરીર, કર જોડી, બીજે, હુ પ્રણમું તસ પાય, એમ લબ્ધિવિજય કહે, પૂરો મનોરથ માય ॥ ૪ ॥

૬. પંચમીની સ્તુતિ

શ્રાવણ શુદિ દિન પચમીએ, જન્મ્યા નેમિ જિણદ તો, શ્યામવરણ તનુ શોભતુ એ, મુખ શારદકો ચદ તો, સહસ વરસ પ્રભુ આઉખુ એ,

બ્રહ્મચારી ભગવંત તો, અષ્ટકરમ હેલે હણી એ, પહોતા મુક્તિ મહંત તો. ॥ ૧ ॥

અષ્ટાપદ પર આદિજિન એ, પહોતા મુક્તિ મોઝાર તો; વાસુપૂજ્ય ચંપાપુરીએ, નેમ મુક્તિ ગિરનાર તો; પાવાપુરી નગરીમાં વળી એ, શ્રી વીરતણું નિર્વાણ તો; સમેતશિખર વીશ સિદ્ધ હુઆ એ, શિર વહું તેહની આણતો. ॥ ૨ ॥

નેમનાથ જ્ઞાની હુઆ એ, ભાખે સાર વચન તોઃ જીવદયા ગુણ વેલડી એ, કીજે તાસ જતન તો, મૃષા ન બોલો માનવી એ, ચોરી ચિત્ત નિવાર તો, અનંત તીર્થંકર એમ કહે એ, પર-હરીએ પરનાર તો ॥ ૩ ॥

ગોમેધ નામે જક્ષ ભલો એ, દેવી શ્રી અં-બિકા નામ તો; શાસન સાનિધ્ય જે કરે એ,

કરે વળી ધર્મનાં કામ તો, તપગચ્છનાયક ગુણુ-નીલો એ, શ્રી વિજયસેનસૂરિરાય તો, ઋષભદાસ પાય સેવતા એ, સફળ કરો અવતાર તો. ॥૪॥

૭. અષ્ટમીની સ્તુતિ.

મગળ આઠ કરી જસ આગળ, ભાવ ધરી સુરરાજજી, આઠ જાતિના કળશ કરીને, ન્હવરાવે જિનરાજજી, વીર જિનેશ્વર જન્મ મહોત્સવ, કરતા શિવ સુખ સાધેજી, આઠમનુ તપ કરતાં અમ ઘર, મગળ કમલા વાધેજી ॥ ૧ ॥

અષ્ટ કરમ વયરી ગજ ગજન, અષ્ટાપદ પરે બલીયાજી, આઠમે આઠ સ્વરૂપ વિચારી, મદ આઠે તસ ગળીયાજી, અષ્ટમી ગતિ પહોતા જિનવર, ફરસ આઠ નહીં અગજી, આઠમનું તપ કરતાં અમ ઘર, નિત્ય નિત્ય વાધે રગજી ॥૨॥

પ્રાતિહારજ આઠ બિરાજે, સમવસરણ જિનરાજેજી; આઠમે આઠસો આગમ ભાખી, ભવિ મન સંશય ભાંજેજી; આઠે જે પ્રવચનની માતા, પાળે નિરતિચારોજી, આઠમને દીન અષ્ટ પ્રકારી; જીવદયા ચિત્ત ધારોજી ॥ ૩ ॥

અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરીને, માનવ-ભવ ફળ લીજેજી; સિદ્ધાઈ દેવી જિનવર સેવી, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ દીજેજી; આઠમનું તપ કરતાં લીજે, નિર્મળ કેવળજ્ઞાનજી; ધીરવિમલ કવિ સેવક **નય** કહે, તપથી કોડિ કલ્યાણજી ॥ ૪ ॥

૮. એકાદશીની સ્તુતિ.

એકાદશી અતિ રૂઅડી, ગોવિંદ પૂછે નેમ; કોણ કારણ એ પર્વ મહોટું, કહોને મુજશું તેમ; જિનવર કલ્યાણક અતિ ઘણાં, એકસોને

પચાસ, તિણે કારણ એ પર્વ મોટું, કરો મૌન ઉપવાસ ॥ ૧ ॥

અગિયાર શ્રાવક તણી પડિમા, કહે તે જિનવર દેવ, એકાદશી એમ અધિક સેવો, વન-ગજા જિમ રેવ, ચોવીશ જિનવર સયલ સુખકર, જેસા સુરતરૂ ચગ, જેમ ગગ નિર્મળ નીર જેહવો, કરો જિનશુ રગ ॥ ૨ ॥

અગિયાર અંગ લખાવીએ, અગિયાર પાઠા સાર, અગિયાર કવલી વીંટણાં, ઠવણી પુજણી સાર, ચાબખી ચગી વિવિધ રગી, શાસ્ત્રતણે અનુસાર, એકાદશી એમ ઉજવો, જેમ પામીયે ભવપાર ॥ ૩ ॥

વર કમલ નયણી કમલ વયણી કમલ સુકોમલ કાય, ભુજ દડ અખડ જેહને, સમરતાં

સુખ થાય, એકાદશી એમ મન વશી, ગણિ હર્ષ પંડિત શિષ્ય; શાસન દેવી વિઘન નિવારે, સંઘ તણાં નિશદિશ ॥ ૪ ॥

૯ પંચતીર્થની થાય

શ્રી શત્રુંજય મુખ્ય તીર્થ તિલકં, શ્રી નાભિરાજાંગજં, વંદે રૈવતશૈલમૌલિમુકુટં શ્રી નેમિનાથં યથા; તારંગેડપ્યજિતં જિનં ભૃગુપુરે, શ્રીસુવ્રતં સ્તંભને, શ્રીપાર્શ્વં પ્રણમામિ સત્યનગરે શ્રી વર્દ્ધમાનં ત્રિધા ॥ ૧ ॥

વંદેડનુત્તર કલ્પતલ્પ ભવને ગ્રૈવેયકે વ્યંતરા, જ્યોતિષ્કામરમંદરાદ્રિવસતીં સ્તીર્થંકરા નાદરાત્, જંબુ પુષ્કર ધાતકીષુ રૂચકે નંદીશ્વરે કુંડલે; યે ચાન્યેડપિ જિના નમામિ સતતં તાન્ કૃત્રીમા-કૃત્રીમાન્ ॥ ૨ ॥

શ્રીમદ્વીર-જિનસ્ય-પદ્મ હ્રદતો નિર્ગમ્ય ત ગૌતમ, ગગાવર્તનમેત્ય યા પ્રવિભિદ્ય મિથ્યાત્વ વૈતાઢયક, ઉત્પત્તિ સ્થિતિ સહૃતિ ત્રિપથગા જ્ઞાનાણુદ્દા વૃદ્ધિગા, સા મે કર્મમલ હરત્વવિહ્લ શ્રીદ્વાદશાગી નદી ॥ ૩ ॥

શક્રશ્ચન્દ્ર-રવિ-ગ્રહાશ્ચ ધરણ બ્રહ્મેન્દ્ર-શાત્ય-ખિકા, દિક્પાલા સકલપદિ-ગોમુખગણિ-ચક્રેશ્વરી ભારતી, યેડન્યે જ્ઞાનતપ ક્રિયાવ્રતવિધિ શ્રીતીર્થ-યાત્રાદિષુ, શ્રીસઘસ્ય તુરા ચતુર્વિધસુરાસ્તે સતુ ભદ્રકરા ॥ ૪ ॥

૧૦. શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્તુતિ

શખેશ્વર પાસજી પૂજીએ, નરભવનો લાહો લીજીએ, મનવાછિત પૂરણ સુરતરૂ, જય વામા સુત અલવેસરૂ ॥૧॥ દોય રાતા જિનવર અતિ

ભલા, હોય ધોળા જિનવર ગુણનીલા, હોય નીલા હોય શામળ કહ્યા, સોળે જિન કંચન વર્ણ લહ્યા ॥ ૨ ॥ આગમ તે જિનવર ભાખીયો, ગણધર તે હઇડે રાખીયો, તેહનો રસ જેણે ચાખીયો, તે હુઓ શિવસુખ સાખીયો ॥ ૩ ॥ ધરણીધર રાય પદ્માવતી, પ્રભુ પાર્શ્વ તણા ગુણ ગાવતી; સહુ સંઘનાં સંકટ ચૂરતી, નય વિમળનાં વાંછિત પૂરતી. ॥ ૪ ॥

સજ્ઝાયો

૧ ક્રોધની સજ્ઝાય

કડવાં ફળ છે ક્રોધનાં, જ્ઞાની એમ બોલે; રીસ તણો રસ જાણીએ, હલાહલ તોલે.—કડવાં૦ ॥ ૧ ॥ ક્રોધે ક્રોડ પૂરવ તણું, સંજમ ફળ જાય, ક્રોધ સહિત તપ જે કરે, તે તો લેખે ન થાય.

ક૦ ॥૨॥ સાધુ ઘણો તપીયો હતો, ધરતો મન વૈરાગ, શિષ્યના ક્રોધ થકી થયો, ચંડકોશીઓ નાગ-ક૦ ॥ ૩ ॥ આગ ઊઠે જે ઘરથકી, તે પહેલુ ઘર બાળે, જળનો જોગ જો નવિ મળે, તો પાસેનુ પ્રજાળે-ક૦ ॥૪॥ ક્રોધ તણી ગતિ એહવી, કહે કેવલ નાણી, હાણ કરે જે હેતની, જાળવજો એમ જાણી-ક૦ ॥૫॥ ઉદયરત્ન કહે ક્રોધને, કાઢજો ગળે સાહી, કાયા કરજો નિર્મળી, ઉપશમ રસ નાહી ક૦ ॥ ૬ ॥

૨. માનની સજ્ઝાય

રે જીવ ! માન ન કીજીએ, માને વિનય ન આવે રે, વિનય વિના વિદ્યા નહીં, તો કિમ સમકિત પાવે રે રે૦ ॥૧॥ સમકિત વિણુ ચારિત્ર નહીં, ચારિત્ર વિણ નહીં મુક્તિ રે, મુક્તિના સુખ છે શાશ્વતા, તે કેમ લહીએ

જુક્તિ રે. રે૦ ॥ ૨ ॥ વિનય વડો સંસારમાં, ગુણમાંહે અધિકારી રે, માને ગુણ જાયે ગળી, પ્રાણી જોજો વિચારી રે. રે૦ ॥૩॥ માન કર્યું જો રાવણે, તે તો રામે માર્યો રે; દુર્યોધન ગરવે કરી, અંતે સવિ હાર્યો રે. રે. ॥૪॥ સૂકાં લાકડાં સારિખો, દુઃખદાયી એ ખોટો રે, ઉદયરત્ન કહે માનને, દેજો દેશવટો રે. રે. જીવ૦ ॥ ૫ ॥

૩ માયાની સજ્ઝાય

સમકિતનું મૂળ જાણીએજી, સત્ય વચન સાક્ષાત્, સાચામાં સમકિત વસેજી, માયામાં મિથ્યાત્વ રે પ્રાણી! મ કરીશ માયા લગાર. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મુખ મીઠો જૂઠો મનેજી, કૂડ કપટનો રે કોટ, જીભે તો જી જી કરેજી, ચિત્તમાંહે તાકે ચોટ રે. પ્રા૦ ॥ ૨ ॥ આપ ગરજે આઘો પડેજી, પણ ન ધરે વિશ્વાસ,

મનશુ રાખે આતરો જી, એ માયાનો પાસ રે પ્રા૦ ॥૩॥ જેહશુ બાંધે પ્રીતડીજી, તેહશુ રહે પ્રતિકૂળ, મેલ ન છડે મન તણોજી, એ માયાનુ મૂળ રે પ્રા૦ ॥૪॥ તપ કીધો માયા કરીજી, મિત્રશુ રાખ્યોરે ભેદ, મલ્લિ જિનેશ્વર જાણજોજી, તે પામ્યા સ્રીવેદ રે પ્રા૦ ॥૫॥ ઉદયરત્ન કહે સાંભળો જી, મેલો માયાની બુધ, મુક્તિપુરી જાવા તણો જી, એ મારગ છે શુદ્ધ રે પ્રા૦ ૬

૪ લોભની સજઝાય

તુમે લક્ષણ જોજો લોભના રે, લોભે મુનિજન પામે ક્ષોભના રે ॥ લોભે ડાહ્યા મન ડોળ્યા કરે રે, લોભે દુર્ધર પથે સચરે રે તુમે૦ ॥૧॥ તજે લોભ તેહના લેઉં ભામણા રે, વલી પાય નમીને કરૂ ખામણા રે, લોભે મરજાદા ન રહે કેહની રે,

તુમે સંગત મેલો તેહની રે. તુમે૦ ॥ ૨ ॥ લોભે ઘર મેલી રણમાં મરે રે, લોભે ઊંચ તે નીચું આચરે રે, લોભે પાપ ભણી પગલાં ભરે રે, લોભે અકારજ કરતાં ન ઓસરે રે. તુમે૦ ॥ ૩ ॥ લોભે મનડું ન રહે નિર્મળું રે, લોભે સગપણ નાસે વેગળું રે, લોભે ન રહે પ્રીતિ ને પાવહું રે, લોભે ધન મેળે બહુ એકઠું રે. તુમે૦ ॥ ૪ ॥ લોભે પુત્ર પ્રત્યે પિતા હણે રે, લોભે હત્યા પાતક નવિ ગણે રે, તે તો દામતણે લોભે કરી રે, ઉપર મણિધર થાયે તે મરી રે. તુમે૦ ॥ ૫ ॥ જોતાં લોભનો થોભ દિસે નહીં રે, એવું સૂત્ર સિદ્ધાંતે કહ્યું સહી રે, લોભે ચક્રી સુભૂમ નામે જુવો રે, તે તો સમુદ્રમાંહે ડુબી મુઓ રે. તુમે૦ ॥ ૬ ॥ એમ જાણીને લોભને છંડજો રે, એક ધર્મશું મમતા માંડજો રે, કવિ ઉદયરત્ન ભાખે સુદા રે, વંદુ લોભ તજે તેહને સદા રે. તુમે૦ ૭

૫ આપ સ્વભાવની સજ્ઝાય

આપ સ્વભાવમાં રે, અવધૂ સદા મગને મેં રહેના, જગત જીવ હે કરમાધીના, અચરિજ કછુઅ ન લીના આપ૦ ॥ ૧ ॥ તુ નહીં કેરા કો નહીં તેરા, કયા કરે મેરા મેરા, તેરા હે સો તેરી પાસે, અવર સબે અનેરા આપ૦ ॥ ૨ ॥ વપુ વિનાશી તું અવીનાશી, અબ હે ઇનિકા વિલાસી, વપુ સંગ જબ દૂર નિકાસી, તબ તુમ શિવકા વાસી આપ૦ ॥ ૩ ॥ રાગ ને રીસા દોય ખવીસા, એ તુમ દુખકા દીસા, જબ તુમ ઉસકુ દૂર કરીસા, તબ તુમ જગકા ઇસા આપ૦ ॥૪॥ પરકી આશા સદા નિરાશા, એ હે જગ જન પાસા, તે કાટનકુ કરો અભ્યાસા, લહો સદા સુખવાસા આપ૦ ॥ ૫ ॥ કબહીક કાજી કબહીક પાજી, કબહીક હુઆ અપભ્રાજી, કબહીક

જગમેં કીર્ત્તિ ગાજી, સબ પુદ્દગલકી બાજી. આપ૦ ॥ ૬ ॥ શુદ્ધ ઉપયોગ ને સમતા ધારી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહારી; કર્મ કલંકકુ દૂર નિવારી, જીવ વરે શિવનારી. આપ૦ ॥ ૭ ॥

૬ અધ્યાત્મની સજઝાય

કિસકે ચેલે કિસકે બે પૂત, આતમરામ અકિલે અવધૂત; જીવ જાન લે, અહો મેરે જ્ઞાનીકે ઘર સૂત, દિલ માન લે. ॥ ૧ ॥ આયા અકિલા જાવેગા અકિલા આપ સ્વભાવથી મલિયા અનેક. જીવ૦ ॥ મિટ્ટ ગિરીન્દકી જૂઠ ગુમાન, આજ કે કાલ ગિરેગી નિદાન. જી૦ ॥ ૨ ॥ તૃષ્ણા પાલવડી વર જોડ, બાબુ કાહેકું સિરચો ગોર. જીવ૦ ॥ આગે અંગુઠી નાવેગી સાથ, નાથ રહોગે ખાલી હાથ. જીવ૦ ॥ ૩ ॥ આશા ઝોળી પાતરાં લોભ, વિષય ભિક્ષાચાર નાચો

શાલ. જીવ૦ કર્મની કથા ડારો દૂર, વિનય વિરાજે સુખ ભરપૂર જીવ૦ ॥ ૪ ॥

શ્રાવક કરણીની સજ્ઝાય.

શ્રાવક તું ઉઠે પરભાત, ચાર ઘડી રહે પાછલી રાત, મનમા સમરે શ્રીનવકાર, જિમ પામે ભવસાયર પાર ॥ ૧ ॥ કવણ દેવ કવણ ગુરૂ ધર્મ, કવણ અમારે છે કુલ કર્મ, કવણ અમારે છે વિવસાય, એમ ચિંતવજે મનમાંહિ. ॥ ૨ ॥ સામાયિક લેજે મન શુદ્ધ, ધર્મ તણી હૈડે ધરી બુદ્ધ, પડિક્કમણો કરી રયણી તણો, પાતિક આલોચે આપણો. ॥ ૩ ॥ કાયા શક્તિ કરે પચ્ચક્ખાણ, શુદ્ધિ પાળે જિનવર આણ, ભણજે ગુણજે સ્તવન સજ્ઝાય, જિણહુંતી નિસ્તારો થાય ॥ ૪ ॥ ચિત્તારે નિત ચઉદહ નીમ, પાળે દયા જીવોની સીમ; દેહરે જાઈ

જુહારે દેવ, દ્રવ્યતઃ ભાવતઃ કરજે સેવ. ॥ ૫ ॥ ચોમાસે ગુરૂ વંદજે જાઈ, સુણે વખાણ સદા ચિત્ત લાઈ; નિરદૂષણ સુઝતો આહાર, સાધુને દેજે સુવિચાર. ॥ ૬ ॥ સાહમી વત્સલ કરજે ઘણાં, સગપણ મોટા સાહમી તણાં; દુખીયા હીણા દિણા દેખ, કરજે તાસ દયા સુવિશેષ. ॥ ૭ ॥ ઘર અનુસારે દેજે દાન, મોટાસ્યું મ કરે અભિમાન; ગુરૂને મુખ લેજે આખડી, ધર્મ ન મેલીશ એકે ઘડી. ॥ ૮ ॥ વારૂ શુદ્ધ કરે વ્યાપાર, ઓછા અધિકાનો પરિહાર; મ ભરે કેહની કૂડી સાખ, કૂડાસું કથન મત ભાખ. ॥ ૯ ॥ અનંતકાય કહી બત્રીસ, અભક્ષ બાવીસે વીષમાવીષ; તે ભક્ષણ નવિ કીજે કીસે, કાચા કૂણા ફળ મત જમે. ॥ ૧૦ ॥ રાત્રીભોજનના બહુ દોષ, જાણીને કરજે સંતોષ; સાજી સાબુ

લોહ ને ગુલી, મધુ ધાહડિયા મત વેચીશ વળી. ॥૧૧॥ વળી મ કરાવે રગણુ પાસ, દોષ ઘણો કહ્યા છે તાસ, પાણી ગળજે બે બે વાર, અળગણુ પીતે દોષ અપાર ॥ ૧૨ ॥ જીવાણીના કરજે જતન, પાતિક છડી કરજે પુન્ય, છાણા ઈંધણુ ચૂલે જોઈ, વાવરજે જિમ પાપ ન હોય. ॥૧૩॥ ધૃતની પરે વાવરજે નીર, અળગણુ નીર મ ધોયે ચીર, બ્રહ્મવ્રત સુધા પાળજે, અતિચાર સઘળા ટાળજે. ॥૧૪॥ કહીયા પનરહ કર્માદાન, પાપતણી પરહરજે ખાણુ, શીપ મ લેજે અનરથ દંડ, મિથ્યા મેલ મ ભરજે પિંડ ॥૧૫॥ સમકિત શુદ્ધ હૈડે રાખજે, બોલ વિચારીને ભાખજે; ઉત્તમ ઠામે ખરચે વિત્ત, પર ઉપકાર કરે શુભ ચિત્ત ॥ ૧૬ ॥ તેલ તકર ધૃત દૂધ ને દહીં; ઉઘાડા મત મેલે સહી, પાચ તિથિ મ કરે

આરંભ, પાળે શીલ તજે મન દંભ. ।। ૧૭ ।। દિવસ ચરમ કરજે ચોવિહાર, ચારે આહાર તણો પરિહાર; દિવસતણાં આલોચે પાપ, જિમ ભાજે સઘળા સંતાપ. ।।૧૮।। સંધ્યા આવશ્યક સાચવે, જિનવર ચરણ શરણ ભવભવે; ચારે શરણ કરી દઢ હોયે, સાગારી અણુસણ લે સોંએ. ।।૧૯।। કરે મનોરથ મન એહવા, તીરથ શેત્રુંજે જાયવા; સમેતશિખર આબુ ગિરનાર, ભેટી સહુ ધનધન અવતાર. ।। ૨૦ ।। શ્રાવકની કરણી છે એહ, જેહથી થાયે ભવનો છેહ; આઠે કરમ પડે પાતલા, પાપ તણા છુટે આમળા. ।। ૨૧ ।। વારૂ લહીયે અમર વિમાન, અનુક્રમે પામે શિવપુર સ્થાન; કહે જિનહર્ષ ઘણે સસનેહ, કરણી દુઃખ હરણી છે એહ. ।। ૨૨ ।।

છંદો

૧ શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન છંદ

પાસ શંખેશ્વરા સાર કર સેવકાં, દેવકા એવડી વાર લાગે, કોડી કરજોડી દરબાર આગે ખડા, ઠાકુરા ચાકુરા માન માગે પાસ૦ ॥૧॥ પ્રગટ થા પાસજી મેલી પડદો પરો, મોડ અસુરાણને આપ છોડો, મુજ મહિરાણ મંજુષમા પેસીને અલકના નાથજી બંધ ખોલો પાસ૦ ॥ ૨ ॥ જગતમા દેવ જગદીશ તું જાગતો, એમ શું આજ જિનરાજ ઊંધે, મોટા દાનેશ્વરી તેહને દાખીએ, દાન દે જેહ જગકાળ મોઘે પાસ૦ ॥ ૩ ॥ ભીડ પડી જાદવા જોર લાગી જરા, તતક્ષણ ત્રિકમે તુજ સંભાર્યો, પ્રગટી પાતાલથી અલકમા તે પણ, ભક્તજન તેહનો ભય નિવાર્યો. પાસ૦ ॥૪॥ આદિ અનાદિ અરિહંત તું એક છે,

દીન દયાળ છે કોણ દુજો; ઉદયરત્ન કહે પ્રગટ પ્રભુ પાસજી; પામી ભય ભંજનો એહ પૂજો. પાસ૦ ॥૫॥

૨ શ્રી મહાવીર સ્વામીનો છંદ

શ્રી સિદ્ધારથ કુળ શણગાર, ત્રિશલા દે સુત જગ આધાર; શોભે સુંદર સોવનવાન, શરણ તમારૂં શ્રી વર્ધમાન ॥ ૧ ॥ તુમ નામે લહિએ સંપદા, તુમ નામે મન વાંછિત મુદા; તુમ નામે લહીએ સનમાન, શરણ તુમારૂં શ્રી વર્ધમાન ॥૨॥ દુર્જન દુષ્ટ વૈરી વિકરાલ, તુમ નામે નાસે તતકાળ; તુમ નામે દિન દિન કલ્યાણ, શરણ તુમારૂં શ્રી વર્ધમાન ॥૩॥ ભૂત પ્રેત વ્યંતર નહિ મુદા, તુમ નામે નાવે આપદા; રોગ શોક ચિંતા નવિ જાણ, શરણ તુમારૂં શ્રી વર્ધમાન ॥૪॥ ગ્રહાદિક પીડા નવ કરે, નામ તુમારૂં જે અનુસરે; ધર્મસિંહ મુનિ ભાવ પ્રધાન, શરણ તુમારૂં શ્રી વર્ધમાન ॥૫॥

૩ શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો છંદ

વીર જિનેશ્વર કેરો શિષ્ય, ગૌતમ નામ જપો નિશદીન ॥ જો કીજે ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિલસે નવે નિધાન ॥ ૧ ॥ ગૌતમ નામે ગિરિવર ચડે, મનવાંછિત હેલા સંપજે ॥ ગૌતમ નામે નાવે રોગ, ગૌતમ નામે સર્વ સંજોગ ॥ ૨ ॥ જે વૈરી વીરૂઆ વંકડા, તસ નામે નાવે ઢુંકડા ॥ ભૂત પ્રેત નવી મંડે પ્રાણ, તે ગૌતમનાં કરૂં વખાણ ॥ ગૌતમ નામે નિર્મળ કાય, ગૌતમ નામે વાધે આય ॥ ગૌતમ જિન શાસન શણગાર, ગૌતમ નામે જય જયકાર ॥૪॥ શાલ દાલ સુરહાં ઘૃત ગોળ, મનવાંછિત કાપડ તંબોળ ॥ ઘર સુઘરણી નિર્મળ ચિત્ત, ગૌતમ નામે પુત્ર વિનીત ॥ ૫ ॥ ગૌતમ ઉદયો અવિચળ ભાણ, ગૌતમ નામ જપો જગ જાણ ॥

મ્હોટાં મંદિર મેરૂ સમાન, ગૌતમ નામે સફળ વિહાણ ॥ ૬ ॥ ઘર મયગલ ઘોડાની જોડ, વારૂ પહોંચે વાંછિત કોડ ॥ મહીયલ માને મ્હોટા રાય, જો તૂઠે ગૌતમના પાય ॥ ૭ ॥ ગૌતમ પ્રણમ્યા પાતક ટળે, ઉત્તમ નરની સંગત મળે; ગૌતમ નામે નિર્મલ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વાધે વાન ॥૮॥ પુણ્યવંત અવધારો સહુ, ગુરૂ ગૌતમના ગુણ છે બહુ ॥ કહે લાવણ્ય સમય કરજોડ, ગૌતમ તૂઠે સંપત્તિ કોડ ॥ ૯ ॥ ઇતિ ॥

૪ શ્રી સોળ સતીનો છંદ

આદિનાથ આદિ જિનવર વંદી, સફળ મનોરથ કીજીએ એ ॥ પ્રભાતે ઉઠી મંગલિક કામે, સોળ સતીનાં નામ લીજીએ એ ॥ ૧ ॥ બાલકુમારી જગહિતકારી, બ્રાહ્મી ભરતની બેનડીએ ॥ ઘટ ઘટ વ્યાપક અક્ષર રૂપે, સોળ સતીમાં જે

વડીએ ॥ ૨ ॥ બાહુબલ ભગીની સતીય શિરો-
મણી, સુંદરી નામે ઋષભ સુતાએ ॥ અંક સ્વરૂપી
ત્રિભુવન માહે, જેહ અનુપમ ગુણ જુતાએ ॥ ૩ ॥
ચંદનબાલા બાલપણાથી, શીયળવતી શુદ્ધ શ્રાવિ-
કાએ ॥ અડદના બાકુલા વીર પ્રતિલાભ્યા, કેવળ
લહી વ્રત ભાવીકાએ ॥ ૪ ॥ ઉગ્રસેન ધુઆ
ધારિણી નંદની, રાજિમતી નેમ વલ્લભાએ ॥
જોબન વેશે કામને જીત્યો, સંજમ લેઇ દેવ
દુલ્લભા એ ॥ ૫ ॥ પંચ ભરતારી પાંડવ નારી,
દ્રુપદ તનયા વખાણીએ એ ॥ એકસો આઠે ચીર
પુરાણા શીયળ મહિમા તસ જાણીયે એ ॥ ૬ ॥
દશરથ નૃપની નારી નીરુપમ, કૌશલ્યા કુળ
ચંદ્રિકાએ ॥ શીયળ સલૂણી રામ જનેતા, પુણ્ય
તણી પરનાલીકાએ ॥ ૭ ॥ કૌસંબીકઠામે શતા-
નિક નામે, રાજ્ય કરે રંગ રાજીયો એ ॥ તસ

ચર ઘરણી મૃગાવતી સતી, સુરભવને જશ ગાજીયો એ ॥ ૮ ॥ સુલસા સાચી શીયળે ન કાચી, રાચી નહીં વિષયારસે એ ॥ મુખડું જોતાં પાપ પલાએ, નામ લેતાં મન ઉલ્લસે એ ॥ ૯ ॥ રામ રઘુવંશી તેહની કામીની, જનક સુતા સીતાસતી એ ॥ જગ સહુ જાણે ધીજ કરંતાં, અનલ શીતલ થયો શીયળથી એ ॥ ૧૦ ॥ સુરનર વંદીત શીયળ અખંડીત, શીવા શીવપદ ગામિનીએ ॥ જેહને નામે નિર્મલ થઇએ; બલિહારી તસ નામની એ ॥ ૧૧ ॥ કાચે તાંતણે ચાલણી બાંધી, કુવા થકી જળ કાઢીયું એ ॥ કલંક ઉતારવા સતીય સુભદ્રાએ, ચંપાબાર ઉઘાડીયું એ ॥ ૧૨ ॥ હસ્તિનાગપુરે પાંડુરાયની, કુંતા નામે કામિનીએ ॥ પાંડવ માતા દસે દસાર્હની, બ્હેન પતિવ્રતા પદ્મિનીએ ॥ ૧૩ ॥ શીલ-

વતી નામે શીલવ્રત ધારિણી, ત્રિવિધે તેહને વંદિયે એ ॥ નામ જપંતા પાતક જાએ, દરિસણ દુરિત નિકંદિયે એ ॥૧૪॥ નિષિધાનગરી નલહ નરીંદની દમયતી તસ ગેહિની એ ॥ સંકટ પડતા શીયલજ રાખ્યું, ત્રિભુવન કીર્તિ જેહની એ ॥ ૧૫ ॥ અનગ અજિતા જગજન પૂજીતા, પુષ્પચૂલા ને પ્રભાવતી એ, વિશ્વ વિખ્યાતા કામીત દાતા, સોળમી સતી પદ્માવતીએ.

૧ શ્રી આદિજિન આરતી.

જય જય આરતી આદિ જિણંદા, નાભિરાયા મરૂદેવીકો નંદા જય૦ ॥ ૧ ॥ પહેલી આરતી પૂજા કીજે, નરભવ પામીને લાહો લીજે જય૦ ॥ ૨ ॥ દૂસરી આરતી દિનદયાળા, ધૂળેવા નગરમા જગ અજવાળા. જય૦ ॥ ૩ ॥ તીસરી આરતી ત્રિભુવન દેવા, સુરનર ઇંદ્ર કરે તોરી સેવા જય૦

॥ ૪ ॥ ચોથી આરતી ચૌગતિ ચૂરે, મનવાંછિત ફળ શિવ સુખ પૂરે. જય૦ ॥ ૫ ॥ પંચમી આરતી પુન્ય ઉપાયા, મૂળચંદે રીષભ ગુણ ગાયા. જય૦ ॥ ૬ ॥

૨ શ્રી શાંતિજિન આરતી.

જય જય આરતી શાંતિ તુમારી, તોરા ચરણકમળકી મેં જાઉં બલીહારી. ॥ જ૦ ૧ ॥ વિશ્વસેન અચિરાજીકે નંદા, શાંતિનાથ મુખ પૂનમચંદા. ॥ જ૦ ૨ ॥ ચાલીસ ધનુષ્ય સોવન-મય કાયા, મૃગલંછન પ્રભુ ચરણ સુહાયા. ॥ જ૦ ૩ ॥ ચક્રવર્તી પ્રભુ પાંચમા સોહે, સોળમા જિનવર જગ સહુ મોહે. ॥ જ૦ ૪ ॥ મંગળ આરતી તોરી કીજે, જન્મ જન્મને લાહો લીજે. ॥ જ૦ ૫ ॥ કરજોડી સેવક ગુણ ગાવે, સૌ નર નારી અમર પદ પાવે. જય જય આરતી૦ ૬

૩ શ્રી આદિજિન આરતી.

અપચ્છરા કરતી આરતી જિન આગે ॥ હારે જિન આગેરે જિન આગે, હારે એતો અવિચળ સુખડા માગે ॥ હારે નાભિનંદન પાસ અ૦ ॥ ૧ ॥ તા થેઇ નાટક નાચતી, પાય ઠમકે ॥ હારે દોય ચરણુમા ઝાંઝર ઝમકે, હારે સોવન ઘુઘરી ઘમકે ॥ હારે લેતી ફુદડી બાલ ॥ અપ૦ ॥ ॥ ૨ ॥ તાલ મૃદગને વાસળી ડફ વીણા ॥ હાંરે રૂડા ગાવતી સ્વર ઝીણા, હારે મધુર સુરાસુર નયણા ॥ હારે જોતી મુખડું નિહાળ ॥ અપ૦ ॥ ૩ ॥ ધન્ય મરૂદેવા માતને પુત્ર જાયા ॥ હારે તોરી કંચન વરણી કાયા ॥ હાંરે મે પૂરવ પુણ્યે પાયા ॥ હારે દેખ્યો તેરો દેદાર ॥ અપ૦ ॥ ૪ ॥ પ્રાણુજીવન પરમેશ્વર પ્રભુ પ્યારો, હારે પ્રભુ સેવક હુ છુ તારો ॥ હારે ભવોભવના

દુ:ખડાં વારો ॥ હાંરે તુમે દીન દયાળ ॥ અપ૦ ॥ ૫ ॥ સેવક જાણી આપનો ચિત્ત ધરજો ॥ હાંરે મારી આપદા સઘળી હરજો. હાંરે મુનિ માણેક સુખીયો કરજો ॥ હાંરે જાણી પોતાનો બાળ. અપ૦ ॥ ૬ ॥

૪ આરતી.

જયદેવ જયદેવ જય જિનવર દાતા, પ્રભુ જય જિનવર દાતા ॥ આરતી અરિહા કેરી ॥ આરતી અરિહા કેરી ॥ કરતા સુખશાતા ॥ જયદેવ જયદેવ ॥ દુસરી આરતી નાથ શેત્રુંજય કરતા પ્રભુ૦ પાપ પડલ સહુ જાવે ગિરિ ઉપર ચઢતાં ॥ જયદેવ જયદેવ ॥ ૨ ॥ આરતી કરતાં ઇંદ્ર ત્રિભુવનની ત્રીજી ॥ પ્ર૦ ॥ ત્રી૦ કંચન ગિરિ ઉપર ॥ કં૦ ॥ મનથી બહુ રીઝી ॥ જ૦ ॥ ૩ ॥ ચોથી આરતી નાથ ચઉગતિ તો જાવે

રા પ્ર૦ ।। ચ૦ ।। ભાવે ભક્તિ કરીએ ।। ભા૦ ।। ભવજલને તરવા ।। જયદેવ૦ ।। પંચમી આરતી નાથ પવિત્ર થવા કરીએ ।। પ્ર૦ ।। પં૦ ।। આ ભવજલમા રહીને ।। આ૦ ।। લ્હાવો શુભ લઇએ ।। જય૦ ।। ૫ ।। આરતી પંચ ઉતારી જિનવર ગુણુ ગાવા ।। પ્ર૦ ।। જિ૦ ।। પ્રીતમ તુમ પરતાપે ।। પ્ર૦ ।। કુલ શુદ્ધિ થાવા ।। જ૦ ।। ૬ ।।

૫ અથ મંગલચાર

ચારૂ મંગળ ચાર, આજ મારે ચારૂ મંગળ ચાર, દેખ્યો દરસ સરસ જિનજીકો, શોભા સુંદર સાર આજ૦ ૧ છિનું છિનુ છિનું મન મોહન ચરચો, ઘસી કેસર ઘનસાર આજ૦ ૨ વિવિધ જાતિ કે પુષ્પ મંગાવો, મોઘર લાલ ગુલાલ આજ૦ ૩ ધુપ ઉખેવોને કરો આરતી, મુખ બોલો જયકાર. આજ૦ ૪. હર્ષધરી આદી-

શ્વર પૂજો, ચૌમુખ પ્રતિમા ચાર. આજ૦ ૫. હૈયે ધરી ભાવ ભાવના ભાવો, જિમ પામો ભવ પાર. આજ૦ ૬. સકળચંદ સેવક જિનજીકો, આનંદઘન ઉપકાર. આજ૦ ૭.

શ્રી મંગળ દીવો.

દીવો રે દીવો મંગલિક દીવો ।। આરતી ઉતારીને બહુ ચીરંજીવો; સોહામણું ઘેર પર્વ દીવાળી, અમર ખેલે અમરા બાળી. દી૦ દીપાળ ભણે એણે કુલ અજુવાલી, ભાવે ભગતે વિઘન નિવારી. દી૦ દીપાળ ભણે એણે કળી કાળે, આરતી ઉતારી રાજા કુમારપાળે. દી૦ અમઘેર મંગલિક તુમ ઘેર મંગલિક, મંગલિક ચતુર્વિધ સંઘને હોજો. દીવો રે દીવો૦

શ્રી રત્નાકર પચ્ચીશી.

મંદિર છો મુક્તિતણી, માંગલ્ય ક્રીડાના પ્રભુ,
ને ઇંદ્ર નર ને દેવના, સેવા કરે તારી વિભુ,
સર્વજ્ઞ છો સ્વામી વળી, શિરદાર અતિશય સર્વના;
ઘણું જીવ તું ઘણું જીવ તું, ભંડાર જ્ઞાનકળાતણા ૧
ત્રણ જગતના આધારને, અવતાર હે કરૂણા તણા,
વળી વૈદ્ય હે દુર્વાર આ, સંસારના દુઃખો તણા;
વીતરાગ વલ્લભ વિશ્વના, તુજ પાસ અરજી ઉચ્ચરૂં,
જાણો છતાં પણ કહી અને, આ હૃદય હું ખાલી કરૂં.૨
શું બાળકો માબાપ પાસે, બાળ ક્રીડા નવ કરે,
ને મુખમાંથી જેમ આવે, તેમ શું નવ ઉચ્ચરે,
તેમજ તમારી પાસ તારક, આજ ભોળાભાવથી,
જેવું બન્યું તેવું કહું, તેમાં કશું ખોટું નથી ૩
મેં દાન તો દીધું નહિ ને, શિયળ પણ પાળ્યું નહિ,
તપથી દમી કાયા નહિ, શુભભાવ પણ ભાવ્યો નહિ;

એ ચાર ભેદે ધર્મમાંથી, કાંઇ પણ પ્રભુ મેં નવ કર્યું,
મ્હારૂં ભ્રમણ ભવસાયરે, નિષ્ફળ ગયું નિષ્ફળ ગયું. ૪

હું ક્રોધ અગ્નિથી બળ્યો, વળી લોભસર્પ ડશ્યો મને,
ગળ્યો માનરૂપી અજગરે, હું કેમ કરી ધ્યાવું તને;
મન મારૂં માયાજાળમાં, મોહન ! મહા મુંઝાય છે,
ચડી ચાર ચોરો હાથમાં, ચેતન ઘણો ચગદાય છે.

મેં પરભવે કે આ ભવે, પણ હિત કાંઈ કર્યું નહિ,
તેથી કરી સંસારમાં સુખ, અલ્પ પણ પામ્યો નહિ;
જન્મો અમારા જિનજી, ભવ પૂર્ણ કરવાને થયા,
આવેલ બાજી હાથમાં, અજ્ઞાનથી હારી ગયા. ૬

અમૃત ઝરે તુજ મુખરૂપી, ચંદ્રથી તો પણ પ્રભુ,
ભિંજાય નહિ મુજ મન અરેરે ! શું કરૂં હું તો વિભુ !
પત્થરથકી પણ કઠણ મારૂં, મન ખરે ક્યાંથી દ્રવે ?
મરકટ સમા આ મનથકી, હું તો પ્રભુ હાર્યો હવે. ૭

સમતા મહા ભત્રસાયુગે, પામ્યો પસાયે આપના,
જે જ્ઞાન-દર્શન-ચરણ રૂપી, રત્નત્રય દુષ્કર ઘણા,
તે પણ ગયા પરમાદના વશથી, પ્રભુ, કહુ હુ ખરૂ,
કોની કને કિરતાર આ, પોકાર હુ જઈને કરૂ ૮

ઠગવા વિભુ આ વિશ્વને, વૈરાગ્યના રગો ધર્યા,
ને ધર્મના ઉપદેશ રજન, લોકને કરવા કર્યા,
વિદ્યા ભણ્યો હું વાદ માટે, કેટલી કથની કહુ,
સાધુ થઈને બ્હારથી, દાંભિક અદરથી રહુ ૯

મે મુખને મેલુ કર્યું, દોષો પરાયા ગાઈને,
ને નેત્રને નિંદિત કર્યાં, પર નારીમા લપટાઇને,
વળી ચિત્તને દોષિત કર્યું, ચિંતી નઠારૂ પરતણું,
હે નાથ! મારૂ શુ થશે? ચાલાક થઈ ચુકયો ઘણું ૧૦

કરે કાળજાને કતલ પીડા, કામની બીહામણી,
એ વિષયમા બની અંધ હુ, વિડબના પામ્યો ઘણી,

તે પણ પ્રકાશ્યું આજ લાવી, લાજ આપ તણી કને,
જાણો સહુ તેથી કહું, કર માફ મારા વાંકને. ૧૧

નવકાર મંત્ર વિનાશ કીધો, અન્ય મંત્રો જાણીને,
કુશાસ્ત્રનાં વાકયોવડે, હણી આગમોની વાણીને;
કુદેવની સંગત થકી, કર્મો નકામાં આચર્યાં,
મતિ ભ્રમથકી રત્નો ગુમાવી, કાચ કટકા મેં ગ્રહ્યા.

આવેલ દ્રષ્ટિમાર્ગમાં, મુકી મહાવીર આપને,
મેં મૂઢથીએ હૃદયમાં, ધ્યાયા મદનના ચાપને;
નેત્રબાણો ને પયોધર, નાભી ને સુંદર કટી,
શણગાર સુંદરીઓ તણા, છટકેલ થઈ જોયા અતિ.

મૃગનયન સમ નારીતણાં, મુખચંદ્રને નીરખાવતી,
મુજ મન વિષે જે રંગ લાગ્યો, અલ્પપણ ગુઢો અતિ;
તે શ્રુત રૂપ સમુદ્રમાં, ધોયા છતાં જાતો નથી,
તેનું કહો કારણ તમે, બચું કેમ હું આ પાપથી.

સુંદર નથી આ શરીર કે, સમુદાય ગુણ તણો નથી,
ઉત્તમ વિલાસ કળા તણો, દેદીપ્યમાન પ્રભા નથી,
પ્રભુતા નથી તો પણ પ્રભુ, અભિમાનથી અક્કડ ફરૂં,
ચોપાટ ચાર ગતિ તણી, સંસારમાં ખેલ્યા કરૂં.૧૫

આયુષ્ય ઘટતું જાયતો પણ, પાપ બુદ્ધિ નવ ઘટે,
આશા જીવનની જાય પણ, વિષયાભિલાષા નવ મટે;
ઔષધ વિષે કરૂં યત્ન પણ, હું ધર્મને તો નવગણું,
બની મોહમાં મસ્તાન હું, પાયા વિનાના ઘરચણું.

આત્મા નથી પરભવ નથી, વળી પુણ્યપાપ કશું નથી,
મિથ્યાત્વની કટુવાણી મેં ધરી, કાન પીધી સ્વાદથી;
રવી સમ હતા જ્ઞાને કરી, પ્રભુ આપશ્રી તો પણ અરે!
દીવો લઈ કુવે પડ્યો, ધિક્કાર છે મુજને ખરે. ૧૭

મેં ચિત્તથી નહિ દેવની કે, પાત્રની પૂજા ચહી,
ને શ્રાવકો કે સાધુઓનો, ધર્મ પણ પાળ્યો નહિ;

પામ્યો પ્રભુ નરભવ છતાં, રણમાં પડ્યા જેવું થયું,
ધોબી તણા કુત્તા સમું, મમ જીવન સહુ એળે ગયું.

હું કામધેનુ કલ્પતરૂ, ચિંતામણીના પ્યારમાં,
ખોટા છતાં ઝંખ્યો ઘણું, બની લુબ્ધ આ સંસારમાં;
જે પ્રગટ સુખ દેનાર ત્હારો, ધર્મ મેં સેવ્યો નહિ,
મુજ મૂર્ખ ભાવોને નિહાળી, નાથ! કર કરૂણા કંઈ.

મેં ભોગ સારા ચિંતવ્યા, તે રોગ સમ ચિંત્યા નહિં,
આગમન ઇચ્છ્યું ધન તણું, પણ મૃત્યુને પ્રીછ્યું નહિ;
નહિ ચિંતવ્યું મેં નર્ક કારાગ્રહ, સમી છે નારીઓ,
મધુબિંદુની આશા મહીં, ભય માત્ર હું ભૂલી ગયો.

હું શુદ્ધ આચારો વડે, સાધુ હૃદયમાં નવ રહ્યો,
કરી કામ પર ઉપકારના, યશપણ ઉપાર્જન નવ કર્યો;
વળી તીર્થના ઉદ્ધાર આદિ, કોઇ કાર્યો નવ કર્યાં,
ફોગટ અરે! આ લક્ષ ચોરાશી, તણા ફેરા ફર્યા.૨૧

ગુરૂવાણીમા વૈરાગ્ય કેરો, રંગ લાગ્યો નહિ અને,
દુર્જન તણા વાક્યો મહીં, શાતિ મળે ક્યાથી મને;
તરૂં કેમ હુ સ સાર આ, અધ્યાત્મ તો છે નહિ જરી,
તુટેલ તળીયાનો ઘડો, જળથી ભરાયે કેમ કરી. ૨૨

મે પરભવે નથી પુન્ય કીધુ, ને નથી કરતો હજી,
તો આવતા ભવમા કહો, ક્યાથી થશે હે નાથજી !
ભૂત ભાવી ને સાપ્રત ત્રણે, ભવ નાથ હુ હારી ગયો,
સ્વામી ત્રિશકુ જેમ હું, આકાશમા લટકી રહ્યો ૨૩

અથવા નકામું આપ પાસે, નાથ શું બકવુ ઘણુ,
હે દેવતાના પૂજ્ય ! આ, ચારિત્ર મુજ પોતાતણું;
જાણો સ્વરૂપ ત્રણ લોકનું તો, માહરૂં શું માત્ર આ,
જ્યાં ક્રોડનો હિસાબ નહિ, ત્યા પાઈની તો વાત ક્યા.

ત્હારાથી ન સમર્થ અન્ય દીનનો, ઉદ્ધારનારો પ્રભુ,
મ્હારાથીનહિ અન્યપાત્ર જગમા જોતા જડે હે વિભુ !

સુક્તિ મંગળસ્થાન તોય સુજને, ઇચ્છાનલક્ષ્મીતણી.
આપો સમ્યગ્ રત્ન **શ્યામ** જીવને, તોતૃપ્તિથાયે ઘણી.

પ્રતિક્રમણ સંબંધી ઉપયોગી વિષયો.

૧ **પ્રતિક્રમણનો સમય**—દૈવસિક પ્રતિક્રમણનો આરંભ અર્ધ સૂર્ય દેખાતો હોય તે વખતે વંદિત્તુ કહેવું, અને રાઇ પ્રતિક્રમણ કર્યા પછી દશ પડિલેહણા થાય ત્યારે સૂર્યોદય થાય એવી રીતે તેનો આરંભ કરવો. કારણવશાત્ દૈવસિય પ્રતિક્રમણ દિવસના બાર વાગ્યાથી રાત્રિના બાર વાગ્યા સુધી અને રાઇય પ્રતિક્રમણ રાત્રીના બારથી સવારના બાર વાગ્યા સુધી થાય.

૨ રાઇ પ્રતિક્રમણ મંદસ્વરે કરવું. ઉચ્ચેસ્વરે બોલવાથી ગિરોળી આદિ હિંસક જીવો હિંસા કરવામાં પ્રવર્તે છે.

૩ પ્રતિક્રમણ એક જણ ભણાવે અને બીજા માણસો તે સૂત્રો લક્ષ્યમાં રાખી સાંભળે અથવા મનમા ભણે. તેમ કરવાથી અર્થનુ ચિંતવન થઈ શકે છે, તથા ઉપયોગ પણ રહી શકે છે

૪ કાઉસ્સગ્ગ કરતી વખતે નાસિકાના અગ્ર ભાગ પર દૃષ્ટિ રાખવી, તેમ ન બની શકે તો સ્થાપનાચાર્ય પર દૃષ્ટિ રાખવી.

૫ પ્રતિક્રમણ કરતી વખતે દૃષ્ટિ સ્થાપનાચાર્ય પર રાખવી દૃષ્ટિને અસ્થિર રાખવાથી અથવા શૂન્ય ચિત્તે પ્રતિક્રમણ કરવાથી અવિધિ દોષ લાગે છે, અને કરેલી ક્રિયા પ્રાય નિષ્ફળ જાય છે, માટે ઉપયોગ રાખવો.

૬ પ્રતિક્રમણની બધી ક્રિયા પ્રમાદ રહિતપણે કરવાની છે, માટે તે વખતે જરૂરીયાત વિના

ચરવળો હોય તો કટાસણા ઉપર બેસી રહેવું નહિ. પણ બનતાં સુધી કાઉસ્સગ્ગ, વંદન વિગેરે સર્વ આવશ્યક જયણાપૂર્વક ઉભા ઉભા કરવાનાં છે, શરીરે બેચેની હોય તો જ બેઠા બેઠા કરવું. પ્રતિક્રમણ શરૂ કરે ત્યાંથી છ આવશ્યક સુધી ક્રિયા ઉભા ઉભા કરવાની હોય છે, માટે કટાસણું કાઢી નાંખવું. ફક્ત વંદિત્તુ તથા છ આવશ્યકની પૂર્વે અને પછી કરવામાં આવતી ક્રિયા જ કટાસણા ઉપર બેસીને કરવાની છે.

૭. શિષ્ય તથા શ્રાવકે ગુરૂથી સાડાત્રણ હાથ દૂર રહી ક્રિયા કરવી, તેમ કરવાથી જ ગુરૂનું બહુમાન સચવાય છે. સાધ્વી તથા શ્રાવિકાએ મોહપ્રસંગ નિવારવા માટે ગુરૂથી તેર હાથ દૂર રહી ક્રિયા કરવી. તેજ પ્રમાણે સાધ્વીથી અન્ય સાધ્વી અને શ્રાવિકાઓને બહુમાનાર્થે

સાડાત્રણ હાથ, તથા સાધ્વીથી સાધુ અને શ્રાવકને મોહપ્રસંગ નિવારવા માટે તેર હાથ દૂર રહેવાનુ સમજવુ. આ ઉત્કૃષ્ટ અવગ્રહ જાણવો.

૮ **પ્રતિક્રમણ કેવી રીતે કરવુ ?** કોઇ પણ સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક અને શ્રાવિકાએ તદ્રૂપ ચિત્તવાળા થઇને, તન્મય થઇને, તદ્રૂપ તીવ્ર અધ્યવસાયવંત થઇને, તેના અર્થમા ઉપયોગ રાખી, તેને જ પ્રિય માનીને તદ્ભાવના ભાવિત થઇને, અન્યત્ર કોઇ પણ સ્થાને મનને ચંચળ નહીં કરતા એક મનવાળા થઇને, ઉભયકાળ આવશ્યક પ્રતિક્રમણ કરવુ આ પ્રમાણે આવશ્યક કરતો ભવ્ય પ્રાણી સંસારસમુદ્રનો પાર પામે એ નિશ્ચંક છે

૯ **તમસ્કાય-પૌષધ કે પ્રતિક્રમણમા લઘુશંકા** કે વડીશંકા નિવારવા જનાર આરાધક આત્માઓ

કામળ માથે નાખીને બહાર નીકળે છે. તેનો હેતુ એ છે કે-આકાશમાંથી અપ્કાયના જીવો વરસે છે તેની રક્ષા થાય, પરંતુ આપણા આખા અંગના સ્પર્શથી તે જીવો હણાય છે તેથી ઓઢીને જ બહાર નીકળવું જોઇએ. માત્ર કટાસણું માથે રાખવાથી ઘણા થોડા જ જીવોની જયણા થાય છે, તે જીવો જ્યારે એજ કટાસણું પાથરી તેના પર બેસીએ ત્યારે પણ હણાય છે. તેથી આ બાબત પૂરતું ધ્યાન રાખવાની જરૂર છે કે, ઉનની કામળી વિગેરે ઓઢીને જ બહાર નીકળવું જોઇએ, અને તે કામળીને જયણાપૂર્વક એક બાજુ ઉંચી મુકી રાખવી.

૧૦ છીંક-પખ્ખી, ચૌમાસી અને સંવત્સરી પ્રતિક્રમણમાં અતિચારની પહેલાં છીંક આવે તો ચૈત્યવંદનથી માંડીને પ્રતિક્રમણ ફરીથી કરવું.

અને અતિચાર બોલ્યા પછી છીંક આવે તો "દુખ્ખક્ખય કમ્મક્ખય" ના કાઉસ્સગ્ગની નીચે મુજબ વિધિ કરવી

પ્રથમ ઇરિયાવહી પડિક્કમી "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડ્ડાવણત્થ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ અન્નત્થ૦" કહી ચાર લોગસ્સનો "સાગરવરગંભીરા" સુધી કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને પારીને નમોઽર્હત્૦ કહી નીચેની થોય કહેવી

સર્વે યક્ષામ્બિકાદ્યા યે,
વૈયાવૃત્યકરા જિને;
ક્ષુદ્રોપદ્રવ-સંઘાતં,
તે દ્રુતં દ્રાવયન્તુ નઃ ॥ ૧ ॥

પછી પ્રગટ એક લોગસ્સ કહીને પ્રતિક્રમણની બાકીનો વિધિ કરવો

૧૧ મુહપત્તિ—એક વેંત અને ચાર અંગુલ લાંબી-પહોળી, તેમજ ચરવળો બત્રીશ અંગુલ લાંબો એટલે દાંડી ચોવીસ અંગુલ લાંબી, અને દશીનો ગુચ્છો આઠ અંગુલ લાંબો હોવો જોઇએ.

॥ શ્રી પોકેટ પંચ પ્રતિક્રમણ સમાપ્ત ॥

: મુદ્રક : અમરચંદ બહેચરદાસ મહેતા.
શ્રી બહાદુરસિંહજી પ્રી. પ્રેસ—પાલીતાણા.